

KRONIKA

OBCE
ŠTĚMĚCH
OKR. TŘEBÍČ
DÍL II.

Tato kniha obsahuje 294 listů

(otisk kulatého razítka se státním znakem)

RADA MÍSTNÍHO NÁRODNÍHO

VÝBORU ŠTĚMĚCHY

Okr. Třebíč

Podpis nečitelný

OPIS

*Druhý díl kroniky doslovně,
bez úprav a oprav, opsal
v měsíci prosinci roku 2005
Bohuslav Jaroslav Horký
Štěměchy čp. 106*

1955.

(opis – neupravováno)

Letošní rok 1955 se vyznačoval dalším zmírněním mezinárodního napětí ve světě, zvláště po konferenci představitelů USA, SSSR, Anglie a Francie v Ženevě. Příznivé výsledky této konference byly zkaleny nedorozuměním na podzimní konferenci ministrů zahraničních věcí 4. mocností.

Zimní bouře a zvláštní úkazy

Zimní období se vyznačovalo neobvyklými povětrnostními úkazy. Tak dne 17. ledna byli obyvatelé probuzeni před 6. hod. ranní velkou bouří, při níž se blýskalo a silně hřmělo. Bouře byla doprovázena sněhovým přívalem.

Ze 17. na 18. ledna proletěla nad naší obcí větrná smršť, která způsobila značné škody na lesním porostu. 3. února překlenula oblohu krásně viditelná duha. 10. února se opakovala zimní bouře s velkou sněhovou vánicí. Dlouho trvajícím nepříznivým jarním počasím zdrželo hladký průběh jarních prací. Tím bylo způsobeno, že jařiny i brambory byly opožděně zasety a zasázeny. Začátkem května žila obec ve znamení radostných oslav 10. výročí našeho osvobození armádou SSSR. 1. května se zúčastnila značná část obyvatelstva oslav 1. máje v Třebíči i v Předíně.

Závod míru

4. května projížděl naší obcí Závod míru Praha, Berlín, Varšava. Žáci národní školy provedli výzdobu obce na počest Závodu míru. Jejich snaha byla odměněna uznáním rozhlasového vozu a později věnováním tabule účastníků závodu.

9. května byla uspořádána veřejná oslava k 10. výročí osvobození. Kulturní program oslavy provedli žáci národní školy. Žactvo školy se rovněž zapojilo do akce „Jarní úklid“ a odpracovalo celkem 150 hod.

11. června byl uspořádán za účasti dětí a celé obce mezinárodní den dětí spolu se slavnostním zakončením školního roku. Dětem byla přichystána nadílka výborem žena a rodičovským sdružením. K nadílce přispěli všichni občané.

Prokopávka kopce t z. „Pešova“

V měsíci květnu byla zahájena práce spojená se snížením silnice v kopci směrem k Předínu. Práce na silnici skončila asfaltováním na podzim tohoto roku. Nyní je kopec natolik snížen, že motorová vozidla jej lehčeji zvládnou. V akci zlepšení vzhledu obce byla provedena oprava kapličky a Božích muk. Na podzim bylo upraveno nástupiště autobusové zastávky.

Povaha roku

Letní počasí tohoto roku bylo nepříznivé a teplých dnů bylo poskrovnu. Špatné počasí ztěžovalo práci v polích i na lukách. Sena se sklídila velmi těžce. Žně probíhali nestejně a byly značně zdrženy. Přesto však úroda byla dobrá. Dlouhý a pěkný podzim umožnil rolníkům sklídit bohatou úrodu brambor a provést veškeré podzimní polní práce.

6. listopadu proběhla obcí „Štafeta přátelství a míru“, jíž se občané v hojném počtu zúčastnili.

7. listopadu byla uspořádána oslava VŘSR.

Členové místní skupiny Červ. kříže se zúčastnili školení zdravotníků a kursu pro získání odznaku P. Z O.

Stavební ruch

Počet postavených domků od r. 1938 vzrostl ze 106 na 111 č. Nové domky si postavili tito občané a byla jim přidělena tato čísla. Ant. Trnka čís. 107. Jaromír Nechvátal Dašov čís. 108. Lad. Ondráček čís. 109. Jan Trnka čís. 110. Lad. Horký čís. 111.

Narození a úmrtí

Narodilo se 11 dětí a zemřely 4. osoby.

1956.

(opis – neupravováno)

Novým rokem 1956 a to 1. ledna nastoupil všechen pracující lid k splnění úkolů pětiletky vyhlášené na období 1956 – 1960.

Povaha roku

Počátkem roku dostupovaly mrazy v lednu a únoru přes 30⁰ C. Silnými mrazy utrpělo značnou škodu ovocné stromoví. Studené počasí se prodloužilo i na měsíc březen až duben a znemožnilo tak rolníkům provést včas jarní polní práce. Přesto však úroda obilí zvláště brambor byla velmi dobrá. Jen sklizeň obilí narušilo nepříznivé počasí, avšak zvýšeným úsilím zemědělských pracovníků byla úroda beze strát sklizena. Dodávkové povinnosti byly v celo obecním měřítku mimo mléko splněny na 100%. Jen někteří liknaví zemědělci nesplnili své dodávkové povinnosti. Zato pěkné podzimní počasí umožnilo rolníkům přes pozdní sklizeň včas vykonat podzimní polní práce a zaset ozim.

J. Z D. III. typu

Převratnou událostí naší obce bylo ustanovení JZD III. typu, které mělo 24 členů v celkové výměře půdy 136, 94 ha. Do čela družstva si členové zvolili tyto funkcionáře. Předseda Dokulil Josef (st), č 4, místopředseda Trnka Ant. č. 107, účetní Šeda Rudolf a jako další členové představenstva: Svoboda Lad.a Horký Jar. V revisní komisi byli: Fenik Jos. Špačková Bedřiška a Norbert Jan. Po ustavení družstva se všichni členové nadšeně pustili do společné práce. Za pomoci měřičského ústavu byly stanoveny hony pro J. Z D. Pozemková úprava byla provedena za účasti soukromě hospodařících rolníků smírně.

Hony JZD byly vybrány v těchto tratích:

1) Na Frenštátě	15,37 ha	2) Na Polodílech	8,08 ha
3) Mezi meze	7,20 ha	4) Na Mlýnských	10,04 ha
5) Zahumenice	6,10 ha	6) Na Klínku	4,40 ha
7) V Širokých	5,60 ha	8) V Širokých	34,35 ha
9) Pod kopečky	7,92 ha		

Jako záhumenky členům byla přidělena trať na Padělkách. V měsíci červenci byla ukončena úprava kravínu, kam příslušníci JZD svedli dobytek do společného ustájení. Přes počáteční potíže, pro značnou rozdrobenost půdy zvládli členové družstva sklizeň dobře. Při této sklizni na družstevních polích poznali lidé velký význam zemědělských mechanizačních prostředků. Po prvé v obci pracoval obilní kombajn, který členům družstva byl dobrým pomocníkem. Vláda provedla další snížení cen u některých druhů zboží k 1. dubnu a 29. listopadu. Průběhem roku bylo vzpomenu těchto význačných dnů:

8. březen MDŽ, 9. květen den vítězství, 7. listopadu Velké říjnové revoluce. Při těchto příležitostech byly promítnuty vhodné filmy. Mimo toho zajíždělo putovní kino jednou měsíčně do naší obce.

Narození a úmrtí

V tomto roce se narodilo 7. dětí a zemřely 4. osoby.

1957.

(opis – neupravováno)

Druhý rok druhé pětiletky zastihl veškerý náš pracující lid při pilné práci a v boji za udržení míru ve světě.

Povaha roku

Po velmi pěkné a mírné zimě, která skončila skoro bez sněhu, přišlo i pěkné jaro. Ozimy byly krásně urostlé a tak se očekával úrodný rok. Někteří staří hospodáři však předpokládali pravý opak. Po takové zimě, že bývá málo úrodný rok. Tato předpověď se stala pravdivou. Velké sucho ohrozilo veškerou úrodu a ani nastávající deštivé počasí, které dlouho trvalo, přišlo pozdě a nemohlo již nic napravit, jak na ozimech tak i na jařinách. Zato byla ale nadprůměrná úroda brambor, která nahradila částečně hospodařicím nedostatek obilovin.

Přes velice špatnou malou úrodu splnilo JZD a soukromě hospodařící rolníci své dodávkové povinnosti na 100 %.

Závod míru

3. května projel naší obcí závod míru Varšava – Berlín – Praha za účasti 14. států. Na počest tohoto velkého mírového závodu provedli žáci zdejší národní školy slavnostní výzdobu naší obce.

Volby

Po uplynulé údobí tří let se 19. května konaly nové volby do MNV, ONV a KNV. Tyto volby se od předešlých lišily tím, že místo dřívějších 9. volebních obvodů v obci, bylo obvodů 12 a tím se také zvýšil počet členů národního výboru o 3. členy. Volby u nás probíhaly klidně a všichni navržené kandidáti byli zvoleni. Nový národní výbor má tyto členy: Pařízek Václav, Špaček Karel, Vídenský Josef, Toufar Miroslav, Horký Ladislav, Horký Jaroslav, Bazala Jan (ml) Dašov, Dokulil Josef, Dokulil Bohumil, Svoboda František, Trnka František a Šabacký František. Ustavující schůzi nového národního výboru byli zvoleni: Předseda Pařízek Václav, tajemník Šabacký František. Členové rady: Pařízek Václav, Šabacký František, Svoboda František, Vídenský Josef a Špaček Karel.

Větrná smršť

Dne 24. června se snesla nad naším, krajem velká větrná smršť provázená bouřkou. Tato smršť nadělala velké škody, hlavně na lesním porostu. Také rozhledna na hoře Mařence byla touto smrští úplně vyvrácena. Část dřeva z této rozhledny také byla přidělena místnímu JZD na různé potřeby.

Podzim byl velice pěkný a tak bylo umožněno hospodařícím hladký průběh podzimních prací, hlavně vybírání brambor.

Úmrtí presidenta

Listopad. Měsíc, ve kterém uctíváme památku zesnulých. Nikdo se nenadal, že by mohl celý národ právě v tomto měsíci postihnout velký zármutek. Dne 13. listopadu bylo oznámeno všem občanům našeho státu, že v 5. hodin ráno zemřel po krátké nemoci náš druhý prezident Antonín Zápotocký. Na uctění památky zesnulého byla i u nás ve škole uspořádána smuteční tryzna.

Nový prezident

Novým presidentem byl zvolen první tajemník ústředního výboru strany s. Antonín Novotný.

Stavební ruch

V tomto roce si postavil nový domek na východní straně vesnice Frant. Dokulil a bylo mu přiděleno čp. 112.

Narození úmrtí

V letošním roce se narodilo 8 dětí a 4 osoby zemřely.

1958

(opis – neupravováno)

Rok 1958 se hlavně vyznačoval rozšiřováním a upevňováním socializace vesnice.

Povaha roku

Letošní zima byl celkem mírná, Sněhu bylo málo a mrazy nebyly velké. Až v březnu napadlo více sněhu, což mělo za následek opožděné setí jařin. Přesto však JZD, tak i soukromně hospodařící zvládli tyto práce dobře. Úroda zrnin byla velice pěkná a tak byl dán předpoklad k bohaté sklizni. Žně probíhaly za pěkných slunných dnů dosti rychle, takže veškerá úroda zrnin a píce byla za sucha svežena. Daleko horší byla však úroda brambor. Mlhavý a deštivý podzim vyžadoval od všech zemědělců vypětí všech sil, aby mohlo být zdárně provedeno vybírání brambor. Dodávkové povinnosti a státní nákup byly splněny na 100 %. I setí ozimů bylo pro deštivé počasí značně spožděno, protože pro velké mokro nemohlo být využito mechanizačních prostředků a musely být tyto práce dokončeny koňskými potahy.

Nábor do JZD

Začátkem března byl v naší obci proveden další nábor do JZD. Po této akci byla nucena vstoupit do družstva velká část soukromně hospodařících rolníků. Zbytek, který tvoří již jen jedinci se zatím pro vstup do družstva ještě nerozhodli.

Cesta do Dašova

Také začátkem roku byla převzata do údržby cesta do osady Dašov silniční údržbou ONV v Třebíči

Nová střecha na kapliče

V měsíci červenci byla obnovena šindelová střecha na zdejší staré kapliče. Práce si vyžádala přesného a odborného provedení, aby ji byl zachován původní vzhled. Práci provedli místní tesaři a potřebný materiál sami připravili Trnka Václav a Svoboda František.

Polární záře

Jako zvláštní přírodní úkaz tohoto roku byla začátkem září ve směru severovýchodním velká polární záře jakou podle vyjádření občanů nikdo nepamatoval.

Stoletý občan

Dne 2. prosince se dožil zdejší občan František Dokulil čp. 22 vzácného věku 100 let. Jeto nejstarší člověk nejen v naší obci, ale i v širokém okolí. Mimo relaci a blahopřání jak v místním tak i v československém rozhlase, navštívila oslavence v den jeho narozenin vzácná návštěva. Za K. N. V. poslankyně Lud. Kopecká, za O. N. V. předseda František Novák, který stoletému osobně předal peněžní dar 1000 Kč. Za důchodové zabezpečení s. Ouroda přinesl jmenovanému zvýšení důchodu o 90 Kč měsíčně. I členové M. N. V. se zástupci J. Z. D. a výboru žen předali své dary. Všichni účastníci této návštěvy přáli na rozloučenou tomuto čilému stařečkovi do dalších let hodně zdraví.

Úmrtí a narození

V tomto roce zamřely 4 osoby a narodilo se 10 dětí.

1959

(opis – neupravováno)

Čtvrtý rok druhé pětiletky byl nástupem celého národa a všech mírumilovných zemí za zákaz zkoušek z nukleárními zbraněmi pro válečné účely.

Povaha roku

Zima v letošním roce byla jakých u nás opravdu málo. Mrazy malé a po celé zimní období skoro beze sněhu. Již koncem února bylo počasí krásné a teplé. Půda rychle nasychala a hospodářící se chystali na setí jařin. Toto pěkné a slunné počasí zůstalo i v březnu, takže započaté jarní polní práce šly rychle ku předu. V dubnu se sice ochladilo a sněhové přehánky s přízemními mrazíky nezadržely tyto započaté práce a také nezanechaly žádných škod. Úroda zrnin byla celkem pěkná. Žně probíhaly klidně. Velká část obilí byla za sucha svežena a vmylána. Jen část ovsa a píce byla vystavena několikadenním dešťům. Rovněž byly za sucha sebrány všechny brambory, kterých v letošním roce bylo opět málo. Podzim i přes pozdější mlhavé počasí byl pěkný a teplý, takže veškeré podzimní práce byly v čas a dobře zvládnuty. Dodávkové povinnosti družstvo splnilo takto: Maso vepřové i hovězí splněno i na státní nákup na 100 %. Brambory, vejce a mléko splněny nebyly.

Oslava M. D. Ž.

8. března na oslavu M.D.Ž., která se konala ve zdejší škole byl udělen čestný odznak mateřství matkám, které vychovaly 5 až 7 dětí. Těmto matkám předal vyznamenání předseda M.N.V. Matkám které vychovaly 8 až 11 dětí vyznamenával O.N.V. a matkám, které vychovaly 12 a více dětí předával vyznamenání K.N.V.. Byly to tyto matky. Sochnová Františka č. 8 – 8 dětí,

Jeřábková Hedvika č. 1 – 6. dětí. Dokulilová Antonie č. 4 – 6. dětí. Janíková Ludmila č. 9 – 6. dětí. Hamerníková Hedvika č. 21 – 6 dětí. Dokulilová Marie č. 67 – 6. dětí. Růžičková Antonie č. 100 – 6 dětí. Bobková Anastázie č. 10 – 5. dětí. Dokulilová Emilie č. 22 – 5 dětí. Horká Marie č. 28 – 5 dětí. Dokulilová Růžena č. 54 – 5 dětí. Dokulilová Anežka č. 64 – 5 dětí. Bobková Božena č. 66 – 5 dětí. Böhmová Emilie č. 72 – 5 dětí. Bobková Marie č. 77 – 5 dětí. Padrnosová Marie č. 82 – 5 dětí. Svobodová Pavla č. 86 – 5 dětí. Horká Viktorie č. 106 – 5 dětí. Trnková Blažena č. 110 – 5 dětí.

Toufarová Anna č. 39 – 5 dětí. Kovářová Antonie č. 73 – 5 dětí. Dokulilová Božena č. 93 – 5 dětí. Sochnová Františka z. č. 8 matka 8 dětí byla vyznamenána O.N.V. v Třebíči

Výstavba J.Z.D.

Pro rychlý rozvoj a vzrůst J.Z.D. se družstvo rozhodlo pro výstavbu nového kravína s kterým bylo také započato. Dokončen v tomto roce nebyl, protože dělníci kteří pracovali na výstavbě budovy museli nastoupit na žňové práce.

Zrušen lom u „Skalky“

Začátkem měsíce dubna byla zastavena práce v kameném lomě u „Skalky“. Pracující se rozešli na jiná různá pracoviště.

Odchod řed. školy

V prázdninách pro nemoc odešel ředitel zdejší národní školy Richard Urbášek, který na škole působil 13 let. Na jeho místo nastoupil nový ředitel školy František Kuneš.

Úprava „Tvrze“

V letošním roce za spolupráce občanů a mládeže byla provedena úprava výletního místa „Tvrze“. Most vedoucí přes val na výletišť byl dostatečně rozšířen. Dřívější dřevěný obdélníkový skládací parket, byl nahrazen novým kulatým parketem betonovým. Místo dřevěných lavic a stolů, byly do země zabetonovány železné podpěry a na ně přišroubovány prkna sloužící za lavice a stoly. Práce byly provedeny brigádně a bylo odpracováno celkem asi 1.100 hodin. Materiálu bylo zhruba spotřebováno: 50 q cementu, 20 m³ písku a drtě, 10 m³ šterku a 10 m³ škváry.

Úmrtí a narození

V roce 1959 zemřely 4 osoby a 2 děti se narodily.

1960

(opis – neupravováno)

Poslední rok druhé pětiletky zaznamenal vnitřní územní změny v okresech a krajích, byl přípravou a prověrkou na novou již třetí pětiletku.

Povaha roku

Letošní zima byla dosti dlouhá. Sníh napadl již v prosinci a zůstal ležet až přes polovici března. Největší mrazy byly koncem ledna a začátkem února kdy dosahovaly až 30°C. Koncem března

přišlo pěkné a teplé počasí, takže ještě v první polovici dubna se mohlo započít s jarními polními pracemi a setí jařin. Úroda zrnin která byla celkem pěkná, byla ohrožena dlouho trvajícími dešti. V měsíci červnu přelo skoro každý den, což mělo za následek citelné opoždění žňových prací. Žně probíhaly za krajně nepříznivých povětrnostních podmínek a vyžadovaly od všech družstevníků i brigádníků, kteří odpracovali na družstevních pozemcích 1.500 hodin, velkou námahu a obětavost. Každý pěkný den se využíval k svozu obilí do stodol, stohů i k mlátičkám, kde se mlátilo ve dne i v noci. Ani při vybírání brambor kterých bylo opět málo nebylo lépe. Vlivem dešťů byly brázdy brambor zarostlé tak, že se nemohlo využívat mechanizačních prostředků a musely být vyorávány obyčejnými vyorávači tažené koňmi i traktory. Lepší počasí nastalo až v listopadu a prosinci, kdy bylo umožněno přeorávání brambořišť a dokončení ostatních podzimních polních prací.

Sloučení družstev

Pro lepší využití mechanizačních prostředků a nedostatek vedoucích pracovníků v družstvu, došlo v měsíci lednu sloučení tří družstev, Štěměchy, Předín Hory. Toto nové družstvo jako celek s vedením a střediskem v Předíně, bylo pojmenováno na družstvo „Horácko“.

Slučování okresů a krajů

V měsíci dubnu došlo na návrh ústředního výboru strany a vlády v postupu socialisace ku sloučení okresů a krajů. Před sloučením měl náš Třebíčský okres 83 obcí a po sloučení 196 obcí. Do nynějšího okresu Třebíčského byl zařazen okres Mor. Budějovice, Velké Meziříčí, Velká Bíteš, Náměšť, část okresu Třešť a část okresu Dačice. Dosavadní Jihlavský kraj byl zrušen a byl vytvořen nový kraj Jihomoravský se sídlem v Brně. Starý Jihlavský kraj měl 13. okresů nesloučených a nový Jihomoravský kraj má 14 okresů již sloučených. Do tohoto nového kraje připadl kraj Brno, část kraje Jihlava, větší část kraje Gottwaldov a menší část kraje Olomouc.

Nové volby

Dne 12. června byly vypsány nové volby do Místních národních výborů, Okresních národních výborů, Krajských národních výborů a do Národního shromáždění. Volby do Místních národních výborů se vyznačovaly od předešlých tím, že do 600 obyvatel byl utvořen jeden volební okrsek, do něhož bylo zvoleno 15 poslanců. Volby probíhaly klidně a byli zvoleni tito poslanci. Pařízek Václav, Svoboda František, Trnka František, Špaček Karel, Trnka Antonín, Fiala Vladimír, Zvěřina František Předín, Zvěřina Emil, Bazala Jan Dašov, Toufar Jaromír, Bazala Josef, Vídenský Josef, Binková Františka, Svobodová Anna a Svobodová Věra. Předsedou byl zvolen Pařízek Václav, tajemník Zvěřina František z Předína, který byl na tuto funkci dosazen ONV v Třebíči. Členové rady: Pařízek Václav, Zvěřina František, Špaček Karel, Vídenský Josef, Svoboda František, Trnka František a Toufar Jaromír. Do ONV za poslance byl zvolen zdejší občan Svoboda Ladislav. Do KNV jako poslankyně byla zvolena Svobodová Vlasta ze sousední obce Lesná. Do národního shromáždění byl zvolen poslanec dosavadní ministr zahraničí s. David.

Schválení nové ústavy a oprava státního znaku

Téhož měsíce byla schválena nová socialistická ústava a tím také pojmenována Československá republika ČSR na Československá socialistická republika ČSSR. Novou socialistickou ústavou byl opraven státní znak, jenž tvoří červený štít tvaru husitské pavězy s pěticípou hvězdou v horní části, na kterém je dvouocasý lev nesoucí na hrudi červený štítek s modrou siluetou Kriváně a vatrou zlaté barvy. Kresba znaku je zlatá.

Stavba nové jednoty

V měsíci červenci bylo započato se stavbou nové jednoty. Tato jednota postavena uprostřed návsi na pozemku zahrady Josefa Kasáčka čp. 11. Však v tomto roce zcela dodělána nebyla.

Autobusová čekárna

Dělníci i ostatní občané kteří po léta dojíždějí za svým zaměstnáním a byli vystaveni všem nepohodám čekáním na autobus, uvítali postavení nové autobusové čekárny. Čekárna byla postavena na návsi blízko kapličky a to brigádně. Bylo na ni odpracováno celkem 80 hodin.

Požár

Dne 17. října asi ve 4 hod. ráno vypukl ve stodole místního JZD oheň, který zničil půl stodoly, ve které bylo skoro všechno seno, jetel a část obilí připraveného na setí. Rozšíření požáru na druhou polovici stodoly ve které byl uskladněn oves na mláčení zabránil zdění štít, který stodolu dělil na dvě části. Dále deštivé počasí zabránilo rozšíření požáru na vedlejší budovy. Oheň vznikl podle odhadu odborníka od vadného elektrického stožáru na střeše stodoly.

Kanalisace

Během roku byla v dolní části obce a to po pravé straně směrem k Předínu provedena kanalisace. Tato kanalisace byla prováděna brigádně a bylo na ni odpracováno 510 hodin. Občané kteří překročili závazek hodin, dostaly tyto hodiny zaplacený

Dostavení nového kravína

Začátkem prosince byl dostavěn nový družstevní kravín, do kterého hned byl zaveden dobytek, který byl doposud ustájen na několika místech v obci.

Úmrtí a narození

V tomto roce zemřely 2. osoby a narodilo se 6. dětí.

1961.

(opis – neupravováno)

Vyhlášení třetí pětiletky

Začátkem nového roku byla vyhlášeno třetí pětiletka. Pracující jak v závodech tak i v zemědělství uvítali tuto třetí pětiletku s novým pracovním úsilím a závazky, splnit tuto pětiletku za tři roky.

Povaha roku

Zima v tomto roce byla velice mírná a skoro beze sněhu. V lednu napadlo asi 10 cm sněhu a mrazy dosahovaly nejvíce kolem 20°C, ale jen krátce. Koncem ledna a začátkem února byly deště a plískanice. Od 15. února až do 13. března bylo krásné jarní počasí, které vylákalo hospodařící k přípravě půdy na setí jařin. Zato v měsíci květnu byla zima, časté přeháňky i přízemní mrazíky. Následkem tohoto zhoršeného počasí v tomto měsíci, byla velice malá, místa žádná úroda jádřového ovoce. Naproti tomu byla hojná úroda švestek i ostatních peckovin. Začátek letošních žní, začaly pro stálé deště nepříznivě. Za krátko se počasí zlepšilo a za pravého žňového počasí probíhaly žně velmi rychle. Toto pěkné počasí se udrželo i při svozu a mláčení, což přispělo k zdárnému zakončení veškerých žňových prací. I bramboru po

několikaleté neúrodě bylo opravdu hodně. Pro pěkné počasí mohlo být při vybírání brambor použito mechanizačních prostředků a proto i brambory byly za sucha sebrány. Podzim byl opět příznivý, takže setí ozimů bylo provedeno bez vážnějšího zdržení.

Sčítání obyvatel

K 1. březnu 1961 bylo provedeno na území našeho státu sčítání obyvatel. V naší obci k tomuto dni bylo 241 mužů a 244 žen. Celkem 485 obyvatel. Na celém území ČSSR 13,741.770 obyvatel.

Oslava M.D.Ž.

12. března byla uspořádána oslava MDŽ, na níž vystoupili žáci místní národní školy. Proslov k této oslavě měla ředitelka školy Alena Kunešová .

40 let KSČ

V tomto roce se konaly oslavy 40 let založení KSČ. V naší obci se konala slavnostní veřejná schůze KSČ a MNV 19. května, na které byla vyzdvížena vedoucí úloha strany a vzpomnutí životní úrovně dříve a dnes.

Obnovení rybníčku na návsi

V měsíci červnu byl rozkopán a obnoven rybníček na návsi. Stěny starého rybníčka, kterými unikala voda, byly nahrazeny novými stěnami betonovými. Práce byly z části provedeny brigádně a s části hrazeny MNV.

Postavení nového mostu

Za dřevěný most, který nevyhovoval zatížení, byl v srpnu silniční správou postaven nový most betonový a s asfaltována přípoj od státní silnice až za školu.

Autobusová nehoda

Dne 27. září v 8.15 hodin, projížděl naší obcí směrem k Třebíči autobus z Českých Budějovic obsazený vojáky v činné službě. Autobusu s kopce nad obcí přes ves selhaly brzdy, takže obcí projížděl velkou rychlostí. Na dolním konci vsi v zatáčce řidič již vozidlo nezvládl a narazil na domek pí. Fatrdlové čp. který byl úplně demolován. Autobus byl též rozbit. Při této nehodě přišel o život jeden voják a 19. ostatních bylo různě zraněno.

Pro více nehod, ku kterým v této zatáčce docházelo, bylo nadřízenými úřady nařízeno, tento domek zbourat a odklidit.

Volba soudců z lidu

3. prosince byla provedena volba soudců z lidu a soudců z povolání. V okrsku do něhož patřila zdejší obec byli navrženi a zvoleni jako soudci z lidu František Svoboda, člen J.Z.D. Markvartice. Jako soudce z povolání, byl zvolen JUDr. Karel Mikula.

Úmrtí a narození

Tohoto roku zemřelo 6. osob a 10. dětí se narodilo.

1962.

(opis – neupravováno)

Pro neplnění zvýšených úkolů v třetí pětiletce, bylo od této pětiletky ve druhém roce upuštěno.

Povaha roku

Tento rok se vyznačoval rozmanitostí počasí. Deště které trvaly nečekaně dlouho, vystřídalo velké sucho a opět deště a sněhové plískanice a konečně sníh, který napadl dosti předčasně a zůstal již ležet. Letošní zima byla celkem mírná a nestálá. Již v únoru se střídal sníh s deštěm. Mrazy v tomto roce nebyly veliké a jen krátce dosahovaly kolem 20°. Koncem března a začátkem dubna se konečně oteplilo se sníh rychle tál. Toto teplé počasí však dlouho netrvalo. Již koncem dubna začal opět déšť a dešťové přeháňky, které trvaly po celý květen. Následkem tohoto deštivého počasí se značně spozdily a stížily veškeré polní práce. Hlavně sázení brambor, které se sázely i v deštivých přeháňkách se značně spozdilo a byly sázeny ještě v červnu. Málo sněhu a velké množství myší, bylo příčinou, že ozimy byly poměrně špatné a řídké. I letošní žně pro dlouho trvající špatné jarní počasí se opozdily a začaly až koncem srpna. V údobí sucha, které nastalo začátkem července a trvalo až do druhé poloviny října, šly žňové práce rychle kupředu. Svoz i výmlat obilí byl v čas a za sucha skončen. I větší část brambor byla díky velkému počtu brigádníků za sucha vybrána. Koncem října nastalo opět zhoršení počasí. Z 28. na 29. října napadl první sníh. Přesto, že ležet nezůstal, déšť a sněhové plískanice které nastaly, velice stížily dokončení sbírání bramborů, které se ještě sbíraly v listopadu. Celková úroda v tomto roce byla průměrná. 20. listopadu napadl sníh, který již zůstal ležet..

Epidemie chřipky

V prvních zimních měsících a to v lednu a únoru se rozšířila v obci a širokém okolí epidemie chřipky. Z bezpečnostních a zdravotních důvodů byly zavřeny školy, kina, kostely a veškeré zábavy a zábavní podniky byla zakázány. V naší obci žádný případ úmrtí nenastal.

Kanalisace

V měsíci květnu, byl v dolním konci naší obce proveden poslední úsek kanalisace, která zbavila občany v této části vsi stálého bláta a vody. Práce byly provedeny brigádně.

Sníh v červnu

Z prvního června na druhý, napadl sníh, který zůstal přes noc ležet. Tento rozmar přírody z občanů nikdo nepamatuje.

Úmrtí a narození

Zemřelo 5. osob a 10. dětí se narodilo.

1963.

(opis – neupravováno)

Povaha roku

V tomto roce začala zima poměrně brzy. Velké mrazy a mnoho sněhu bylo charakteristikou letošní kruté zimy. Mrazy, které dosahovaly až 30° a sněhové vánice ochromily dopravu do míry, že bylo ohroženo plnění plánů v některých klíčových průmyslových závodech. Nedostatek topiva, hlavně uhlí, jak v domácnostech, tak i v závodech bylo zapříčiněno stíženou dopravou, takže přísun nestačil zásobovat spotřebitele a hlavně školy, kterým pro nedostatek topiva musely být prodlouženy prázdniny. Ani v únoru nebylo lépe. Sníh a velké mrazy trvaly ještě celý měsíc. Částečný obrát nastal začátkem března, kdy se na krátko oteplilo, ale i v tomto měsíci mrazíky přesahovaly 10°. Ještě začátkem dubna padal sníh a 5° mrazíky znemožňovaly jakoukoliv práci v poli. V půli dubna nastal rychlý zvrat v počasí a jelikož země pod sněhem nebyla zmrzlá, sníh rychle tál. Země začala brzy nasychat a jarní práce mohly ještě koncem dubna začít, které šly urychleně ku předu. Ozimy přezimovaly velmi pěkně a tak byl předpoklad k pěkné úrodě. Po pěkném jaru nastalo celkem suché, ale příznivé léto. Žně za pěkného počasí, probíhaly dosti rychle, takže svoz i výmlat byl za sucha proveden. Úroda zrnin byla dobrá. Též sbírání brambor šlo rychle za pomoci většího počtu brigádníků ku předu a byly také včas vybrány. Také pěkný a dlouhý podzim přispěl k tomu, že podzimní práce byly včas provedeny. Zasluhou jedinců traktoristů mělo u nás J.Z.D. zoráno a zaseto již do 28. září, což se ještě od založení družstva nestalo.

Úmrtí nejstaršího občana

3. ledna zemřel nejstarší občan nejen naší obce, ale i širokého okolí František Dokulil ve stáří 105 let.

Nový most u hasičské zbrojnice

Dosavadní dřevěný most u hasičské zbrojnice, který již byl v desolátním stavu, byl Místním národním výborem nahrazen mostem novým z jednobetonových armabetonových rour.

Rozorání pastvin

Za účelem získávání orné půdy, byly rozorány J. Z. D. „Horácko“ ladem ležící pastviny: část pastvin na Vrchách a část pastvin pod Davdovcem..

Úmrtí a narození

Tohoto roku zemřelo 5 osob a 9 dětí se narodilo.

1964.

(opis – neupravováno)

Povaha roku

Tento rok se vyznačoval dobrou a bohatou úrodou. Zima v tomto roce byla mírná, ale dosti dlouhá. Sněhu poměrně málo a mrazy v lednu dosahovaly přechodně kolem 20°. Ani v únoru

nenastaly větší změny. Ještě začátkem března mrazíky dosahovaly 10° pod nulou. Po 20. březnu se konečně oteplilo a sníh pomalu tál. Začátkem dubna opět napadl sníh, který znemožnil jakoukoliv práci v poli. Až v druhé půli měsíce konečně nastal obrat. Teplé větrné a slunné počasí umožnilo přípravné práce v poli na setí jařin a sázení brambor. Ozimy pěkně urostlé dobře přezimovaly a tak byl očekáván úrodný rok. Letošní žně probíhaly za velmi stížených podmínek. Dlouhé deštivé počasí, které nastalo během žní, znemožnilo plynulý svoz a obilí následkem stálých přeháněk a teplého počasí, začínalo růst. Přes všechnu nepřízeň počasí se přece podařilo během krátkého vyjasnění žně dokončit. Úroda zrnin tohoto roku byla velmi pěkná. Vybírání bramborů za účasti opět většího počtu brigádníků a pěkného počasí šlo rychle ku předu. Až 24. října nastaly opět dešťové přehánky se sněhem. Což značně spozdilo a stížilo sbírání brambor a protáhlo se až do 10. listopadu. Úroda brambor v tomto roce byla nadprůměrná.

Nádrž na vodu

Na žádost M. N. V. Státní pojišťovně byla v měsíci květnu uprostřed návsi zbudována nádrž na vodu, která má sloužit oné části obce pro první pomoc v případě požáru. Veškeré účty uhradila Státní pojišťovna a práce s vyhloubením a ostatní práce kolem této nádrže byly provedeny brigádně a bylo odpracováno 308 hodin.

Volby

Dne 14. června byly provedeny volby do M. N. V., O. N. V., K. N. V a Národního shromáždění. V naší obci byl utvořen jeden okrsek a bylo voleno do M. N. V. celkem 17 poslanců. Volby probíhaly klidně a všichni navržení kandidáti byli zvoleni.

Jsou to tyto členové:

Pařízek Václav, Špaček Karel, Svoboda František, Trnka František, Ondráček Stanislav, Škrdla Karel, Paulas František, Jeřábek Jan, Trnka Josef, Trnka Antonín, Bazala Jan, Bazala Josef, Toufar Jaromír, Dokulil František čp. 112, Zvěřina Emil, Fiala Vladimír a Kuneš František. Na ustavující schůzi nového výboru byl zvolen jako předseda Pařízek Václav, tajemník Jeřábek Jan. Členové rady: Špaček Karel, Svoboda František, Trnka František, Bazala Josef a Toufar Jaromír.

Krupobití

Z 29. na 30. srpna večer, zastihla náš kraj veliká bouře, provázená krupobitím. Kroupy i tak veliké jako menší slepičí vejce, a nadělaly velké škody na ovocných stromech a zbylém dosud nepokoseném obilí. O prudkosti tohoto krupobití nejlépe dokazuje skutečnost, rozbitá okna a střechy domů. Takovou velikost krup, nikdo ze starých občanů nepamatuje.

Volba prezidenta

Dne 12. listopadu se konala volba nového prezidenta ČSSR. Novým prezidentem na funkční období byl zvolen opět první tajemník ústředního výboru KSČ Antonín Novotný.

Čištění rybníka

V měsíci listopadu byla vybagrován a vyčištěn v horní části obce rybník „Posměch“. Náklad opět platila Státní pojišťovna.

Úmrtí a narození

V tomto roce zemřelo 7. osob a 6. dětí se narodilo.

1965.

(opis – neupravováno)

Povaha roku

Letošní rok je možno označit za rok katastrofální jaký dosud nebyl zaznamenán. Začátek zimy byl v celku příznivý. Sníh napadl na nezmrzlou zem a tak byl předpoklad, že bude zima mírná a nestálá. Ale již v první polovici ledna přišly velké mlhy a mrholení a 10° mrazíky stačily aby se tvořila námraza, která narůstala ve velkou a těžkou jinovatku. Tato zledovatělá jinovatka nadělala velké škody na stromoví a hlavně na lesních porostech. Stromy pod tíhou ledu byly vyvráceny a přelámány, místy nakupeny přes sebe na veliké hromady. Vzniklé škody byly veliké, které se likvidovaly skoro po celý rok. Ku konci ledna se trochu oteplilo a led se stromu začal opadávat. Ale brzy se začala tvořit jinovatka nová. V únoru sněhu přibývalo sním i mrazy, které dosahovaly 17°C. Koncem února a začátkem března napadlo velké množství sněhu, který způsobil velké nesnáze na silnicích. Jen s velkou námahou a vypětím silničních pracovníků pomocí mechanizačních prostředků byl udržován provoz na hlavních silnicích. Na některých silnicích byl provoz pro velké množství sněhu úplně ochromen a zastaven. Přesto, že zbytek března byl dosti chladný a přes noc ještě mrazíky, sníh se pomalu ztrácel. Ještě v dubnu trvalo chladné a nepříznivé počasí, což mělo nemalý vliv na setí jařin. Pro stále deště bylo obilí při setí doslova zapleskáno do bláta. Ještě 28. dubna přišel déšť se sněhem, který na kopečkách zůstal ležet. Ani sázení brambor pro nepřízeň počasí nemohlo být včas dokončeno a protáhlo se až do konce června. Letošní senoseč byla velmi bohatá, ale pro časté bouřky a přeháňky nebylo možno tuto senoseč dokončit dříve jak v polovině srpna. Od 16. do 23. srpna bylo krásné a teplé počasí, kterého bylo využito k zahájení žní. A opět nepřízeň počasí, pomalé a nestejně zrání, špatná organizace práce a neschopnost se strany vedoucích funkcionářů se žně protáhla tak, že poslední oves byl posečen 12. října. Tyto žně byly bohaté na slámu, ale hektarové výnosy byly malé. Koncem září a začátkem října nastalo pěkné počasí, tak se mohlo začít s vybíráním brambor. Úroda brambor v tomto roce ve srovnání s rokem předešlým byla poloviční a místy ještě menší. O pravdivosti svědčí ta skutečnost, že zásobování obyvatelstva brambory byla tak svízelná, že byly na jídlo dodávány brambory průmyslové a to ještě v omezeném množství. Počasí při sbírání brambor celkem přálo a tak byly za většího počtu brigádníků a školních dětí za sucha sebrány. Družstva a hospodařící museli pro nedostatek brambor jakožto základní produkt ku krmení, snižovat stavy dobytka a hlavně skotu. Říká se, že sv. Martin přijíždí na bílém koni. To se letos v plné míře vyplnilo. 10. listopadu napadl sníh doprovázen většími mrazíky, který již zůstal ležet. Následkem zamrznutí byla přerušena a znemožněna veškerá práce v poli.

Oslava

Začátkem května se konala oslava 20. výročí osvobození naší vlasti

Poškození silnic

V tomto roce vlivem zimy byly poškozeny silnice a vozovky v takovém rozsahu, že není pamětníka. Asfalt byl rozpukán a pro velké množství tak zvaných hompaček byly některé úseky pro nesjízdnost uzavřeny.

Nové zápraží před budovou M. N. V.

V měsíci červnu bylo rozebráno staré zápraží před budovou M. N. V. a postaven nové se schody a zábradlím. Práce byla provedena v rámci pracovního plánu Místního národního výboru v akci „Zet“.

Úmrtí a narození

Letos zemřelo 6. osob a 4. děti se narodily.

1966.

(opis – neupravováno)

Povaha roku

Rok 1966 byl pravým opakem roku předešlého. Letošní zima se vyznačovala mírností a malým množstvím sněhu. V měsíci lednu bylo sněhu málo a ještě nestálý. Mrazy krátce vystoupily kolem 20°. Staré lidové pořekadlo o lednu praví. Nedrží-li leden, po něm ani jeden. Letos se toto pořekadlo vyplnilo. To dokázal únor, který je v našem kraji horší měsíce ledna. Tento měsíc byl velmi pěkný, beze sněhu a teploty v průměru se pohybovaly od 8 – 10° a místy dosahovaly až 13° nad nulou. Takový teplý únor nepamatuje nikdo z nejstarších občanů a podle hlášení a starých záznamů meteorologů prý byl takový teplý únor v 18 století (v 1846). Za takového teplého počasí bylo možno koncem února začít s přípravou půdy na setí jařin. Toto pěkné počasí potrvало až do půli března. 16. března napadlo asi 10 cm sněhu, který zakrátko opět roztál a plískanice které nastaly trvaly až do konce března. Ani měsíc duben se o mnoho nezlepšil. Celkem chladno, počasí deštivé, přeháňky a místy bouřky. Po 20. dubnu se počasí opět zlepšilo a tak se mohlo začít se sázením bramborů. Při tak brzkém a teplém jaru, rozkvetly stromy ještě před 1. májem, což se již nestalo po dlouhá léta. Ku konci května se počasí opět zhoršilo, které trvalo do půli června. Několik málo pěkných dní v teplotě až 30° nestačilo na započatou senoseč, protože koncem června nastaly již opět přeháňky. Obrat nenastal ani v měsíci červenci. Časté přeháňky a bouřky znesnadňovaly dokončit sklizeň sena a zvláště jetele, kterého určitá část shnila, musela být vyvezena do kompostů. Začátkem srpna začaly žně. Úroda zrnin tohoto roku byla velice pěkná. Hůře bylo se sklizní. Počasí ani v tomto měsíci nepřálo. Jen několik málo pěkných dnů dalo možnost k nasazení mechanizačních prostředků a za pomoci několika kombajnů, šly žně rychle kupředu. V měsíci září nastalo zlepšení počasí a tak žně mohly být dokončeny. Koncem září a začátkem října, krásné teplé počasí a teploty dosahovaly až 25° nad nulu. Podle hlášení československého rozhlasu, prý tak teplý začátek října byl před 150 lety a určité dni v tomto začátku měsíce dokonce před 200 lety, V druhé polovině měsíce září se také začalo se sbíráním bramborů. Úroda brambor v tomto roce i přes velké zaplevelení porostů byla velmi pěkná. Za pomoci školních dětí a místních brigádníků byly tyto brambory sebrány do začátku listopadu. Počasí při sběru brambor celkem přálo. Jen v druhé polovině října přišly přeháňky při kterých bylo poměrně teplo. Zato letošní příprava půdy na setí ozimů byla vinou nevšímavosti, nezodpovědnosti a špatnou organizací práce vedoucích funkcionářů velmi špatná. Komise okresní výrobní správy v Třebíči, která na vyzvání se k této věci dostavila, potvrdila skutečnost, že taková příprava půdy nezůstane bez vlivu na úrodu v příštím roce. 15. listopadu napadl první sníh, který se střídal s deštěm a takovéto plískanice trvaly až do konce roku.

Úprava potoka u školy

V měsíci červnu tohoto roku byl upraven v rámci pracovního plánu M. N. V. potok u zdejší školy. Tento potok, který v zimě zamrzal a voda se rozlévala po celé šíři vozovky, byl prohlouben a postavena po délce a straně vozovky kamenná zábrana.(Taras)

Výměna sloupů rozhlasu

V tomto roce byly vyměněny dřevěné rozhlasové sloupy za sloupy železné.

Rekultivace

Během roku bylo rozoráno v rámci rekultivace část tratě Perných a vytrhání keřů a remízku u Velkého kamene jako příprava na další rekultivaci. Dále byla vytrhána řada lísek v trati Za louky, která tam stála od nepaměti. Tato akce byla provedena bez upozornění a souhlasu M. N. V. Na tuto bezohlednost a ničení keřů v přírodě doplácí nejvíce zpěvné ptactvo a zvěř pernatá, která je pomocníkem v zemědělství a má již tak málo místa ke krytí a hnízdění.

Úmrtí a narození

V tomto roce zemřely 3. osoby a 8. dětí se narodilo.

1967.

(opis – neupravováno)

Povaha roku

Zima v tomto roce byla opět mírná. V polovici ledna napadlo více sněhu mrazy přechodně vystoupily až na 17°. Koncem ledna a v únoru se oteplilo a při deštivých přeháňkách sníh skoro roztál. Teploty v tomto měsíci dosahovaly až 12°. Ani měsíc březen nebyl horší měsíce předešlého. Přechodné ochlazení s nočními mrazíky a větší sněhové přeháňky sice narušovaly práci v poli, ale i tak bylo započato s přípravou půdy na setí jařin. Zhoršení počasí nastalo v dubnu, vzlášť v druhé jeho polovici, kdy nastalo velmi chladno a velké sněhové přeháňky znemožnily veškerou práci v poli. Ani ovocné stromoví v tomto pokročilém čase se nezačalo zelenat. Ještě začátkem května trvalo toto zhoršené počasí. Obrat nastal až v druhé půli května, kdy se mohly dokončit práce v poli a setí jařin. Pěkné počasí začátkem června bylo opět narušeno dešťovými přeháňkami a častými bouřkami. V polovině června se konečně počasí ustálilo a mohlo se začít v plném rozsahu ze senoseči. Měsíc červenec byl obzvlášť teplý a suchý. Teploty v tomto měsíci dosahovaly až 30°. Vyprahlá země a vzlášť zvadlé bramborové porosty uvítaly 5. srpna bouři s vydatným deštěm, který měl vliv na růst a množství podzemních brambor. Začátkem tohoto měsíce, také začaly žně. Tyto žně za pomoci více kombajnů skončily jako ještě nikdy před tím do konce srpna. Ke zdárné sklizni přispívalo krásné a v pravdě žňové počasí a dobrá organizace práce nového předsedy družstva a jeho důslednost. Začátkem měsíce září se začalo s vybíráním brambor. Tuto práci narušily dešťové přeháňky, které trvaly od 8. až do 20. září. Pak nastalo opět krásné a teplé počasí. Toho bylo využito k dokončení setí ozimů a zdárnému sběru brambor, který skončil do konce října. Úroda zrnin a bramborů byla v tomto roce velice pěkná. První sníh napadl v první polovici prosince, ale před koncem měsíce opět roztál.

Úprava rybníčka na koupaliště

V tomto roce byl upraven rybníček v trati Dašovská (Pod rybníčky) na koupaliště. Rybník byl vyhlouben, hráz přeložena a studánka ze které jest koupaliště napájeno, byla pro tento účel upravena. Veškerá práce provedená s touto úpravou byla provedena brigádně a celkem bylo občany odpracováno 3000 hodin. Hodnota díla činila asi 20.000 Kčs.

Oprava budovy M.N.V.

Dále byla v tomto roce opravena budova M. N. V. Stará vnitřní omítka byla opravena, podlahy byly dány nové betonové a nalepena na ně guma. Také stará krytina byla vyměněna za novou. Dále byly dány nové dveře a vnější úprava budovy zlepšila celkový vzhled. Práce provedl Okresní stavební podnik v Třebíči, nákladem 45.000 Kčs.

Úprava cesty za humny

Prašná přípoj ze státní silnici směrem k osadě Dašov a cesta za humny směrem k Předínu byla upravena šterkem a naasfaltována. Tím byl odstraněn blátivý usek cesty a oprávněná stížnost občanů bydlících na tomto úseku na velké množství prachu. Práce provedla Údržba místních komunikací v Hrotovicích. Tento úsek stál 80.000 Kčs.

Adaptace místního pohostinství

Jednota Třebíč se sídlem v Mor. Budějovicích, adaptovala provozovnu místního pohostinství. Z původní provozovny byl udělán sklad a kuchyně. Nová provozovna byla upravena ze sálu. Vchod ze silnice byl zrušen a nový byl udělán z východní strany. Práce provedl Oblastní podnik služeb Třebíč. Protože uvedený sál byl jedinou místností v obci, kde se konaly veřejné schůze a kulturní podniky byl zrušen, stojí MNV před dalším problémem jak získat větší místnost, která by sloužila k výše uvedeným účelům.

Úmrtí a narození

Letos zemřelo 7. osob a 10 dětí se narodilo.

1968.

(opis – neupravováno)

Povaha roku

Tento rok se vyznačoval nestálostí počasí a hlavně pak politickými událostmi. Zima v tomto roce začala velkými mrazy, které dosahovaly až 25° a větším množstvím sněhu. Ve druhé polovici ledna se opět oteplilo a sníh začal tát. 26. ledna přišla bouře s hřměním a blýskáním doprovázena větrem a sněhem. Začátkem února přišly mlhy a mrholením z čehož se utvořila velká námraza, která nadělala velké škody na stromoví lesních porostech a hlavně na elektrickém vedení. Sloupy těchto vedení byly z části vyrvány nebo pod tíhou ledu z přelámány a dráty z přetrhány. Po týdnu této kalamity nastalo proměnlivé počasí, které trvalo do půl března. Zbytek měsíce byl krásný a teplý, takže ještě koncem března se začalo sít. V měsíci dubnu ještě přišly deštivé a sněhové přeháňky, které již neměly podstatný vliv na další práci v poli. Léto letošního roku bylo zvláště teplé a suché. V měsíci červu teploty dosahovaly až přes 30°. Žně, které začaly začátkem srpna probíhaly za krajně nepříznivých podmínek. Děšť a dešťové přeháňky takřka znemožnily veškerou sklizeň. Jen malá část obilovin byla sklizena za sucha. Důkazem toho bylo, že část žita v trati Širokých, pro polehnutí a vzrůst znehodnocena natolik, že ani sláma nebyla k potřebě a proto byla tato část o několika ha spálena. Vybírání brambor, kterého se zúčastnilo větší počet brigádníků a škol, bylo skončeno 4. listopadu. Úroda zrnin v tomto roce byla menší a brambor byla dobrá.

Další úsek kanalisace

Pro blátivý úsek cesty vedoucí od cesty za humny směrem dolu na státní silnici, bylo přistoupeno k vybudování kanalisace na tomto úseku, která skončila v měsíci červenci. Na tuto kanalisaci se též napojil svod vody od budovy MNV.

Zánik usedlosti a úprava návsi

Pro desolátní stav usedlosti p. Sedlákové čp. 27 byla s konečnou platností likvidována a rozebrána. Toto místo uprostřed návsi bylo odvodněno, srovnáno a uváleno. Na tomto místě byl postaven malý kolotoč pro děti a volejbalové hřiště pro mládež.

Okupace

Pokusí se velmi stručně zapsat dle pravdy a skutečnosti, podle hlášení čs. rozhlasu a televize o událostech, které rozhořčeně a různými pocity přijal všechen náš lid naší vlasti.

Československo nastoupilo počátkem roku 1968 novou cestu k ozdravení společnosti, hospodářství i politiky. Bylo to polednové zasedání ÚV KSČ které s konečnou platností zastavilo další postup byrokratického a nedemokratického systému, který budování socialismu v naší zemi značně zpomalil. Na tomto zasedání byl odvolán s funkce první tajemník ÚV KSČ Antonín Novotný a do čela strany zvolen Alexandr Dubček. Lid celé země přijal toto rozhodnutí s mimořádným nadšením a uspokojením. Později pod tlakem veřejnosti odstoupil Antonín Novotný i z funkce presidenta republiky. 30. března byl zvolen novým presidentem armádní generál Ludvík Svoboda, který za druhé světové války vedl československou bojovou jednotku od Buzuluku k osvobození vlasti, ten který však i přes zásluhy poznal na sobě nespravedlnost nedávno minulé doby kultu osobnosti. Předsedou nové vlády byl jmenován ing. Oldřich Černík. Nebývalé nadšení čs. lidu a obětavost přinášely i nové pracovní úspěchy. Byl založen Fond republiky, kde se shromažďovaly finanční prostředky, korunka ke korunce, jako kdysi pod heslem Národ sobě. Po celé vlasti se sbíralo na zlatý poklad republiky. Připravovaly se směrnice a zákony k provedení rehabilitace pro všechny, kterým bylo v minulosti ukřivděno. Představitelé obou národů se zabývali přípravami na vytvoření nového státoprávního uspořádání ČSSR, které má být vyhlášeno k 50 výročí vzniku ČSR dne 28 října. Avšak naši spojenci SSSR, PLR, NDR, BLR a MLR vyjádřili nesouhlas s vývojem v naší zemi. Proto byla mimo předešlých jednáních do Bratislavy svolána schůzka na nejvyšší úrovni zbývajících 5 soc. zemí a ČSSR na sobotu 3 srpna. Na této schůzce projevíli naši spojenci a přátelé dobrou vůli a snahu porozumět našim problémům, respektovat jejich specifiku, jakož i nezadatelné právo každé strany řešit samostatně své záležitosti, Zdálo se tedy, že stanoviska zúčastněných se vyjasnila. I srpnové dovolené našich pracujících byly klidnější – až do 20 srpna, kdy jsme znovu obviňováni z nedodržování smluv a dohod a zemí prý bují kontrarevoluční tendence. Mezi Bratislavskou schůzkou a 21. srpnem se neobjevilo nic, co by mohlo ukázat na nebezpečí kontrarevolučního převratu nebo oslabení socialistické moci, či nebezpečí vystoupení Československa se socialistického tábora.

Před půlnoci překročila spojenecká vojska 5 zemí naše výsostné hranice. Vojska SSSR, PLR, NDR, MLR a BLR bez jakýchkoliv důvodů a bez souhlasu legitimních vládních a stranických činitelů, proti vůli našeho lidu násilně obsadila naší zemi, způsobila v zemi rozvrat a znemožnila pokračovat v nastoupené cestě. Vznikly nedozírné škody. Byly ztráty na životech. Byly podepsány podmínky. Vojska SSSR zůstaly a byly umístěny do vyhrazených prostorů. Prvních 60 hodin okupace kromě hory bolestí a mnoha obětí, zklamání, roztrpčení a společného utrpení přineslo jeden základní poznatek. Mravní sílu národa, vnitřní myšlenkovou jednotu a občanskou statečnost. Myšlenková jednotu a občanská statečnost se projevila tak přesvědčivě jako málokdy v dějinách.

Snad jednou historie shodnotí ony tragické události kolem 21. srpna 1968, kdy dva malé národy v malé zemi uprostřed Evropy již potřetí v tomto století byly vystaveny tak tvrdé zkoušce dějin

a svého bytí. Občané naší obce raději při průjezdu okupačních vojsk nevycházeli ze svých příbytků, aby nezahladili příčiny k nějakým násilným činům. Tím také dávali najevo svou nespokojenost nad těmito událostmi.

Úmrtí a narození

V letošním roce zemřely 2 osoby a 8 dětí se narodilo.

1969.

(opis – neupravováno)

Počátkem tohoto roku vstoupila v platnost federace slovenského národa jako samostatný stát Slovenská socialistická republika v rámci Československé socialistické republiky.

Povaha roku

Letošní zima byla celkem mírná. V lednu a únoru napadlo více sněhu a následkem mlhavého počasí umrzl. V březnu se trochu oteplilo. Ale sněhové přeháňky trvaly po celý tento měsíc. Začátkem měsíce dubna teploty dosahovaly až 18° a sníh rychle tál. Zase jenom krátce. Do konce měsíce byla zima sněh a sněhové přeháňky. Tento pozdní příchod jara zapříčinil, že se opozdily veškeré polní práce. Pak nastalo pěkné jarní počasí. Také letošní senoseč proběhla za velmi pěkného slunného počasí. Začátek žní byl pro drobné deště a dešťové přeháňky nepříznivý, ale později se počasí ustálilo a žně bylo možno zdárně dokončit. úroda zrnin v tomto roce byla v rámci celku pěkná. Pak nastalo údobí sucha. Ku konci měsíce září se začaly sbírat brambory a za krásného teplého počasí se tento sběr brambor skončil koncem října. Úroda brambor s porovnáním rokem předešlým, byla menší. Také setí ozimů bylo provedeno za velkého sucha. První sníh napadl 25. listopadu, ale ještě roztál. Po 10. prosinci napadlo více sněhu, který již zůstal ležet a mrazíky dosahovaly přes 20°.

Meliorace luk

V tomto roce provedlo JZD Horácko meliorace luk. Meliorace byla provedena na Horních a dolních lukách, na louce pod Tvrzí, zvané chobot a na lukách v trati na Perných.

Postavení kulturní místnosti

Tohoto roku byla za spolupráce JZD a národního výboru postavena kulturní místnost z bývalé usedlosti St. Kružíka o velikosti 8,5 m x 20 m. Národní výbor dodal do této místnosti okna, dveře, obložení, parkety a vnitřní zařízení. Dále Místní národní výbor přistavěl přístavek, záchody s vodovodem a celým příslušenstvím. V přístavbě je umístěna šatna a výčep pro občerstvení. Místní národní výbor se podílel na této výstavbě částkou 90.000 Kčs. Dále bylo na této odpracováno 3.965 brigádnických hodin a z toho bylo 1875 hodin proplaceno. Na další úpravě a vybavení bude dle možnosti pokračováno.

Úmrtí a narození

V tomto roce zamřely 3 osoby a 8 dětí se narodilo.

1970.

(opis – neupravováno)

Povaha roku

V tomto roce se opět vyznačovala dlouho trvající zima s velkým množstvím sněhu. Zvláště v únoru a začátkem března napadlo takové množství sněhu, že není pamětníka. Sníh a sněhové vánice trvaly až do druhé poloviny března. Mrazy v letošní zimě nebyly velké. V průměru dosahovaly -10° . Po 20. březnu se počasí změnila. Značně se oteplilo a déšť který nastal přispěl k tomu, že sníh rychle tál. Letošní setí jařin pro velké množství sněhu a dlouhotrvající zimu, bylo spožděno a s prací v poli se mohlo začít až v druhé polovině dubna a to ještě za stížených podmínek. Sníh a sněhové přeháňky narušovaly již tak opožděnou práci v poli. Ozimy pod dlouho ležícím sněhem byly špatné a některé utrpěly natolik, že musely být zaorány. Přesto, že žně probíhaly za krásného počasí rychle bez ztrát, úroda v tomto roce byla malá. Jako náhradu za malou úrodu zrnin, byla bohatá úroda brambor, které byly při menším počtu brigádníků také za sucha sebrány. Letošní podzim byl krásný a teplý, takže setí ozimů bylo bez obtíží brzy skončeno. První sníh v malém množství napadl 23. prosince a zůstal ležet.

Elektrifikace školy

O letošních prázdninách byla uskutečněna generální oprava elektrického vedení ve zdejší škole. Staré vedení, které bylo v desolátním stavu, bylo odstraněno a nahrazeno novým, nákladem i s projektovou dokumentací 32.000 Kčs.

Elektrifikace obce

V letošním roce byla provedena elektrifikace v naší obci. Veškeré staré elektrické vedení včetně přípojek bylo odstraněno a dáno vedení nové. Staré dřevěné sloupy z větší části byly nahrazeny sloupy novými betonovými a staré žárovkové osvětlení bylo nahrazeno osvětlením výbojkovým. Náklad na toto osvětlení stál obec 45.000 Kčs.

Druhý asfaltový nátěr

Na vnitřních asfaltových komunikacích v obci byl v letošním roce proveden další a potřebný druhý asfaltový nátěr a zhotoven nový krátký úsek z hlavní silnice na vozovku vedoucí za humny. Náklad si vyžádal dalších 27.000 Kčs .

Sčítání obyvatel

Sčítání obyvatel, které bylo provedeno v tomto roce, ukázalo, že máme v naší obci 440 obyvatel.

Další úsek kanalisace

Ku konci roku byly položeny roury v rámci kanalisace úseku dlouhém 160. běžných metrech nákladem 10.000 Kčs .

Úmrtí a narození

V tomto roce zemřelo 6 osob a 6 dětí se narodilo.

1971.

(opis – neupravováno)

Povaha roku

Nový rok 1971 se vyznačoval mírnou zimou a velkým suchem. Letošní zima byla mírná. Měsíc leden i únor byl celkem pěkný a teplý. Noční teploty dosahovaly slabě pod nulu a denní na nulu. Až ku konci února napadlo více sněhu a mrazy které nastaly, trvaly do 8. března a střídavě dosahovaly až -24° . V druhé polovině března se oteplilo a sníh rychle tál. Četné mlhy a dešťové přeháňky, které nastaly začátkem dubna zpomalily veškeré polní práce a se setím jařin se mohlo započít až po 10. dubnu. V druhé polovině tohoto měsíce se citelně ochladilo a nestálé počasí z deštěm a sněhovými přeháňkami trvalo až do konce měsíce. Měsíc květen byla teplý a krásný. Zato červen a začátek července byl chladný a deštivý. Toto počasí nezůstalo bez vlivu na senoseč a sklízení sena, které bylo velmi obtížné a zdouhavé. V půli měsíce července nastala velká vedra, která dosahovala až $+35^{\circ}$. Toto teplé a suché počasí prakticky potrvало po celý zbytek roku. Napršelo jen jednou a to 23. srpna a né mnoho. Žně za tohoto počasí byly skončeny brzy a bezestrát. Též sbírání brambor za pomoci školních dětí byly brzy a za sucha sebrány. Letošní úroda zrnin byla velmi pěkná a úroda brambor velice malá. Také setí ozimů bylo pro pěkné počasí brzo skončeno. Také zima se v tomto roce opozdila. První sníh napadl těsně před Novým rokem, takže letošní vánoce byly beze sněhu, což se již nestalo po mnoho let. Denní teploty v prosinci střídavě dosahovaly na $+10^{\circ}$. Takový teplý prosinec nikdo z obyvatel nepamatuje.

Přestavba přísálí

V tomto roce byl postaven ke kulturní místnosti přístavek dlouhý v délce sálu, široký 4 m. Dále byla přistavěna kuchyň se sklepem a při jevišti místnost sloužící potřebám ochotníků. Tuto místnost zatím užívá svaz mládeže jako klubovnu. Tato přístavba byla stavěna v akci „Zet“ a na této stavbě bylo celkem odpracováno občany 5.355 brigádnických hodin a z toho 2.135 hodin zdarma. Hodnota tohoto díla tvoří částku 180.000 Kčs.

Volby

26. a 27. listopadu se konaly volby do všech stupňů Národních výborů. Tentokrát tvořila celá obec jeden volební okrsek a bylo voleno a zvoleno 17 poslanců do MNV. Byli zvoleni tito poslanci. Pařízek Václav, Špaček Karel, Jeřábek Jan, Padrnos Pavel, Báňová Emilie, Trnka František (ml), Horký Zdenek, Kovář Jan, Kuneš František, Toufar Jaromír, Zvěřina Emil, Dokulil František čp. 112, Bazala Josef, Špaček František, Trnka Josef, Bobek Pavel a Hamrlová Zdena.

Členové rady: Pařízek Václav, Špaček Karel, Špaček František, Jeřábek Jan, Dokulil František, Zvěřina Emil a Toufar Jaromír. Předsedou byl zvolen Pařízek Václav a tajemník Jeřábek Jan. Do ONV byl z naší obce zvolen jako poslanec opět Svoboda Ladislav.

Úmrtí a narození

V tomto roce 1971 zemřely 4 osoby a 2 děti se narodily.

1972.

(opis – neupravováno)

Zima v tomto roce byla celkem mírná a v celkovém zimním období chudá na sníh. Jen krátce v měsíci lednu vystoupil mráz nad 20° a zbytek měsíce byl opět mírný. Staré pořekadlo praví. Nedrží-li leden, po něm ani jeden. Toto pořekadlo se pro tento rok vyplnilo. Druhý zimní měsíc byl natolik teplý, že sníh, kterého bylo málo, pomalu tál. Podle vyjádření starých pamětníků v obci prý takový teplý únor dlouho nikdo nepamatuje. V první polovině bylo mlhavé a sychravé počasí, ale v druhé polovině tohoto měsíce bylo opět pěkné březnové počasí a teploty vystupovaly na 19°. Proto také mohlo být započato s přípravou půdy na setí jařin. Dokončení setí jařin bylo skončeno v dubnu. Ve zbývajících měsících bylo počasí proměnlivé, provázeno bouřkovou činností. V měsíci červnu bylo započato ze senoseči za krajně nepříznivých podmínek. Chladno a dešťové přeháňky vystřídalo opět pěkné počasí, takže i tato práce mohla být zdárně dokončena. Žně v tomto roce začaly v srpnu za krásného opravdu žňového počasí a byly skončeny včas a beze strát. Úroda zrnin byla dobrá. Rovněž sbírání bramborů, které začalo v září bylo za pomoci brigádníků za sucha sebráno. Celková úroda brambor byla též pěkná. I setí ozimů bylo provedeno za sucha. V druhé polovině listopadu a v prosinci bylo počasí přeháňkové a studené. Letošní vánoce byly opět beze sněhu.

Vyhodnocení obce

V měsíci dubna byla naše obec vyhodnocena ve výstavbě v akci „Zet“ v rámci okresu a kraje mezi prvními a MNV obdržel čestné uznání a odměnu ve výši 50.000 Kčs.

Oprava školy

Také v tomto měsíci bylo započato s generální opravou zdejší školy. Zvenčí byla stará omítka otlučena a nahrazena omítkou novou. Uvnitř byly vyměněny dveře a některé podlahy, bylo přestavěno a zlepšeno sociální zařízení a zbudována nová jímka. Tato oprava byla zadána stavební skupině místního J.ZD a stála částku 191.000 Kčs.

Budování střediska

V tomto roce bylo ve zdejší obci započato s výstavbou střediska při okresní správě silnic Třebíč. Ve středisku budou umístěny stroje, které budou sloužit k udržování sjízdnosti silnic, hlavně v zimním období. Dokončení výstavby střediska má být v nastávajícím roce 1973.

Úmrtí a narození

V tomto roce zemřelo 8. osob a 4 děti se narodily

Zapsal Josef Trnka nar. 1911.

1973.

(opis – neupravováno)

Povaha roku

Zima mírná – téměř beze sněhu. Jaro však bylo studené, nevlídné. Veliká tepla nastala v druhé polovině roku a trvala až do září. Několik měsíců téměř nepršelo, což se částečně projevilo na menší úrodě brambor. Nadprůměrná však byla úroda obilí, které bylo sklizeno komplexní mechanizací, včetně odvezení slámy, trvaly 14 dní.

Úroda píce byla poznamenána suchem, po vysečení první senoseče už na mnoha místech další tráva nenarostla.

Toto veliké sucho mělo a dosud má vliv na zásobování místních studní podzemní vodou. Po mnoha letech byli bez vody členové společnosti na „Humnech“ čerpající vodu ze studny na „Vrchách“. Podobnou situaci měli i někteří další občané naší obce.

Výstavba v obci

V měsíci srpnu byla dokončena a předána do užívání garáž pro požární vozidlo, která byla přistavěna k původní požární zbrojnici. Na tomto díle bylo odpracováno 980 hodin v ceně 28.000,-Kčs, z toho třetina zdarma.

Rovněž byla dokončena stavba převlékacích kabin Tělovýchovné jednoty u hřiště na „Vrchách“. Tato stavba byla postavena výhradně brigádnicky a zdarma. Vybavení vnitřku v ceně 1200,-Kčs věnoval MNV Štětěchy. Celá stavba má hodnotu 50.000,-Kč. Dále byla provedena kanalizace v délce 50 metrů v místě pod bývalým transformátorem ve velmi těžkých terénních podmínkách. Tato akce, stejně jako položení kanalizačních rour v místě zvaném „Kuželna“ byla provedena zdarma obětavými občany. Poslední jmenovaná akce nebyla dokončena pro nedostatek rour.

V obci panuje čilý stavební ruch u soukromých stavebníků. V současné době je v obci rozestavěno pět rodinných domků.

Události ve světě

Rok 1973 příznačný mírovou ofenzívou našeho spojence SSSR byl narušen násilným svržením vlády v Chile, zavražděním jeho presidenta a mnoha tisíc vlastenců této statečné země tak vzdálené od nás, kráčejíci však stejnou cestou.

Rovněž válka na Středním východě a dobovačná snaha Izraele udržet neprávem nabyté území v roce 1967 narušily rok vyznačující se touhou po sblížení mezi národy.

Na konci roku byly navázány diplomatické styky s naším západním sousedem Německou spolkovou republikou, byla anulována hanebná mnichovská dohoda z roku 1938 a učiněn tak první krok k upravení sousedských vztahů mezi oběma státy.

Narození a úmrtí

V tomto roce se narodilo 10 dětí a 6 osob zemřelo.

1974

(opis – neupravováno)

Povaha roku

Letošní zima byla velice mírná, sněhu bylo velice málo, většinou přel déšť ze sněhem. Jaro začalo poměrně slibně, koncem března byly vysoké teploty, až kolem 30° Celsia, toto počasí trvalo však jen do první dubnové dekády a tak obavy, že bude zase suchý rok byly plané, jaro bylo studené, velice deštivé a nevlídné počasí pokračovalo celý rok. Bylo mimořádně deštivé a studené počasí, krajně nepříznivé pro zemědělské práce, pro velké mokro nemohli zemědělci mnohdy ani vyjet do polí. Plevel přerůstal všechnu zemědělskou kulturu, zvláště pak brambory. Žňové práce byly značně opožděny, započaly až koncem září. Přes mimořádně obtížné počasí byla vysoká úroda obilí, pod obvyklou úroveň však byla úroda brambor. Úroda píce byla vysoká, nepodařilo se ji však v plné míře sklidit. Po několika letech skoupych na déšť v letošním roce vydatně napršelo a byly tak doplněny minulými léty oslabené prameny spodních vod. Ke konci roku 1974, přesně 26. 12. byla odpoledne pravá bouře s deštěm což je jistě na tuto dobu kuriózní.

Výstavba v obci

I v letošním roce byly pořádané MNV různé akce na zvelebení obce v rámci i akce „Z“.

Byla dokončena kanalizace v ulici Kuželna, dobudovány dvě hřiště na odbíjenou v prostoru u Kulturního domu, dále vypomáhali občané na budování krásného koupaliště na konci katastru naší obce zvaném v Jalovčí, které buduje sousední obec Chlístov. Toto koupaliště bude v roce 1975 otevřeno pro veřejnost.

Ve středu obce byl vybudován asfaltový chodník v délce asi 250 metrů a silnice v naší obci byla potažena novým asfaltovým kobercem. Mnozí občané využili nabídky Okresní správy silnic v Třebíči a svoje příjezdové cesty k domům si rovněž nechali potáhnout asfaltovým kobercem. Občané naší obce rovněž vybudovali při investorské účasti Jednoty přístavek k samoobsluze, který bude sloužit jako sklad topiva.

Tělovýchovná jednota za přispění České tělovýchovné organizace započala s rozsáhlou rekonstrukcí fotbalového hřiště, které bude rozšířeno a prodlouženo. Tato akce bude dokončena v roce 1975.

Na těchto akcích bylo odpracováno 950 hodin.

Rodinný domek dokončil Lubomír Ondráček a Binka Josef ml.

Kulturní události společenské události

V letošním roce oslavil pětadesátileté narozeniny náš rodák, hudební skladatel a dlouholetý ředitel brněnské konzervatoře Karel Horký. K jeho životnímu jubileu byl vládou České socialistické republiky jmenován zasloužilým umělcem. Obyvatelé naší obce rovněž nezapomněli na svého slavného rodáka a na slavnostním shromáždění 7. září 1974 u umělcova rodného domku mu předali zástupci MNV čestné občanství obce Štěměch symbolizované předáním klíče od rodné obce.

Na tomto shromáždění se sešla většina občanů obce a zástupci společenských organizací mu předali několik upomínkových dáreků.

Tato oslava a vysoká účast občanů potvrdila oblíbenost hudebního skladatele Karla Horkého, jeho vzácný a srdečný vztah k rodné obci a vyjádřila tak dojatému umělci lásku k jeho práci, hluboký dík za zásluhy, které vykonal pro národní kulturu.

Další kulturní událostí v naší obci byl zájezd Horáckého divadla z Jihlavy, který sehrál 8. května odpoledne pohádkové představení pro děti večer pak hru od Aloise Jiráka „Kolébka“.

Během roku bylo v Kulturním domě několik plesů a tanečních zábav. Hodně občanů dojíždí pravidelně do Horáckého divadla v Jihlavě.

Sportovní události

V naší obci vytváří pravidelnou činnost místní tělovýchovná jednota, která se zúčastňuje fotbalové soutěže. V současné době je zařazena do IV. třídy. O tuto soutěž je velký zájem mezi občany, kteří chodí pravidelně povzbuzovat svoje mužstvo. Mládež v obci se věnuje i další neorganizované sportovní činnosti, denně hraje oblíbenou odbíjenou na hřišti u Kulturního domu.

V obci dobře pracuje místní skupina Socialistického svazu mládeže, která svoji dobrou činností podchytila většinu mladých lidí v obci. Rovněž pionýrská skupina dobře pracuje. Je v ní zapojena většina školních dětí. Například každoročně připravuje besídku k MDŽ, která je tradičně hodně navštěvovaná.

Sociální a ostatní

V obci žije 9 občanů starších více jak 80 roků. Pro tyto občany byl rozdělen fond v částce 3500,-Kčs

Nejstarší občané: Bobková Anastázie č. 10 – 87 let, Horký František č. 81 – 87 let.

Narození a úmrtí, svatby:

V roce 1974 se narodilo 10 dětí, konalo se 12 svateb a 10 občanů zemřelo.

Různé

Byla přesazena pamětní deska „Mariana“ asi o 10 m naproti původnímu místu z důvodu obdělávání půdy v katastru „Perná“.

Zápis celého roku je ukončen otiskem kulatého razítka „Rada místního národního výboru Štětěchy, okr. Třebíč“ se státním znakem Československé socialistické republiky uprostřed, otisk razítka je červené bary a má průměr 35 mm, vedle otisku je podpis Pařízek.

1975

(opis – neupravováno)

Povaha roku

Zima mírná, většinou bez sněhu, jaro a léto průměrné, přineslo slušnou úrodu píce, obilí a okopanin, které byly při dobré organizaci a dokonalém využití techniky včas sklizeny. Podzim byl poměrně teplý, bez obvyklých mrazíků. Dobrý průměr počasí poněkud narušila 4. září silná bouře s průtrží mračen a povodně, která následkem sice krátkého, ale velmi silného deště natropila spoustu škod v obci.

Nejvíce byl postižen Kulturní dům, do kterého vnikla voda nouzovým východem a zvedla parkety do výše 75 cm. Všechny parkety musely být vyměněny a vznikla škoda asi 15.000 Kčs. Z občanů byl nejvíce postižen Cyril Šabacký číslo domu 15, kterému voda a bahno zatopila sklepy a poničila zahradu. Vzniklá škoda asi 5.000,-Kč.

Závěr roku pak přinesl značné výkyvy v počasí, koncem listopadu byly mrazy až -16°C , což se opakovalo i před vánoce s tím, že mezi těmito obdobími bylo teplejší počasí a dokonce přšelo.

Výstavba v obci

V současné době se provádí rozsáhlá rekonstrukce fotbalového hřiště, tato akce bude dokončena v roce 1976.

Volební program MNV je splněn, až na nedokončení bezprašné komunikace v délce asi 400 m z důvodu nedostatečné kapacity Okresní správy silnic

V letošním roce byly dokončeny další dva rodinné domky: Šebesta Ivan a Trnka Alois, oba jsou postaveny na „Záhunkách“.

Kulturní události

V roce třicátého výročí osvobození naší obce a vlasti Rudou armádou směřovala veškerá kulturní činnost na počest tohoto slavného jubilea. Vyvrcholila Slavnostní veřejnou schůzí pořádanou vesnickou organizací KSC a MNV dne 8. května. Na této Slavnostní schůzi, která se vymykala běžnému rámci, byl přednesen projev k vzpomnutí osvobození republiky i k osvobození obce. Bylo vzpomenuáno všech hrdinů, kteří v boji za naši svobodu položili život. Místní organizace SSM pak uspořádala kulturní vložku, která značně pozdvihla význam této schůze.

Další významnou kulturní akcí bylo Pásmo poezie k 58. výročí VŘSR, které připravili svazáci a toto bylo spojeno se slavnostním slibem nejmladších pionýrů – jisker.

Sociální a ostatní události

Nejstaršími občany naší obce jsou:

Bobková Anastázie – 88 let

Horký František – 88 let

V letošním roce se narodilo 9 dětí a zemřelo 7 osob.

Proti dřívějším letům poklesl značně stav drobné zvěře v okolních polích a lesích, hlavně ubylo zajíců, koroptví a bažantů. Odstřel koroptví je úplně zakázaný. Nebývale však přibývalo vysoké zvěře srnčí, objevili se zde i menší stáda jelenů a hlavně černé zvěře – divočáků. Jelikož jak jelení, tak i černá zvěř působí poměrně rozsáhlé škody, směřuje úsilí mysliveckých společností k jejich potírání a tak je naše obec častým svědkem tohoto nebyvalého úlovku.

Zápis celého roku je ukončen otiskem kulatého razítka „Rada místního národního výboru Štětěchy, okr. Třebíč“ se státním znakem Československé socialistické republiky uprostřed, otisk razítka je červené bary a má průměr 35 mm, vedle otisku je podpis Pařízek.

1976

(opis – neupravováno)

Povaha roku

Začátek roku byl ve znamení průměrné zimy s menšími srážkami sněhu. Jaro poněkud chladnější a hojně na dešťové srážky. Potom však přišlo velice suché a horké léto s obdobím takřka tropických veder, které se v červenci pohybovaly kolem 40° C. Toto sucho, největší od roku 1947 trvalo několik měsíců a mělo vliv na chudší sklizeň píce a obilovin. Záříjové vydatné deště vyrovnaly srážkový deficit a zachránily v naší oblasti úrodu okopanin, která se u brambor pohybovala kolem 250 q z hektaru. Podzim bez obvyklých mrazíků se udržel až do druhé dekády listopadu.

Závěr roku probíhal ve znamení nástupu zimy s obvyklými sněhovými srážkami.

Výstavba v obci

Probíhá druhá etapa rekonstrukce fotbalového hřiště, které bylo prozatímně otevřeno s tím, že na jaře budou dokončena bezpečnostní ohrazení kolem hřiště a udělán jednoduchý povrch. Akce MNV – byla provedena kanalizace při státní silnici v horní části obce v délce 100 m. V parcích na návsi u školy a na Jamách byly dosázeny okrasné stromy a keře, které přispějí k zlepšení životního prostředí v obci.

Soukromá výstavba – v polovině roku byl kolaudován nový rodinný domek Pavla a Boženy Bobkových v prostoru za „Záhunky“. Dále byla provedena kolaudace rozsáhlé přestavby domu č. 15 Cyrila a Jiřiny Šabackých.

Politické a kulturní události

Nejdůležitější události letošního roku byl 15. sjezd KSČ a volby do všech stupňů zastupitelských orgánů. Volby se konaly 22. 10. 1976, občané naší obce projeví souhlas s moudrou politikou Komunistické strany stoprocentní účastí. Byl zvolen Místní národní výbor ve Štětěchách, který doznal značného omlazení při účasti všech sociálních vrstev obyvatelstva. Členové MNV ve Štětěchách:

Zvěřina Emil st., Dokulil František, Novák Miroslav, Špaček Karel ml, Jeřábek Jan. Bářnová Marie, Bobková Božena, Šabacká Jiřina, Moudrá Vlasta, Trojan Josef, Trnka František ml, Horký Zdeněk, Paulas František, Toufar Jaromír, Dvořák Frant. ml.

Volební program nového MNV si především stanoví rozsáhlá zlepšení životního prostředí v naší obci. Předsedou MNV byl zvolen Emil Zvěřina st.

Během roku bylo uspořádáno několik veřejných schůzí, především k 31. výročí osvobození a 59. výročí VŘSR. Na těchto schůzích byly přednesené projevy vždy doplněné kulturními vložkami místních svazáků.

K 1. září 1976 byla v naší obci zrušena základní devítiletá škola 1 – 5 ročník a žáci byli převedeni do ZDŠ v Předíně.

Sociální a ostatní události

V letošním roce byly všem důchodcům zvýšeny důchody v průměru o 100,-Kčs . Toto opatření se týkalo 117 důchodců. Je to další důkaz spravedlivé politiky KSČ, která nezapomíná na občany, kteří rovněž přispívali k budování socialismu v naší zemi.

V současné době žije v obci 393 obyvatel. Nejstarším občanem v naší obci je František Horký (89 roků). Narodilo se 5 dětí a 5 osob zemřelo.

Zápis celého roku je ukončen otiskem kulatého razítka „ Rada místního národního výboru Štětěchy, okr. Třebíč“ se státním znakem Československé socialistické republiky uprostřed, otisk razítka je červené bary a má průměr 35 mm, vedle otisku je podpis Zvěřina.

1977

(opis – neupravováno)

Povaha roku

Zima poměrně mírná, hodně sněžilo, často však docházelo k oblevě, takže byla málo příznivá pro obvyklé zimní radovánky dětí, které už po mnoho roků společně s dospělými musí jezdit za zimními sporty na hory. Koncem února a počátkem března však přišlo prudké ochlazení, které způsobilo poškození ovocných kultur, které se nejvíce projevilo na výnosu jablek, kterých bylo v naší oblasti nedostatek.

Ani jaro se neprojevilo nijak výrazně, bylo na toto období poměrně chladno a teplotami kolem 10 – 15° Celsia. Pro zajímavost uvedu některá data s počasím:

27 – 30. 1 – teplota nad nulou +5° Celsia

24. 3. +22° C

9. 4. 15 centimetru sněhu, poslední sníh o Velikonocích 15. dubna.

Začátek léta byl poměrně slibný, brzy však se počasí zhoršilo, bylo velmi nestálé s častými dešťovými srážkami. Toto nestálé počasí pokračovalo až do poloviny července. Potom bylo asi 14 dnů pěkně, slunečno s denními teplotami kolem 27 – 30° Celsia. Začátkem srpna se počasí opět zhoršilo, často pršelo, rozmoklá pole znemožňovala žňové práce, které byly v této pokročilé době značně zpožděné. Ke zlepšení počasí došlo až 20. srpna kdy v naší obci započaly žňové práce. Žně byly velice obtížné, sklizeň byla často přerušována deštěm. Bylo vynaloženo mnoho úsilí od družstevníků, aby nebyly velké ztráty na obilí. Přes všechny potíže se podařilo zrna sklidit, rovněž sláma byla závčas uklizena.

Průměrné výnosy obilí v naší obci:

Žito 41 q z hektaru

Oves 37 q z hektaru

Ječmen 39 q z hektaru

Pšenice 39 q z hektaru

Vzhledem k pokročilé době byl však již nejvyšší čas sklízet další podzimní produkty a to především brambory, na které je naše Jednotné zemědělské družstvo zaměřeno. Tento úkol byl rovněž zajištěn díky obětavému úsilí všech družstevníků, kteří bez ohledu na svůj volný čas pracovali tak, aby bohatá úroda brambor byla sklizena beze ztrát. Toto se podařilo zajistit v měsíci září, kdy velice často pršelo a ranní teploty se pohybovaly kolem +5° Celsia. V říjnu bylo poměrně lepší počasí a tak do konce měsíce byly skončeny všechny rozhodující podzimní práce, včetně zasetí ozimých obilovin. Průměrný výnos brambor v naší obci byl 178 q z hektaru. Zima přišla poměrně brzy, 20. listopadu napadl první sníh. Před vánočními přišla obleva a tak jen díky silné jinovatce, která se utvořila 24. prosince na Štědrý den měli obyvatelé naší vesnice iluzi bílých vánoč.

Výstavba v obci

Obyvatelé naší obce přijali rozsáhlý socialistický závazek na počest 60. výročí Velké říjnové socialistické revoluce a odpracovali v roce 1977 celkem 23.230 brigádnických hodin s finančními náklady 177.000,-Kčs a vytvořili tak hodnotu 398.812,-Kčs .

Členové společenských organizací odpracovali tyto brigádnické hodiny:

Československý svaz tělesné výchovy 1816 hodin

Socialistický svaz mládeže s Pionýrskou organizací 2180 hodin

Svaz požární ochrany 1206 hodin

Český červený kříž 815 hodin

Zahrádkáři 1020 hodin

Myslivecké sdružení 2068 hodin

Dohlížecí výbor Jednoty, Československá strana lidová a
Komunistická strana dohromady 14613 hodin

Bylo vybudováno 300 metrů nového chodníku při státní silnici. Pod tímto chodníkem bylo položeno nové kanalizační potrubí. Nebyl dokončen zpevněný povrch chodníků.

V budově bývalé školy byla jedna třída přebudována na Obřadní síň, která slouží ke slavnostním akcím Místního národního výboru, jakož i k významným společenským akcím.

Byla provedena částečná rekonstrukce místního rozhlasu za účelem zlepšení slyšitelnosti relací MNV po celé obci. Úplná úprava bude dokončena v roce 1978. Za tímto účelem byla pořízena nová rozhlasová ústředna v ceně 30.000,-Kčs, která výrazně ovlivnila kvalitu poslechu rozhlasu v obci.

V letošním roce bylo rovněž započato s rozsáhlou výsadbou růží, okrasných keřů a stromů v obci. Tato akce, která je rozdělena do několika ročních etap, by měla významně přispět ke zlepšení životního prostředí v naší obci.

Nejrozsáhlejší stavební akcí letošního roku bylo přebudování požární nádrže u budovy bývalé školy, která byla silně poškozená, unikala z ní voda a nespĺňovala tak záruku k účelu, kterému má sloužit.

Bylo přikročeno k rozsáhlé rekonstrukci. Byla provedená řádná kovová armatura dna a stěn, po té zhotoveno dřevěné bednění a provedena betonáž celé nádrže. O velikosti akce svědčí fakt, že na železnou armaturu bylo spotřebováno 15 q kovové armatury, 30 kubických metrů písku a štěrku a 90 q cementu. Všechny odborné práce, jako sváření a zednické práce provedli naši občané. Do konce roku bylo dokončeno i ochranné a zároveň ozdobné zábradlí kolem nádrže o celkové délce 40 metrů.

Další významnou akcí bylo vyasfaltování ulice „Pešovská“ v délce 350 m. Tato práce odkládaná po mnoho let pro nedostatek finančních prostředků přinesla velkou radost pro občany žijící v této části obce, protože povrch této ulice, která je poměrně srážná velmi trpěl při dešti. Bylo zde velice blátivo a občasně si na tuto skutečnost po mnoho let oprávněně stěžovali. Při této akci byla po celé délce provedena nová kanalizace betonovými rourami. Další úsek kanalizace byl proveden v ulici „Královská“ v délce 80 m.

Kulturní a společenský život v obci

Významnou akcí v naší obci bylo zřízení Sboru pro občanské záležitosti, které uspořádalo několik významných akcí, které se dříve neprováděli. Především to byl, dětský karneval 26. 6. v krásném prostředí ve „Tvrzi“, který byl uspořádán jako Den dětí. Hlavním programem byla soutěž o nejlepší masku s pohádkovým motivem podle kategorie roků dětí. Tato soutěž byla velmi vydařená a děti byly velmi spokojené. Dále byly upořádány různé soutěže, jako běhání v pytli, házení míčkem na cíl a podobně. Všechny děti byly odměněny.

V nové obřadní síni byla jako první akce Diamantová svatba manželů Kasáčkových. Další akcí bylo vítání nových občánků, které bude pravidelně prováděno 2x do roka. V první etapě bylo přivítáno 9 dětí. Každé dítě dostalo od MNV vkladní knížku s počátečním vkladem 50,-Kčs.

V lednu a únoru byly v Kulturním domě dva společenské plesy. Na obou byla členy SSM na zahájení zatančena Česká beseda.

Místním výborem Národní fronty a vesnickou organizací KSČ byly svolány dvě veřejné schůze s účastí asi 50 občanů. Na těchto schůzích bylo občanům objasňováno plnění volebního programu MNV.

K 60. výročí VŘSR byla uspořádána slavnostní veřejná schůze, na které bylo vzpomenu to této historické události, která měla tak velký vliv na vytvoření naší republiky. Schůze byla navštívena 60 občany a obohacena hodnotnou kulturní vložkou uspořádanou mládežníky a pionýry.

Sbor pro občanské záležitosti rovněž pamatuje na významné jubilea svých spoluobčanů. Při dosažení věku 60, 70, 80 roků a dále každý rok navštíví členové SPOZ jubilanty a předává jim drobné dárky. Všem těmto jubilantům je při této příležitosti zahráno několik oblíbených melodií v místním rozhlase. Nejvýznamnějšího jubilea dosáhl nejstarší občan obce František Horký č. p. 91, kterého v den jeho narozenin 23. 11. 1977 navštívilo mnoho spoluobčanů, aby mu k jeho devadesátým narozeninám popřáli hodně zdraví.

V letošním roce se narodili tito noví občanci:

Ladislav Ondráček	13. 1. 1977	číslo domu	78
Ladislav Svoboda	23. 1.		30
Eva Zvěřinová	9. 2.		72
Aleš Zerzánek	5. 3.		69
Pavčina Bobková	26. 3.		68

Ivana Dokulilová	17. 4.	112
Markéta Šloufová	13. 5.	109
Marek Moudrý	10. 6.	18
Milena Pišová	19. 6.	17
Libor Toufar	13. 7.	46
Miloš Bobek	21. 7.	92
Iva Dokulilová	19. 8.	64
Jiří Binka	4. 9.	65
Martin Báňa	25. 11.	102
Soňa Horká	21. 12.	92

Zemřeli: Kovář František č. p. 3. narozen 26. 3. 1910, zemřel 11. 1. 1977

Vídenský Josef č. p. 24 nar. 22. 8. 1901, zemřel 18. 10. 1977

Zemědělská výroba

Rok 1977 byl velmi významný pro naše zemědělství. Aby se mohla lépe využívat nákladná technika. Těžké výkonné stroje, dochází k dalšímu slučování Jednotných zemědělských družstev ve větší celky. Naše JZD Horácko s dosavadním sídlem v Předíně bylo sloučeno do velkého celku se sídlem v Opatově. Do tohoto nového celku patří nyní následující vesnice: Štěměchy, Předín, Hory, Opatov, Brtnička, Kněžice, Brodce, Hrutov.. Nové družstvo přijalo název „Horácko“. Vedení družstva se skládá vesměs s mladých odborníků s vysokoškolským vzděláním. Předsedou družstva se stal inženýr Vladimír Kučera. Toto další sloučení představuje další etapu postupného přecházení ve veliké celky se záměrem využití všech možností kooperace, socialistické integrace a tím k uspokojování rostoucích potřeb našich pracujících. Nové družstvo má nyní výměru 3000 hektarů.

Sport

V naší obci i nadále aktivně působí Tělovýchovná jednota Družstevník, která hraje závodně kopanou a zařazena do IV. třídy, kde si vede celkem dobře a je zatím na 3 místě. Na pěkném hřišti na „Vrchách“ bylo zabudováno 80 metrů ochranného zábradlí na straně u lesa, aby tak byla splněna podmínky soutěžního řádu zamezující přístup diváků na hrací plochu.

Ostatní události

V letošním poměrně nepříznivém roce na počasí byla koncem, léta a začátkem podzimu hojná úroda hub v okolních lesích a tak si všichni, kteří chodí rádi na houby přišli na své. Nejvíce roste suchohřibů, ale i pravých hřibů a byly nacházeny ještě pozdě na podzim – až do začátku listopadu.

Tak jako i v jiných letech i letos ulovili myslivci z naší obce na sklonku roku několik pěkných divočáků. Chudší výsledek je v posledních létech zaznamenáván u drobné zvěře, jako zajíci a bažant. Koroptve se rovněž vyskytují poměrně vzácně a jejich lov je zakázán. Slušné úlovky jsou zaznamenávány u srnčí zvěře,

Zápis celého roku je ukončen otiskem kulatého razítka „Rada místního národního výboru Štěměchy, okr. Třebíč“ se státním znakem Československé socialistické republiky uprostřed, otisk razítka je červené bary a má průměr 35 mm, vedle otisku je podpis Zvěřina.

1978

(opis – neupravováno)

Povaha roku

Zima rozmoklá s častými oblevami a novými dávkami sněhu. Leden poměrně teplý, v únoru byly 14 dnů silné mrazy, které dosahovaly až -16°C . Na začátku března nastalo oteplení, které se brzo změnilo na citelnou zimu. Ještě v první dekádě dubna chladno, uprostřed měsíce pěkně, teplo od 17. dubna do 20. dubna opět chladno. Na jaře se v tyto dny projeví takovéto vrtochy počasí: 11. duben večer v 19 hodin, 30 minut větrná bouře, 12. dubna napadl sníh, 17.–18. dubna chladno, teplota kolem 0°C . 19. dubna večer $+5^{\circ}\text{C}$. 23. dubna před polednem bouře s deštěm. 11. května – ráno mínus 3°C , sníh, přes den $+1^{\circ}\text{C}$. Druhá polovice května byla opět chladnější. Červen byl deštivý, až ke konci měsíce bylo pěkně a teplo. Červenec a srpen jako letní měsíce normální, zvláště v srpnu bylo pěkně a teplo. Podzim byl poněkud chladnější s častými srážkami. Zima až do vánoc teplejší než jindy. Teplota v poslední den v roce: denní $+10^{\circ}\text{C}$, v noci $+8^{\circ}\text{C}$. Ráno na Nový rok mráz, vítr, teplota mínus 14°C .

Zemědělská výroba

Setí, jako první jarní práce po přípravě půdy bylo zahájeno 11. 4. za pěkného počasí, muselo být však přerušeno, protože 12. dubna napadl sníh. Dokončeno bylo po 20. dubnu. První sklizení, to znamená senoseč byla deštivým počasím počátkem června poněkud opožděna, přesto však bylo vše sklizeno a to převážně technikou, která byla využívána ve všech fázích senoseče, od posečení, obracení, sbírání do sběrných vozů, odvezení a skládání, kde je ještě potřeba lidské ruky při přibližování sena do strojů, které pomocí proudícího vzduchu dopravují seno na půdy hospodářských budov.

Žně, jako hlavní letní zemědělské práce započaly v naší obci 8. srpna a byly ukončeny do 20. srpna. Později byla sklizena i sláma, tak že když se počátkem září započalo se sběrem brambor byla už většina slámy uklizena, nebo uložena ve stozích na polích poblíž vesnice. Žně byly rovněž provedeny mechanizací, ve které mají hlavní slovo obilní kombajny, které naše zemědělství nakupuje v Německé demokratické republice a v Sovětském svazu. V roce 1978 byly na polích katastru naší obce dosaženy tyto průměrné výnosy:

Žito	–	40 q z hektaru
Oves	–	38 q z hektaru
Ječmen	–	37 z hektaru
Pšenice	–	43 q z hektaru
Brambory	–	185 q z hektaru

V katastru naší obce byl sklizen velký lán lnu nacházející se na „Nivě“. Tato tradiční plodina našeho kraje se letos velmi vydařila a byla sklizena za vydatné pomoci místních občanů v plné kvalitě. Setí ozimů bylo provedeno zavčas jako další práce, například hnojení, zimní orba. Jsou vidět už první kroky z dalšího slučování Jednotných zemědělských družstev ve větší celky a jejich možnosti při využívání větší a těžší mechanizace. Převážná část zemědělských prací je prováděna novou technikou, pro porovnání mohu uvést, že traktory při začínající socializaci vesnice dosahovaly síly 15 – 25 koňských sil. Dnešní traktory mají 50 až 160 koňských sil.

Výstavba v obci

Volební program Místního národního výboru stanovil za úkol především další zlepšování životního prostředí v naší obci. Bylo vysázeno 180 okrasných keřů a růží, jsou zřizovány pěkné trávníky.

Nový chodník vybudovaný kolem státní silnice v délce asi 300 m byl pokryt asfaltovou vrstvou a počal tak plně sloužit svému účelu.

Na konci obce, od vjezdu k domu č. 57 při státní silnici bylo položeno kanalizační potrubí, na kterém bude v roce 1979 vybudován chodník v délce asi 100 metrů. Po dokončení této části bude mimo krátké přerušení přes zatačku vybudován chodník přes celou obec a měl by tak podstatně ovlivnit vzhled obce a přispět při rostoucím dopravním ruchu k bezpečnosti občanů. Hlavní zásluhu při zvelebování obce mají především naši důchodci, kteří obětavě vykonávají ty nejtěžší práce.

V letošním roce byly dále vykonány tyto práce společně všemi politickými a společenskými organizacemi v obci:

- Úprava a úklid obce, návsi, ulic, cest a chodníků s nákladem 26.800,-Kčs a 2736 brigádnickými hodinami
- Úprava vnějšího vzhledu a okolí veřejných budov s nákladem 978,-Kčs a 1316 brigádnickými hodinami
- Čištění a drobné úpravy vodních toků, nádrží, veřejných studní, kanalizačního zařízení s nákladem 9800,-Kčs a 1630 brigádnickými hodinami
- Sběrem průmyslových surovin s 80 brig. hodinami
- Úklidem skládek odpadků, udržováním čistoty v celém územním obvodu Místního národního výboru s nákladem 1870,-Kč a 1186 brig. hodinami
- Údržbou a úklidem veřejného zařízení a prostranství s nákladem 42.254,-Kčs a 8.692 brig. hodinami
- Výsadba a údržba veřejné zeleně a okrasných ploch s nákladem 1765,-Kčs a 1266 brig. hodinami
- Jiná s celkovým ročním nákladem 168.000,-Kčs a hodnotou díla 443.340,-Kčs .

Kulturní a společenský život v obci

Tradičně byly v prvních měsících roku uspořádány dva společenské plesy, které měly dobrou úroveň. Na jejich zahájení zatančili členové Socialistického svazu mládeže Českou besedu. 27. února byla uspořádána slavnostní schůze k 30. výročí Vítězství československého pracujícího lidu. Před slavnostním projevem byla svazáky provedena hodnotná kulturní vložka doplněná vystoupením pionýrů. 5. března byla v Kulturním domě pěkná besídka k Mezinárodnímu dni žen. Na této besídce přednesl projev k ženám předseda MNV s. Emil Zvěřina. Poté začala řada vystoupení od nejmenších předškolních dětí, až po členy Socialistického svazu mládeže. Přítomné ženy byly obdarovány drobnými dárky. Ženy starší jak 70 let navštívili členové Sboru pro občanské záležitosti v jejich domech, aby jim popřáli k jejich svátku a rovněž je obdarovali drobnými dárky. 25. března byla v Kulturním domě už tradiční Zahrádkářská zábava. Největší zajímavostí a předností této společenské zábavy je naprosto bezvadná organizace a obsluha a dále bohatá tombola, kterou vytváří zruční zahrádkáři. Jsou to například: různé svícný, poličky, pletené ornamenty a podobně, včetně vlastních výpěstků. 9. dubna byl organizací Socialistického svazu mládeže uspořádán Jarní pochod přírodou ve směru: Štětěchy, Dašov, Rokytnice, Markvartice, Chlístov, Štětěchy v celkové délce 16 kilometrů. Počasí i nálada účastníků, kterých bylo 53 byla výborná. 25. června byl ve Tvrzi pořádán pro děti Dětský den s karnevalem masek. Tato tradiční akce byla trochu pokažena deštěm v 15.³⁰ hodin a různé hry instalované ve Tvrzi musely být přemístěny do Kulturního domu, kde dětem zábava pokračovala. 27. října byla slavnostní schůze zaměřená na oslavu 61. výročí Velké říjnové socialistické revoluce, dále 60. výročí vyhlášení samostatnosti a 10. výročí schválení zákona o československé federaci vyhlášené v roce 1968

Sbor pro občanské záležitosti po celý rok pamatoval na naše občany dožívajících se významných životních jubileí 60, 70, 80 roků a výše. Už tradičně je těmto občanům zahráno v Místním rozhlase a členové Sboru jim předávají drobné dárky.

Nejstarším občanem v naší obci je František Horký číslo domu 81, dosáhl krásného věku 91 let. V letošním roce zemřeli tři naši občané:

Ondráček Stanislav, číslo domu 63 – narozen v roce 1907,

Trnka Václav, číslo domu 89 – narozen v roce 1906,

Jabůrková Anna, rozená Horká, číslo domu 50, nar. v roce 1919.

Narodili se tito malí občanci:

Marie Trnková – číslo domu 116

Petra Prodělalová – „– 34

Jitka Ondráčková – „– 63

Michal Šilhavý – „– 60

Karel Toufar – „– 57

Lucie Zvěřinová – „– 72

Tomáš Zerzánek – „– 69

Pro děti narozené v první polovině roku bylo uspořádáno 6. srpna Vítání občánků v obřadní síni Místního národního výboru. Všem dětem byla předána vkladní knížka s vkladem 50,-Kčs a několik hraček. Členové Pionýrské organizace předvedli krátké pásmo poesie a předseda Sboru pro občanské záležitosti s. Ladislav Svoboda přednesl slavnostní projev k rodičům.

Ostatní události a nezvyklé přírodní úkazy

Letošní rok jako už několikátý v řadě se vyznačoval tím, že je většinu dní v roce větrný. Jinak byl velmi nepříznivý pro houbaře. Dá se říci, že houby téměř nerostly a tak proti jiným rokům v našich okolních hlubokých lesích nebylo vidět náruživé houbaře. Myslivci si jako každoročně přišli na své především ulovením několika pěkných divočáků. Rovněž stav srnčí zvěře je pěkný, minimální úlovky jsou však v drobné zvěři, jako je zajíc a bažant. V letošním roce došlo také ke sloučení několika mysliveckých společností. Bývalá společnost „Kobylí hlava“ kde byli většinou myslivci z naší obce se změnila na mysliveckou společnost „Chlístov“ a jejich honitba obsahuje pozemky katastru obce Štěměchy (prvá strana od státní silnice směrem na Telč) dále katastr obce Chlístov, Pokojovice, Markvartice. Další myslivecká společnost s názvem „Dašov – lesy“ připadla většinou do myslivecké společnosti Rokytniceⁿ/Rok se sídlem tamtéž.. Část honitby byla přidána myslivecké společnosti „Želetava“.

Nezvyklý přírodní úkaz jsme pozorovali:

11. dubna večer v 19,³⁰ – silná větrná bouře

11. května ráno napadl sníh a byl mráz mínus 3°C.

Poslední týden v roce bylo teplo – přes den kolem +10°C.

Toto počasí pak skončilo prudkým ochlazením na -16°C v první den nového roku 1979

Sportovní činnost

Náš fotbalový oddíl měl velmi úspěšnou sezónu. V jarní části, která uzavřela sezónu 1977 – 78 skončil oddíl ve IV. třídě okresní soutěže na velmi pěkném 3. místě a v podzimní části skončil na první místě. Sezóna však končí až jarem 1979 a potom lze teprve hodnotit za celou část soutěže. Především jsme však rádi, že v naší obci vůbec fotbal žije. Mládež má tak možnost ve volných chvílích udělat něco pro své zdraví a ostatní občané mohou pak v neděli své hráče v krásném prostředí hřiště na Vrchách“ povzbudit.

V zimních měsících bruslí mládež na místním rybníku a na okolních svazích při dobrých sněhových podmínkách mnoho mládeže lyžuje. V Kulturním domě mají k dispozici dva

pingpongové stoly, které jsou velmi často osazeny. Mladá děvčata provozují gymnastické cvičení při hudbě. Toto cvičení je oblíbeno a hojně navštěvováno.

Rok 1979 je významný pro naši obec několikanásobným výročím. Budeme oslavovat 700 let obce, 80 let požárního sboru a 10 let od znovuoživení činnosti fotbalového oddílu. Přičítáme ho tedy zvýšenému úsilí při úklidu a výstavbě, aby se nám i hostům při oslavách v naší obci hodně líbilo.

Zápis celého roku je ukončen otiskem kulatého razítka „Rada místního národního výboru Štěmčehy, okr. Třebíč“ se státním znakem Československé socialistické republiky uprostřed, otisk razítka je červené bary a má průměr 35 mm, vedle otisku je podpis Zvěřina.

1979

(opis – neupravováno)

Povaha roku

Nový rok 1979 začal prudkým zhoršením počasí. Jestliže ještě na Silvestra roku 1978 se pohybovaly teploty +10°C, což je na toto roční období vysoká teplota, navíc ještě přšelo, stalo se, že v ranních hodinách 1. ledna 1979 klesla teplota na -15°C. Toto prudké zhoršení počasí způsobilo značné škody v národním hospodářství, trvalo celý leden a větší část února, byly určité problémy se zabezpečením výroby elektrické energie, což způsobilo nutné přesuny pracovní doby v závodech, především zavedením nočních směn. Domácností se tato opatření nedotkla. Teplotní rozdíl 25 – 30°C způsobil značné škody na ovocných stromech na růžových keřích, které v důsledku dehydratace proschly, nebo zcela uschly. Největší škody byly způsobeny na peckovitých stromech. Z těchto příčin byla veškerá úroda ovoce velmi malá. Jaro bylo také velmi opožděné, tak například ještě první týden v květnu byly teploty kolem nuly, studený déšť se sněhovými přeháňkami. Stromy ještě stále nekvetly. Obrat nastal od 15. května, kdy naopak přišlo velmi teplé počasí s průměrnými, na toto roční období vysokými teplotami kolem +25°C. V dalším týdnu se pohybovaly denní teploty +30°C, rybníky a koupaliště byly obležené lidmi, kteří toužili po osvěžení. Tak například 21. května ráno ve 4.³⁰ hodin byla teplota plus 16°C, 27. května večer ve 20.⁰⁰ hodin bylo ještě plus 18°C. Koncem tohoto týdne už je to tři týdny co nepršelo, je velmi sucho, lidé po skončení zaměstnání věnují všechn čas zalívání zahrad a zahrádek, aby zelenina a zvláště mladé kultury ovocných stromů neuschly. Toto subtropické, avšak suché počasí trvalo až do 6. června, kdy byla odpoledne krátká bouřka, rovněž další den trochu napršelo. I když se jednalo o poměrně malé srážky, přesto byly velmi vítané, zvláště pro zemědělce. Teplo a pěkně s občasnými dešťovými srážkami trvalo celý červen, poměrně pěkně bylo i v červenci.

Zemědělská výroby

Přesto, že jaro bylo studené, deštivé, byly jarní práce provedené včas. Senoseč, která započala začátkem června byla velmi rychle provedená, výnosy píce byly poněkud slabší. Žně začaly v naší obci 15. srpna a probíhaly za dobrého počasí. 9. září bylo už vše posečeno a vymláčeno, zbývala však sklízet větší část slámy. Žně končily, začal však hned sběr brambor. Podzimní počasí bylo celkem dobré, takže se podařilo všechno sklídit. V tomto roce bylo dosaženo poněkud menší úrody, což bylo způsobeno suchým počasím v květnu a červnu. Přesto bylo sklizena poměrně slušná úroda s následujícími výnosy:

Žito	42 q z hektaru
Oves	35 q z hektaru
Ječmen	35 q z hektaru
Pšenice	39 q z hektaru

Brambory 205 q z hektaru

Nejslabší úroda byla zaznamenána v píceřinách a silážní kukuřici. Toto způsobilo pokles výroby mléka, u kterého se nepodařilo do konce roku splnit plánovanou výrobu. Další podzimní práce, jako je setí ozimů a zimní orba byly včas ukončeny.

Výstavba v obci

Místní národní výř ve Štěměchách ve svém volebním programu organizoval výstavbu v obci . V délce 120 m od počátku obce a v délce 80 m v prostřední části obce byl vybudován nový asfaltový chodník a byl tak dokončen významný předpoklad pro bezpečnost chodců, protože chodník už máme přes celou obec v celkové délce téměř 1000 m.

Dále bylo společnými silami občanů sdružených v organizaci Národní fronty vykonáno:

V jarních měsících byl proveden úklid návsí, ulic, cest, chodníků a dalších neveřejných prostranství. Úsilí občanů bylo násobeno blízcími se oslavami výročí 700. založení obce.

Všichni občané se snažili vylepřit vzhled svých domů, plotů i vrat, prostě dělali vše proto, aby naše obec tyto oslavy prožila v plném lesku. Na těchto pracech bylo odpracováno celkem 12500 hodin, které přispěly k pěknému vzhledu obce.

V soukromé výstavbě ukončili mladí manželé Moudrých a Šilhavých své rodinné domky v ulici „Nová“ a dostali přidělena popisná čísla 118 a 119.

V obci bylo provedeno onačení ulic s těmito názvy: Ulice Třebíčská, Královská, Slepá, Dašovská, Prostřední, Na humnech, Nová, Pešovská, Okrajová, Srážná.

Kulturní a společenský život v obci

Kulturní plán Místního národního výboru byl všemi plánovanými akcemi zaměřen k významnému výročí naší obce – jejího 700. výročí trvání. Jako první akce proběhl oblíbený pochod jarní přírodou, nazvaný „Štěměšská patnáctka“.

Další, již tradiční akcí bylo uspořádání dětského dne. Který proběhl za slunného počasí 24. června v pěkném prostředí výletišť „Tvrz“.

Tentýž den byla uspořádána členy Mysliveckého sdružení zajímavá myslivecká výstava trofejí a činnosti sdružení spojená s ukázkami ručních prací obyvatel naší obce nazvaná „Ukaž co umíš“.

Největší kulturní akcí však bylo uspořádání oslav 700. výročí založení naší obce, které bylo stanoveno na dny 10, 11 a 12. srpna 1979. K těmto slavnostním dnům připravila Kulturní komise šestidílnou relaci o vzniku naší obce, tato byla dvakrát týdně vysílána místním rozhlasem. Byla občany velmi dobře přijata a pravidelně očekávána.

Středem zájmu se stal rovněž Jubilejní zpravodaj o historii naší obce, který byl občanům věnován při návštěvě výstavy o vniku naší obce v průběhu oslav.

K tomuto významnému výročí objednal Místní národní výbor rovněž jubilejní odznaky.

V elipsovitém tvaru je znázorněn znak obce – původně snad Tvrze s letopočtem 1279 – 1979, dále iniciály T.DS, které znamenají latinskou zkratku „ Teritorium Deštěměchy“, jak se původně obec nazývala. Uprostřed osmibokého obrazce je rádló a po obou jeho stranách dvě květiny (snad květ lnu) symbolizující hlavní druh činnosti našich předků.

Slavnostní dny naší obce měly připraven tento program:

Pátek 10. 8. Sraz rodáků a občanů v Kulturním domě

Sobota 11. 8. Sportovní hry

Neděle 12. 8. Položení věnce u památníků padlých, slavnostní projevy a koncert dechové hudby.

V předstihu těchto oslav byly naším občanům předány pozvánky pro naše občany – rodáky, kteří bydlí mimo obec.

A tak v pátek 10. srpna se začali sjíždět první hosté, naši rodáci, kteří jsou rozptýleni snad po celé naší vlasti. Kulturní dům, kde byl pro všechny připraven slavnostní program uvítání, byl

kolem 20. hodiny plně obsazen. Program zahájil předseda Místního národního výboru s. Emil Zvěřina, který všechny upřímně a srdečně přivítal. V další části vystoupili se svým koncertem členové Jednotného klubu pracujících z Třebíče, kteří zahráli několik pěkných skladeb. Poté členové místní organizace Socialistického svazu mládeže přednesli básně, které byly dojatými účastníky odměněny bouřlivými ovacemi. V závěru vystoupil dr. Novosad z Třebíče a ve své přednášce připomněl vznik a historii naší obce. Po tomto kulturním programu nastala volná beseda mezi účastníky formou stolového uspořádání vzniklých některých se neviděli desítky let. Podle vyjádření mnohých to byl nezapomenutelný zážitek.

V sobotu 11. srpna byl zahájen sportovní den turnajem v kopané, kterého se zúčastnili sousední mužstva: Sokol Předín, Sokol Chlístov, Sokol Rokytniceⁿ/Rok. a domácí TJ – Družstevník Štětmechy. Turnaj trval téměř celý den a zvítězili domácí fotbalisté před celkem s Rokytniceⁿ/Rok.

V přestávkách mezi utkáními vystoupili svazarmovští modeláři z Třebíče s modely letadel řízených radiem. Toto vystoupení spolu s vypouštěním raket velmi vhodně doplnilo sportovní setkání v pěkném prostředí hřiště na Vrchách.

Večer byla uspořádána taneční zábava v Kulturním domě.

V neděli 12. srpna začala závěrečná část oslav položením věnců k památníku padlých za zvuku skladby „Padlých revolucionářů“. Od památníku padlých převedla dechová hudba „Krhovanka“ účastníky ke Kulturnímu domu, kde byly předneseny slavnostní projevy předsedy MNV a zástupce ONV z Třebíče s. Paty. Zasloužilým funkcionářům obce byly předány čestná uznání. Čestné uznání ONV v Třebíči obdržela z ruk zástupce ONV s. Paty naše obec, toto vyznamenání převzal předseda MNV s. Zvěřina.

Po tomto slavnostním aktu přešli všichni do slavnostně vyzdobeného výletišť Tvrze, kde nastala volná zábava s tancem. Večer tato zábava pokračovala v Kulturním domě. Během celých oslav byl na návsi lunapark z Třebíč, který byl hojně navštěvován především dětmi oslavy skončily, hosté se chystali k odjezdu a děkovali za krásné přijetí v rodné obci. Během oslav byla uspořádána výstava obrazů našich občanů, především občana Milbacha, který nyní bydlí v Sezimově Ústí. Poté byla uspořádána beseda nad kronikou, kterou provedli členové kulturní komise. V prostorách MNV byla rovněž uspořádána výstava zájmové umělecké činnosti, dokumentárních fotografií z historie a současnosti obce. Vystaveny byly rovněž kroniky obce a kronika Sboru pro občanské záležitosti. Počasí oslavám poměrně přálo a tak se vydařily po všech stránkách. Během oslav byly občanům předávány výtisky jubilejního Zpravodaje, který se především zajímal o vznik a historii naší obce.

Zde je část z jeho obsahu:

Kopcovitý kraj Českomoravské vysočiny se již od pravěku moc neměnil. Vysočina bývala porostlá hlubokými neprostupnými hvozdy a tvořila tak přirozenou hranici mezi českou a moravskou zemí. Po okraji se prostírá step, která byla jen pozvolna od jihu osídlována a to kolonizací. Přesto lze odvodit, že již dlouho před 11. stoletím byla krajina Třebíčska trvale osídlena českým obyvatelstvem, o němž svědčí zejména zakládací listina Třebíčského kláštera z roku 1101, ve které se většina nynějších osad již vyjmenovává, i když mnohé z nich později zanikly. V té době byla většina půdy v kraji zeměpanskou a rozhodoval v ní moravský markrabí, nebo vladař sám, který části daroval, prodával, nebo dával do zástavy. Na pomezí byly jím stavěny nejdříve dřevěné, později kamenné tvrze a hrady, které byly opevněny a chránily přechody do Čech. Vladykové na tvrzích a purkrabí na hradech udržovali také pořádek a bezpečnost na svěřeném úseku. Pracující lid v těch dobách – poddaní jak se jim říkalo, ten byl zboží jako vše jiné. Kupoval se, prodával a nebo daroval se statky a vše náleželo šlechtě, nebo církvi. Poddaní byli nevolníci, museli robotovat a za to, že jim bylo půjčeno kousek půdy k obdělání, aby měli vůbec z čeho žít, museli ještě platit tak zvané desátky a to penězi, obilím, drůbeží, vejci a vším tím, co na této půdě těžce získali. Protože to bylo neúnosné, odcházeli potají na jiná panství, protože roboty nebyly všude stejné. Oralo se

železnými háky, úhořilo se a výnosy byly velmi malé. Na jedné měřici se sklídilo asi 50 kg žita – dnes až 800 kg. V době neúrody a válek mnoho lidí umíralo hladem a na infekční choroby zvané všeobecné morem. Hlavními plodinami bylo v té době žito, pšenice a bílá řepa.

V takových poměrech se před 700. léty zrodila ve studeném a kamenitém kraji pahorkatiny třebská, v kopcovité rozsedlině malá osada se skromným a pracovitým lidem. Její jméno se postupem času pozměňovalo z Deštěmch, Dštěmch a Ščemch na nynější Štětěchy. Byl to přirozený název od panujícího zde počasí, které bylo pod vlivem sousedící nejvyšší hory třebská, nazývaná Mařenka s výškou 710 metrů nad mořem.

Vznik osady Štětěchy lze posuzovat v souvislosti s jinými osadami, neboť neexistují konkrétní písemné doklady.

Založením vesnice býval pověřen lokátor, což býval zkušený muž, který si sám opatřil potřebný počet rodin, tak asi 6 – 8, zavedl je na vykázané místo, kde byl každému vyměřen lán, to je asi 60 měřic. Lokátor dostával většinou dvojnásobek a stával se dědičným purkmistrem osady. Byl také osvobozen z roboty. Za to spravoval osadu, zajišťoval roboty, vybíral a odváděl dodávky a poplatky.

To je úryvek ze „Zpravodaje“ o historii naší obce a v průběhu dalších let může být použito dalších částí pro naši kroniku.

Poslední akci v roce zaměřenou k výročí měla být výstava ovoce a zeleniny, tato se však pro neúrodu ovoce nekonala.

V průběhu roku proběhly obvyklé společenské a politické akce. Byly uspořádány dva společenské plesy a několik tanečních zábav.

Dále byla uspořádána zdravotnická přednáška, pod vedením obvodního lékaře Mudr. Piší. Místní organizace Národní fronty zajistila oslavy Mezinárodního dne žen a oslavy Velké říjnové revoluce.

Sbor pro občanské záležitosti uspořádal 25. února vítání občánků narozených v druhé polovině roku 1978

Pohyb obyvatelstva

Nejstarším občanem naší obce je Josef Kovář, narozený v roce 1890, nejstarší občankou Anežka Trnková narozená v roce 1890

Narození občanci v roce 1979:

4. 1.	Michaela	Dvořáková
2. 5.	Petr	Bobek
24. 6.	David	Horký
27. 10.	Jan	Růžička
18. 11.	Zuzana	Polendová
17. 12.	Magda	Báňová
19. 12.	David	Binka
22. 12.	Hynek	Trnka

Zemřeli tito občané:

6. 2.	František Horký	číslo domu	81	ve věku	92 let
25. 4.	Marie Škrdlová	- „ -	86	ve věku	82 let
30. 5.	Marie Trnková	- „ -	62	ve věku	67 let
5. 6.	Marie Šoustalová	- „ -	80	ve věku	87 let

Zápis roku je ukončen otiskem kulatého razítka o průměru 35 mm, červené barvy, po obvodu nápis „Rada místního národního výboru v Předíně“ uprostřed státní znak Československé socialistické republiky, vedle otisku razítka je podpis Kalina.

1980

(opis – neupravováno)

Povaha roku

Rok 1980 se vyznačoval poměrně mírnou zimou s obvyklým množstvím sněhu. Největší pokles teplot byl na rozhraní měsíce ledna a února, kdy bylo až mínus 17°Celsia.

Jaro bylo poměrně chladné a deštivé. Rovněž léto se vyznačovalo poměrně častými dešti a oblohou zataženou mraky. Podzim byl větrný a chladný, nebyl už tak deštivý. Nástup zimy začal v obvyklou dobu, první sníh, který zůstal delší dobu ležet napadl 18.listopadu. Na závěr listopadu a v polovině prosince vládlo zimní počasí aše sněhem a na vánoce sníh chyběl.

Zemědělská výroba

Jarní práce přes občasnou nepřízeň počasí byly provedené včas. První sklizeň roku – senoseč probíhala za dost složitých podmínek, protože často přšelo, díky vydatným srážkám byl však výnos pícnin velmi dobrý

Žně začaly 23. srpna a přes těžké podmínky způsobené dešťovými přeháňkami trvaly až do 11. září, kdy po skončení žňových prací přecházeli zemědělci na další náročnou sklizeň – sbírání brambor, sklizeň kukuřice na siláž, setí ozimovin, orba a další práce, kterých je v tuto dobu mnoho.

Byla i velmi dobrá úroda ovoce, především jablek. Poněkud slabá byla úroda švestek.

Výnosy Jednotného zemědělského družstva Horácko se sídlem v Opatově na polích našeho katastru.

Žito	– 45 q z hektaru
Oves	– 39 q z hektaru
Ječmen	– 39 q z hektaru
Pšenice	– 39 q z hektaru
Brambory	– 200 q z hektaru

Výstavba v obci

Občanský výbor, který převzal organizační úlohu při budování v obci po integraci Místního národního výboru ze Štětěch do Předína zajišťoval několik zásadních směn na zabezpečení vzhledu obce, Jako každý rok i letos po zimním období provedeno očištění chodníků a vozovek od zimního posypu, bylo zasázeno, okopáno a nově založeno mnoho dalších okrasných keřů a růží.

Byla provedena asanace domu číslo popisné 18 majitel Zdeněk Fiala a toto místo bude použito na vybudování autobusové zastávky a vybudovány základy pro čekárnu, která by měla být vybudována v roce 1981.

Všichni občané se snažili vylepšit vzhled svých domů, zahrádek, obnovovaly nátěry na domovních vratech, plotech, domech a podobně.

V soukromé výstavbě ukončili manželé Ondráčkovi stavbu rodinného domku v ulici Nová a bylo jim přiděleno číslo popisné 120.

Kulturní a společenský život

V obci pracuje několik politických a společenských organizací sdružených v Národní frontě. Jsou to: Vesnická organizace Komunistické strany Československa, Místní organizace Československé strany lidové, Socialistický svaz mládeže a Pionýrská organizace, Český svaz požární ochrany, Tělovýchovná jednota Družstevník, Český svaz zahrádkářů a Český červený kříž.

Všechna tyto organizace vyvíjejí pravidelnou činnost, která je zaměřena k jejímu poslání.

V průběhu roku proběhly obvyklé politické a společenské akce. Byly uspořádány dva společenské plesy – jeden Českým svazem požární ochrany a druhý Socialistickým svazem mládeže. V průběhu roku bylo uspořádáno několik tanečních zábav.

Tradičně proběhla oslava Mezinárodního dne žen. Tato byla v Kulturním domě, kde členové Socialistického svazu mládeže spolu s Pionýrskou organizací předvedli ženám k jejich svátku pěkné kulturní pásmo.

Prvomájový budiček proběhl za hojné účasti občanů. Průvod za zvuků dechové hudby z Předína prošel celou vsí.

Oslavy Velké říjnové socialistické revoluce proběhly společně s veřejnou schůzí občanů, na které byl zhodnocen průběh plnění volebního období v obci

Zahrádkáři uspořádali na podzim velmi zdařilou výstavu ovoce a zeleniny spojenou s výstavou zájmové činnosti občanů.

V loňském roce, kdy obec slavila 700. výročí svého vzniku, byl vydán Kulturní zpravodaj o vzniku obce a v naší kronice byl uveřejněn, první výňatek. Nyní následuje další část z historie obce Štětěchy :

Osada byla po dobu prvních pěti let oproštěna od robot i poplatků. Dvory, stodoly i ostatní budovy byly ze dřeva. Purkmistrovské osady se zachovaly až do 18. století. U nás se takovým domem nazýval ještě před 50 lety dům Ondráků u kapličky, kde se říkalo „ U purků“. Z toho lze dovodit, že tam kdysi stával dům lokátora, který se lišil svoji rozlohou a také mu náležela první parcela v zakládací řadě. Dnes je to parcela s domkem Antonína Šilhavého.

I osadě Štětěchy, jakož i ostatním osadám vévodila mohutná tvrz se dvorem. Tvrz byla obehnána dvojitými valy 10 m širokými a 8 metrů hlubokými, které byly napuštěny vodou ze soustavy rybníků nad tvrzí. Byl to rybník na dnešní návsi, sahající ode dvora, až po dnešní silnici. Po jehož hrázi se dosud jezdí kolem požární zbrojnice a větší rybník hned pod ním, o čemž svědčí vysoká hráz poblíž tvrze. Také tento rybník byl celý zanesen bahnem. Samotnou tvrz obklopoval spodem největší rybník s přilehlým názvem Chobot.

Hned nad tvrzí se nacházely budovy dvora, který měl výsadu alodní, to je že byl svobodný, dědičný a zapisoval se v zemských deskách. Náležel také člověku svobodnému, nikoli poddanému. Toto veliké dílo nemohlo vybudovat několik osadníků a proto se lze právem domnívat, že náležel zeměpánovi, který vladyku dosazoval

Tvrz byla zřejmě tvrzí strážní a to nejen z důvodu pozemních, ale i proto, že kolem vedla prastará Haberská cesta už od dob Přemyslovců spojovala Znojensko, jako jejich úředně knížectví s Prahou a později za habsburského soustátí Vídeň s Prahou.

Po mnoho staletí vedla cesta přes Čáslavice, Římov, Chlístov, Heraltice, kde se vybíralo mýto, dále na Brtnici a Jihlavu. Tato trasa později změnila svůj směr a za doby Marie Terezie, kdy byla postavena tak zvaná císařská silnice z Vídně přes Znojmo, Želetavu, Stonařov, trasa přes Čáslavice a Chlístov úplně zanikla.

Po této staré cestě kdysi projížděly soustavně náklady se zbožím, pochodovala vojska Přemyslovců, husitů, vojska pruská, saská, švédská, císařská a další jiná, která tomuto kraji přinášela mnoho utrpení a škody. Před 700 léty byly významnou osadou blízké Heraltice s tvrzí, jejich majitelem byl Radslav z Heraltic a náležela mu i osada Dašovice a část Předína. Radslav náležel mezi přední moravské pány a v letech 1256 a 1277 byl purkrabím ve Znojmě. Byl zřejmě oblíben u Přemysla Otakara II., který ho tak důležitou funkcí pověřil. Současně v této době byl sudím ve Znojmě Cuzkraj.

Oba společně roku 1272 rozsuzovali při mezi klášteřem Luckým a městem Znojmem o pastviny a rybaření. Jak bylo tehdy zvyklostí, obdarovával zeměpán takové významné osoby svými statky za zásluhy. Lze proto právem předpokládat, že tento Cuzkraj zeměpanskou osadu Štětěchy dostal darem ze vztahu k Radslavovi, neb ji koupil. Zápisy do zemských desek se

dělaly později a tak se teprve roku 1279 dozvídáme ze zápisu o prvním držiteli Štětěch – Cuzkrajovi, což je také současně první písemnou zmínkou o osadě Štětěchy.

Téměř o sto let později, v roce 1360 je uváděn jejich majitelem Huk se Štětěch, který své ženě Kláře 150 kop věna tam pojistil. O deset let později – r. 1378 zapsal Adam ze Štětěch své manželce Lunetě ve Štětěchách na tvrzi a dvoře 100 kop věna. Jeho nástupce, Jodok Tluksa z Bozova prodal roku 1386 Štětěchy s dvorem alodním, s lesy a vším příslušenstvím Petru Hechtovi z Rosic, sídlem v Heralticích a tímto připadly k panství Heraltickému.

Po Petrovi Hechtovi z Rosic vlastnil Štětěchy jeho následník Jodok, který měl za manželku Jitku z Kunštátu. Po něm patřila osada Vzňatovi z Rosic. Za Vzňaty, v roce 1408, kdy poměry v zemi byly velmi nestálé vpadl Hynek z Valdštejna, který sídlil na hradě Rukštejn, jehož zřícenina se dosud nachází u Brtnice do Štětěch, tvrz rozbořil a osadu si zabral. Valdštejn v té době vlastnil a stavěl již devátý rok hrad Sádek, který byl rozbořen Janem Lucemburským v roce 1312.

K napadení Štětěch došlo asi proto, že rod Hechtů se rozdělením majetku mezi pět sourozenců velmi oslabil a upadl do dluhů. Přesto Štětěchy nadále zůstávají v držení Hechtů, až do roku 1453, kdy rod vymřel a jejich statky zastavil král Jiří knížeti těšínskému.

V roce 1464 koupil Dštětěchy s tvrzí a části Předína, vyjma statků lenních Oldřich z Miličina, oddaný stoupenec krále Jiřího. Roku 1465 zúčastnil se Miličín se svým lidem dobývání hradu Corštejnu a Bítova, kde se Miličín vyznamenal a za to od krále Jiřího dostal darem roku 1466 ostatní statky panství heralticko – předínského . Byl to veškerý majetek rodu Hechtů. Tím byl Miličín králi Jiřímu neobyčejně zavázán.

Miličín procházel z mocného českého rodu. Roku 1440 byl Pavel z Miličina olomouckým biskupem. Počátkem roku 1468 vypravil král Jiří z Poděbrad vojsko proti Bedřichu III., císaři německému. Protože Oldřich Miličín byl králi Jiřímu zavázán, je nepochybné, že i on se svým lidem se tohoto tažení zúčastnil. Císaři však přispěchal na pomoc král uherský – Matyáš Korvín,. Vojsko krále Jiřího pod vedením jeho syna Viktorína a Václava Vlčka ustupovalo k třebíčskému klášteru, spoléhaje na jeho dobré opevnění. Vše bylo marné, neboť klášter byl odříznut od veškerého zásobování a vojska pod vedením Viktorínova bratra Jindřicha, která mu přispěchala na pomoc byla poražena a přinucena ustoupit. Tak začala dvacetiletá okupace Moravy Matyášem Korvínem.

Hned po dobytí Třebíče nastal také počátek hrůzy pro Štětěchy a okolí za pomoc Miličina Jiřímu. V kritické době však Štětěchy obsadil Jindřich Hradecký z Telče, stoupenec Matyáše. Stalo se tak proto, že již dne 4. 5. 1468 odeslal Matyáš list jihlavským, aby se s branným lidem dostavil do Telče – zřejmě pod vedením Jindřicha Hradeckého. Zda zasáhli do bojů u Třebíče není známo, ale Matyáš listem daroval Štětěchy Jindřichu Hradeckému, který je pak držel po celou okupaci Moravy. Ostatní osady Miličina, které dostal darem od krále Jiřího a to Bezděkov, Březová, Dašovice, Svojkovice, Jenišov, Čížov, Petrovice a jiné byly vojskem Matyáše vypáleny a obyvatelstvo vyvražďeno. Těžké následky postihly i osadu Heraltice a Opatov.

Tímto končí druhá část historie naší obce a další část bude napsána při hodnocení roku 1981.

Pohyb obyvatelstva

Nejstarším občanem naší obce je Josef Kovář, narozený v roce 1890 a nejstarší občankou Anežka Trnková narozená rovněž v roce 1890.

V roce 1980 se narodily tyto děti:

Kamila Šloufová.	, Štětěchy č. 109	nar. 24. října
Antonín Šilhavý	, Štětěchy č. 119	nar. 4. února
Jitka Mojžíšová	, Štětěchy č. 51	nar. 15. února
Marek Ondráček	, Štětěchy č. 78	nar. 7. června

Michal Mašlán , Štěměchy č. 31 nar. 23. července
Zdeněk Novák , Štěměchy č. 73 nar. 24. října
Renata Chmelařová , Štěměchy č. 101 nar. 31. října
Lucie Svobodová , Štěměchy č. 80 nar. 6. prosince

Řady občanů naší obce navždy opustily tyto spoluobčané:

Marie Horká, dne 7. září ve stáří 73 let, bydliště Štěměchy č. 16
Bohumila Bobková, dne 19. prosince ve stáří 77 let, bydliště Štěměchy č. 92
Marie Svobodová, dne 7. února ve stáří 69 let, bydliště Štěměchy č. 103.

Zápis roku je ukončen otiskem kulatého razítka o průměru 35 mm, červené barvy, po obvodu nápis „Rada místního národního výboru v Předíně“ uprostřed státní znak Československé socialistické republiky, vedle otisku razítka je datum 11. září 1981 a podpis Kalina

1981

(opis – neupravováno)

Povaha roku, zemědělská výroba

Rok 1981 začal mírným počasím beze sněhu. Sníh napadl po čtrnáctidenní oblevě 10. ledna. Padal převážně v noci a ve dne bylo slunečno a mrazivo. V druhé polovině ledna už leželo asi 50 centimetrů sněhu, což vytvořilo ideální podmínky pro lyžování, které má v naší obci dlouhou tradici. Několik generací využívá při příznivých sněhových podmínkách kopcovitý terén kolem obce k výletům na lyžích.

Začátek února přinesl opět oblevu, dokonce dva dny přšelo. Zima byla mírná až do druhé poloviny únory, kdy silně přituhlo a mráz dosahoval až mínus 10 stupňů. První jarní měsíc – březen nám přidělil ještě znovu nový sníh, tento už však neměl dlouhého trvání. První dekáda března se vyznačovala pěkným slunečným počasím s denními teplotami kolem 12 – 15°Celsia. Jaro bylo však poměrně chladné, až v druhé polovině května přišly slunné teplé dny. Chladnější bylo tentokrát i léto, které bylo navíc skoupé na potřebné dešťové srážky. Toto se silně odrazilo na úrodě obilí, která byla menší než jiné roky. Suché počasí urychlilo sklizeň obilí. Žně započaly 9. srpna a skončily 16. srpna

Podzim byl slunečný, ale větrný, konec září a říjen byl teplý a deštivý, což způsobilo v letošním poměrně neúrodném roce neobyčejnou úrodu hub. Ještě v druhé polovině října nacházeli spokojeni houbaři pravé hříby, které v takovém množství nerostly už po mnoho let.

Výnos podzimních produktů, jako jsou brambory a řepa byl velmi slušný.

V tomto roce se však vůbec neurodilo ovoce, z jablek pouze letní odrůdy, třetí rok už trvá neúroda švestek. Nadúrodu přinesly pouze třešně.

Výnosy Jednotného zemědělského družstva Horácko se sídlem v Opatově na polích našeho katastru:

Žito	–	38 q z hektaru,
Oves	–	34 q z hektaru,
Ječmen	–	34 q z hektaru,
pšenice	–	34 q z hektaru,
brambory	–	195 q z hektaru.

Výstavba v obci

Uprostřed obce byla dokončena velmi pěkná zděná čekárna pro cestující autobusem. K ní navazuje chodník obložený dlaždicemi v délce 80 metrů. Rovněž v ulici Nová byl vybudován

chodník v délce 80 metrů. Občanský výbor jako jiná léta organizoval několik národních směn na úklid a úpravu obce. Byla opravena a rozšířena síť rozhlasových tlampačů, aby byla v celé obci zajištěna dobrá slyšitelnost místního rozhlasu. Jsou udržovány založené okrasné parčíky.

Kulturní, politický a společenský život

Pravidelná činnost všech organizací Národní fronty zabezpečovala obvyklé politické a společenské akce. První na řadě je už tradiční oslava Mezinárodního dne žen, k jejíž příležitosti byla Socialistickým svazem mládeže a Pionýrskou organizací uspořádána besídka. Další akcí byl prvomájový budiček za hojné účasti občanů. Již tradičně tvoří čelo průvodu členové Socialistického svazu mládeže a Českého svazu požární ochrany ve stejnokrojích. Největší politickou akcí letošního roku byly ovšem volby do všech stupňů zastupitelských sborů.

Naši občané volili poprvé na společné kandidátce Místního národního výboru Předín, kam naše obec společně s obcí Hory integrovala. Za naši obec byli do společného dvacetidevítičleného MNV v Předíně zvoleni tyto občané:

Emil Zvěřina, Pavel Vídenský, Karel Špaček ml., Josef Bazala (čp. 36), Miroslav Novák, Miloš Ondráček, Božena Bobková, Jaromír Toufar ml., Vladimír Prodělal, František Paulas, Karel Hanzal, Zdeněk Horký.

Dva zástupce tvoří občané z Hor a patnáct z Předína.

Předsedou MNV byl na ustavující schůzi z rukou nejstaršího poslance soudruha Ladislava Vetchého zvolen František Kalina, který tuto funkci už jedno volební období vykonával. Tajemníkem byl zvolen Bohumil Novák, který rovněž už jedno volební období tuto funkci zastával.

V devítičlenné radě MNV máme dva zástupce: Pavla Vídenského, který pracuje jako dělník v Horáckém autodružstvu v Rokytniciⁿ/Rok. a Josefa Bazaly, který pracuje jako mistr v závodech Gustava Klimenta v Třebíči – Borovině.

Vlastní samosprávu obce – Občanský výbor naši občané zvolili na veřejné schůzi v září a je v ní patnáct občanů naší obce. Jsou to:

Emil Zvěřina, technik Horáckého autodružstva,

Josef Bazala, mistr ZGK Borovina

Pavel Vídenský, dělník Horáckého autodružstva,

Karel Špaček ml., technik Elitex Třebíč,

Vladimír Prodělal, technik Elitex Třebíč,

Miloš Ondráček, státní zaměstnanec,

Jaromír Toufar ml., opravář JZD Horácko,

Stanislav Moudrý, mistr Elitex Třebíč,

Božena Bobková, technička JZD Horácko,

Antonín Šilhavý – dělník I. BSZKG Třebíč,

Miroslav Novák – řidič ČSAD Třebíč,

František Paulas – dělník ZGK Borovina,

Karel Hanzal – dělník OSP Třebíč,

Zdeněk Horký – technik ZGK Borovina,

Antonín Horký – důchodce

Předsedou občanského výboru byl zvolen Josef Bazala.

Volby do zastupitelských orgánů proběhly ve velmi pěkném ovzduší a zúčastnili se jich všichni plnoletí občané z naší obce.

Při příležitosti voleb byla vystavena Kronika naší obce.

V listopadu pak proběhla ještě jedna slavnostní schůze, na které bylo slavnostním projevem a kulturním pásmem oslaveno 64. výročí Velké říjnové socialistické revoluce. Na této schůzi byl

předsedou MNV soudruhem Františkem Kalinou přednesen volební program nového MNV v Předíně.

V závěru roku byl skupinou asi dvaceti nadšenců zhotoven lyžařský vlek na elektrický pohon, tento umístila na „Binkové zahradě“ na odvráceném jižním svahu okraje obce a už 15. prosince zahájila lyžování, které navazuje na dlouholeté tradice lyžování v naší obci.

Pokračování další části z historie naší obce

Po smrti Matyáše v roce 1491, král Vladislav znovu potvrdil pozůstalému potomku Přibíkovi z Miličina, který sídlil v Heralticích všechny statky, které obdržel jeho otec Oldřich od krále Jiřího a dal mu je v svobodné užívání. Miličín znovu vlastnil: Tvrz Štětěchy s osadou a domem, ves Předín, v městečku Heralticích 6 lánů, ve vsi Zašovicích 3 lány a čtvrt, ve vsi Brancouzích 5 lánů, ve vsi Hvězdoňovicích dvůr, ve vsi Chlístově 3 lány, ves pustú Petrůvky, ves pustú Jenišov, ves pustú Čížov. Pusté vsi jsou myšlené zaniklé – zničené. Nejbližšími sousedními zaniklými osadami byly: Bezděkov (na severovýchod od Obce), Březová (východně od obce) a Dašovice (na jihozápad – poblíž hory Mařenky). Všechny lokality jsou dnes zalesněné.

Oldřich Mládenec z Miličina, syn Přibíka, prodal roku 1505 všechn tento statek bratřím Zdenku a Burjanovi z Valdštejna a tím se Štětěchy dostaly k panství brtnickému. Při prodeji se výslovně uvádí: Tvrz a ves Štětěchy....., což značí, že vše bylo v užitelném stavu. Jinak by bylo uvedeno: Tvrz pustú a osadu panství....., jak se při prodeji označovalo. Svědčí to také o tom, že Štětěchy při bojích o Třebíč zničeny nebyly. Jan památka po králi Matyášovi u Štětěch zůstala a to „Královský kopeček“, odkud tehdy Matyáš pozoroval pohyby vojsk a plnění rozkazů. Z tohoto místa také mohl pozorovat požáry Miličinových osad, které hořely kolem dokola. Krvavou daň zaplatil tento kraj za věrnost králi Jiřímu.

Ve druhé polovině XVII. století byly Štětěchy s osadami Raketnicí a Valdorkou (tehdy zvanou Veverka), odprodány Valdštýny k panství Sádeckému. Odkoupili je roku 1695 Valdorfové, kde pak zůstaly až do zrušení roboty v roce 1848 a dvůr ve Štětěchách do parcelace v roce 1920. Z dob Valdorfů pochází pravděpodobně také nejstarší obecní pečeť Štětěch a to hrubě osekáný ovál a v něm znak radlice a u ní po stranách po jedné květině (pravděpodobně květ lnu) a nahoře velká písmena T. DS, z latinského Teritorium Dštětěchy. Šlechtě uděloval pečeť král, osadám a dvořanům šlechta.

Tento znak byl při příležitosti oslav 700. výročí trvání naší obce včleněn do jubilejního odznaku obce.

Ve Štětěchách bylo v roce 1657 jen 7 celoláníků (to je po 60 měřicích), 3 půlláníci a 5 chalupníků. To je celkem 15 domů. Osada Štětěchy příslušela farou nejprve do Čáslavic a to asi od roku 1270, v té době tam byl farářem Předvoj, náležela k ní ještě v roce 1492, kdy tam platila faráři desátky. Potom byla přifařena do Opatova, kde zůstala až do roku 1859. Od kdy přesně není známo, neboť jak v Čáslavicích, tak i v Opatově fary i kostely vyhořely a s nimi všechny záznamy. Fara v Předíně se sice připomíná už v roce 1366, rovněž kostel je starého původu a přestavěn byl do dnešní podoby v roce 1849, ale i Předín náležel do roku 1859 farností do Opatova, kam platil faráři desátky a to například: desátou hlávku zelí, desátou řepu, desátý snop a podobně.

Od roku 1859 byly Štětěchy s osadou Hory začleněny farností do Předína. Podle pravidel v tehdejších dobách chodily děti do těchto středisek i do školy.

V roce 1864 škola v Předíně vyhořela a naše obec si ještě v tomto roce postavila vlastní školu. O tuto stavbu se nejvíce zasloužil farář František Bláha z Heraltic a Rudolf Holásek z Předína. Stavba školy si vyžádala náklad 3300 zlatých. Prvním učitelem na škole se stal Martin Rýček. Tímto končí třetí část z historie naší obce, další část bude sepsána při hodnocení roku 1982.

Sociální složení a pohyb obyvatelstva

Narození v roce 181:

Leoš Polenda,	Štěměchy č. 46,	nar. 9. března
Stanislava Moudrá,	Štěměchy č. 118,	nar. 9. března,
Luboš Kasáček,	Štěměchy č. 11,	nar. 11. března
Monika Dalecká,	Štěměchy č. 92,	nar. 17. května,
Markéta Binková,	Štěměchy č. 12,	nar. 15. června,
Roman Trnka,	Štěměchy č. 116,	nar. 11. července,
Kamila Šilhavá,	Štěměchy č. 119,	nar. 14. srpna,
Jana Dokulilová,	Štěměchy č. 64,	nar. 21. listopadu,
Josef Růžička,	Štěměchy č. 100,	nar. 16. prosince.

Občané, kteří zemřeli v průběhu roku 1981:

Kamila Šloufová,	Štěměchy č. 109,	stáří 2 měsíce,
Josef Kovář,	Štěměchy č. 73,	stáří 91 roků,
Marie Svobodová,	Štěměchy č. 59,	stáří 72 roků,
Anežka Trnková,	Štěměchy č. 94,	stáří 91 roků,
Marie Zvěřinová,	Štěměchy č. 79,	stáří 85 roků,
Josef Kasáček,	Štěměchy č. 11,	stáří 75 roků.

Mezi zemřelými jsou nejstarší občanka a občan naší obce – Anežka Trnková , 91 roků a Josef Kovář rovněž 91 roků.

Zápis celého roku je uzavřen datem 19. 11. 1982, podpisem Kalina a otiskem kulatého razítka, červené barvy o průměru 35 mm a nápísem „Rada místního národního výboru v Předíně“ se státním znakem Československé socialistické republiky uprostřed razítka.

1982

(opis – neupravováno)

Povaha roku – zemědělská výroba

Rok 1982 začal mírným slunečným počasím, teploty dosahovaly přes den až +5°C. Prudké ochlazení nastalo 6. ledna. Noční, ranní a večerní teploty dosahovaly mínus 10°Celsia. Nejnižší teplota v lednu byla naměřena 10. ledna a to mínus 18°Celsia. Celý leden oplýval sněhem a vytvořil ideální podmínky pro zimní sporty, především pro lyžování na svazích v okolí naší obce. Koncem ledna se však oteplilo, 30. ledna dokonce přšlo a všechen sníh se ztratil. Celý únor pak mrzlo beze sněhu. Nejnižší teploty poklesly k mínus 10°Celsia. Březen jako předjarní měsíc se vyznačoval obvyklými teplotami od 0° do +5°C, několikrát poklesla teplota pod bod mrazu. Napadl ještě dvakrát sníh, v první dekádě 5 cm na svátek Josefů pak téměř 10 cm, neměl však dlouhého trvání, konec března byl slunečný a teplý s ranními teplotami kolem +3°Celsia a večerními kolem +5°.

V dubnu ještě několikrát sněžilo, v druhé poklesly teploty téměř k nule. 27. dubna v noci napadlo dost sněhu. Dá se říci, že duben byl podstatně chladnější než jiná léta. Jaro se ještě ani pořádně nepřihlásilo, i na 1. máje ještě ráno i přes den sněžilo s teplotou jenom málo nad nulou. Po 4. květnu se přece jen už trochu oteplilo. Skutečně teplé a krásné dny nastaly až po skončení Ledových mužů 13. května, kdy denní teploty už dosahovaly kolem 20°Celsia a příroda začala dohánět, co měla zameškáno. Za tři týdny, až měsíc byla bohatá senoseč a bylo tak vyrovnáno manko v přírodě, které nás v podstatě připravilo o nejkrásnější část roku – jaro a přešla prakticky hned do léta, které bylo mimořádně krásné, velmi teplé, i když poněkud chudé na

dešťové srážky, které ve větší míře přišly až v srpnu. Léto bylo tedy teplé a dlouhé, po řadě let byly opět teplé noci s teplotami kolem +20°Celsia. Podzim byl rovněž velmi pěkný, teplý a slunečný. Září ještě působilo letním dojmem, říjen byl rovněž ještě teplý. Konec října přinesl četné nepříjemné mlhy. I když se v listopadu ochladilo a teploty poklesly na minus 5°Celsia a denně váł silný vítr, tak mlhy trvaly dál.

První sníh napadl 17. listopadu a ležel na zemi pouhé dva dny. Potom přišly pěkné slunečné dny, i když ráno býval slabší mráz. V prosinci se denní teploty pohybovaly kolem 3°Celsia nad nulou. 12. prosince napadlo 3 cm sněhu, který následující den roztál. Další sníh přišel až 19. prosince a vytvořil pěkné, idylické vánoční prostředí. I když byla ještě několikrát obleva, sníh zase napadl a tak do nového roku 1983 jsme vstoupili v pravém zimním počasí.

Jak již bylo řečeno, jaro přišlo velmi pozdě, ale příroda napravila zpoždění velmi pěknou senosečí, kdy celou sklizeň provázelo příznivé počasí a mohlo tak být provedené velkými mechanismy. Opakovala se v průběhu léta ještě dvakrát a mohly tak být doplněny objemy krmiv, kterých se v minulém roce velmi nedostávalo. Žně dopadly také dobře, i když plánovaná úroda zrna byla poněkud menší, její výborná kvalita však mnohé napravila. Vlhký a teplý srpen však poškodil špatným přístupem kyslíku vývoj brambor, u kterých se to odrazilo na menší úrodě a horší kvalitě. Velmi dobrých úspěchů bylo dosaženo u silážní kukuřice, která v tomto roce a to poprvé v historii úplně dozrála. Řepa nebyla v našem katastru vysázena.

Výnosy JZD Horácko se sídlem v Opatově na polích našeho katastru:

Žito	–	43 q z hektaru
Oves	–	38 q z hektaru
Ječmen	–	37 q z hektaru
Pšenice	–	40 q z hektaru
Brambory	–	172 q z hektaru

Mimořádně klimaticky příznivé léto se projevilo i velkým výnosem ovoce a to především jablek. Nikdo takovou bohatou úrodu nepamatuje. K bohaté úrodě je však třeba připočítat vysokou kvalitu ovoce – především jeho vyzrállost. Největší starost všem pěstitelům působilo jak veškerou úrodu sklídit a uskladnit. Velkou pomocí byla nabídka pro všechny občany od Základní organizace Českého zahrádkářského svazu ve Štěměchách, která ve své lisovně vylisovala za podzimní období více jak 300 metrických centů jablek a zachránila tak mnohým občanům od znehodnocení značné přebytky ovoce, které se proměnilo v kvalitní mošt. Ruční lis, který je umístěný v místnosti budovy skladiště požární jednoty obsluhovali dva obětaví zahrádkáři – důchodci: Karel Špaček a Rudolf Ondráček, kteří v nelehkých podmínkách, dvakrát v týdnu celý podzim poskytovali občanům tyto cenné služby. Po několika letech se urodily švestky, které dobře uzrály a jejichž určitý přebytek bylo možno odprodat v sousední výkupně českého zahrádkářského svazu v Předíně. Rovněž nově otevřená palírna v Šašovicích pro mnohé naše občany připravila tradičně dobrou slivovici.

Pro houbaře byl tento rok rovněž mimořádně příznivý, celé léto i podzim rostlo dostatek hub, které byly v hojném, množství nacházeny ještě koncem října.

Výstavba v obci

V ulici „Nová“ byla vyasfaltována vozovka vedoucí k novým domkům postavených v posledních letech.

Občanský výbor organizoval opět několik národních směn orientovaných především na úklid obce, úpravu a udržování okrasných parků, rozšiřování a udržování zeleně.

Kulturní, politický a společenský život v obci

Již tradičně byl oslaven Mezinárodní den žen, na který Socialistický svaz mládeže připravil velmi pěkné kulturní pásmo. Další tradiční akcí je prvomájový budíček s velkou účastí občanů – zástupců všech organizací Národní fronty v obci.

V průběhu roku se konaly dvě veřejné schůze pořádané místní organizací Komunistické strany Československa a místním výborem Národní fronty na které byly zveřejňovány výsledky plnění volebního programu všech tří obcí sloučených do MNV v Předíně. Zástupci JZD Horácko pak seznámili občany s výsledky své práce.

Jednou z nejčilejších organizací v naší obci je organizace českého zahrádkářského svazu, který vedle své prospěšné práce se zvelebováním obce ještě organizuje odborné přednášky, které se setkávají s velkou odezvou a trvale vysokou návštěvností.

Tělovýchovná organizace vyvíjí svou pravidelnou činnost v organizované kopané. Účastní se pravidelně okresní soutěže v kopané, v současné době hraje ve IV. třídě této soutěže a vede si dobře, již několik let se umísťuje na předních místech.

Rovněž socialistický svaz mládeže má blízko ke sportování, které má v naší obci dobrou tradici. V poslední době je to především stolní tenis, který se hraje v Kulturním domě a byl dokonce uspořádán turnaj tří obcí – Předín – Chlístov, Štětěchy.

V zimních měsících byl velmi oblíben lyžařský vlek, umístěný na „Binkové zahradě“, třikrát v týdnu poskytoval ideální podmínky pro sjezdové lyžování a stal se tak novou atrakcí v obci, neustále přitahoval zájem mnoha lidí o tuto zajímavou a dá se říci nevídanou podívanou v naší obci.

V letních měsících, v tomto roce velice často bylo využíváno našimi občany překrásné koupaliště na hranicích našeho katastru mezi Štětěchami a Chlístovem v místě zvaném „Jalovčí“.

Náš kraj bohatý na lesy, se spoustou krásných míst kolem obce poskytuje velmi dobré podmínky pro aktivní odpočinek v přírodě. Velice často je vidět celé rodiny, jak jdou do přírody na procházku, do lesa na houby, na maliny a podobně. Lidé v naší obci jsou velmi pracovití, nechali zmizet různá nehezká zákoutí v okolí svých domů, většina občanů se vzorně stará o zahrady a zahrádky, na každém volném kousku půdy hledí vypěstovat co nejvíce. Hluboké lesy kolem poskytují občanům možnost zpracování odpadového dřeva, které si pro svoji potřebu ve volných chvílích zabezpečují. Většina domácností už má ústřední topení a tak je každý příspěvek při dnešním nedostatku energie dvojnásobně vítaný. V osadě Dašov, patřící k naší obci byl po několika letech vyčištěn a napuštěn rybník „Panský“ lidově zvaný „Pančák“, který teď slouží rybářskému svazu jako pěstební rybník.

Pokračování další části z historie naší obce

Nejvíce zpráv zaznamenaných v obecní kronice bylo zprvopočátku věnováno požárům, povodním, krupobití a podobně.

A tak se dočítáme. Že 3. listopadu 1873 vyhořel dům u Kasáčků č. 25 a způsobená škoda přesáhla 2000 zlatých a 18. října 1876 vyhořel dům Josefa Hruzy. V obecních volbách v roce 1878, které jsou jako první zaznamenány v kronice, byl zvolen starostou František Hobza z č. 23, prvním radním byl zvolen Jan Dokulil z č. 4, druhým radním byl zvolen Tomáš Vrzal z č. 11. V tomtéž roce byly postavené kříže nad úvozem k Vardorfu (dnešní Lesná) a pod vesnicí, takže oba dosud zachovalé kříže jsou straší jako 100 let. Další neradostný zápis říká, že 26. února 1884, právě na konec masopustu vypukl požár v domě Františka Obůrky z č. 15, který se rychle rozšířil, takže zachvátil domy Františka Fenika, Jana Ludvíka, Václava Horkého. Františka Dokulila a Žofie Grünerové z č. 16.

V roce 1888 byla jednotřídní škola přestavěna na dvoutřídní zvýšením o jedno poschodí. Přestavba si vyžádala náklad 5639 zlatých 64 krejcarů. Správcem školy v té době byl řídící učitel Josef Hybášek. V roce 1896 byl zvolen starostou Antonín Pecka. O dalších členech obecního zastupitelstva nejsou zprávy.

Protože časté požáry ničily obydlí, jako například 16. 6. 1885 dům Maurice Bobka a 18. 10. 1886 domek č. 47 Janu Dokulilovi, byl v roce 1899 založen sbor dobrovolných hasičů s 36 členy. Předsedou sboru byl správce školy Josef Hybášek, náčelníkem učitel Augustin Komárek.

Z obecních prostředků byla zakoupena stříkačka, která stála 800 zlatých. Ostatní výstroj zakoupil sbor sám z dobrovolných sbírek za 600 zlatých.

V roce 1907 byla v našem katastru, v blízkosti hory Mařenky skácena vysoká jedle, která dosáhla výšky 46 metrů a průměru kmene přes dva metry. Z této jedle byla odříznuta dvě kola, z nichž jedno bylo odeslána do Vídně a druhé sloužilo jako stůl na zámku Šádek.

Počet obyvatel i domů v naší obci neustále kolísal a kolísá doposud. Podle prvních záznamů měla naše obec v roce 1793 34 domů a 308 obyvatel. V roce 1870 měla jen 29 čísel s 239 obyvateli. V roce 1890 už měla 533 obyvatel, avšak v roce 1900 už 678 obyvatel a 72 domů. V roce 1910 měla obec 547 obyvatel.

Další život v obci významně ovlivnilo vypuknutí 1. světové války, na jejichž bojiště muselo 2. srpna 1914 odejít 36 mužů, v dalších měsících narukovalo dalších 16 mužů. Do konce války celkem 97 mužů, kteří většinou doma zanechali ženu s malými dětmi. 24 mužů se z války nevrátilo a jejich jména jsou na věčnou paměť vytesány na pomníku padlých.

Po čtyřech letech utrpení a bídy přišel 28. říjen 1918. Naše obec, stejně jako celá vlast přivítala tyto chvíle. První neděle v listopadu 1918 byla v naší obci oslava vzniku republiky. 1. května 1919 byla před školou zasazena Lípa svobody. 15. června téhož roku byly volby do obecního zastupitelstva, ve kterých byli zvoleni občané: Jan Dokulil z č. 20, Jan Sochna z č. 8, Josef Milbach, Alois Prchal, Jan Ondráček, Karel Trnka, Václav Pařízek, Adolf Šoustal, Matěj Ondrák, František Trnka, František Špaček, František Zvěřina, Jaroslav Šabacký z č. 15 a Josef Dokulil. Starostou byl zvolen František Sochna z č. 55.

Tím končí čtvrtá část z historie naší obce, další část bude napsána při hodnocení roku 1983.

Pohyb obyvatelstva

V roce 1982 se narodili:

Michaela Vejmelková,	22. ledna	bydliště Štětěmchy	69
Zuzana Báňová,	21. dubna,	–,–	102
David Novák ,	21. října,	–,–	73
Jan Sochna ,	26. listopadu	–,–	2

V roce 1982 zemřeli:

Vlastimil Zadražil,	12. února ,	stáří 59 let,	bydliště Štětěmchy č. 45
František Trnka ,	3. července,	stáří 43 let,	bydliště Štětěmchy č. 62,
Marie Šabacká ,	30. prosince ,	stáří 73 let,	bydliště Štětěmchy č. 15,
Michaela Vejmelková	ve stáří 3 měsíce,		bydliště Štětěmchy č. 69

Zápis celého roku je ukončen poznámkou:

Zápis projednán v radě MNV 18. 5. 1983 a opatřen otiskem kulatého razítka průměru 35 mm, červené barvy s nápisem „Rada místního národního výboru v Předíně“, uprostřed otisku razítka je státní znak Československé socialistické republiky, částečně přes otisk razítka je podpis Kalina.

1983

(opis – neupravováno)

Povaha roku – Zima

Do roku 1983 jsme vstoupily s nepatrnou vrstvou sněhu, který se po 4. lednu ztratil docela. Přes den dokonce přišlo a odpolední teploty vystupovaly až k 10°Celsia a tento stav pokračoval celý leden. V polovině ledna sice trochu přituhlo a připadlo asi 5 cm sněhu, který však neměl dlouhé trvání. Střídavě padal sníh, hned zase obleva, opět padal sníh a zase roztával. Teploty se

pohybovaly kolem nuly. Ke konci ledna se ještě více oteplilo, přes den bylo až 10 stupňů nad nulou. Často pršelo.

Pravá zima nastala až začátkem února, kdy přituhlo a napadlo postupně asi 15 cm sněhu. Do 12. února už to bylo 40 cm, a nastaly velmi příznivé podmínky pro lyžování na které se všichni příznivci tohoto krásného sportu tak těšili. Nejstudenější zimní den byl 16. února, kdy teplota klesla na mínus 17 stupňů Celsia. Jinak se pohybovala od -5° do -10°C . 27. února už nastala taková obleva a s ní také definitivně skončilo lyžování.

Jaro

Začátek března byl poznamenán teplotami kolem nuly až 5 stupňů nad nulou a byl takový až do konce měsíce. V dubnu už bylo pěkně, teploty nikdy nepoklesly pod nulu. Ráno a večer byly teploty do 10 stupňů nad nulou, přes den kolem 15 stupňů. 20 dubna přiletěly první vlaštovky a 24. dubna byla první jarní bouřka s deštěm. Celkově byl duben teplý s častými přeháňkami. Měsíc květen začal pěkným teplým počasím s ranními a večerními teplotami kolem 10 stupňů. Druhá květnová dekáda byla teplá s pěkným počasím a 23. května byl navečer větší bouřka s vydatným deštěm. Byl to vlastně poslední pořádný déšť, potom nastalo údobí nebývalého sucha, které pokračovalo až do konce roku a není pamětníka, který by tak suchý rok pamatoval.

Léto – velká bouřka, krupobití, velké teploty

Červen, červenec a srpen se vyznačovaly nebývalým suchem a vysokými teplotami, kdy 21. června byla ještě na posledy velká bouřka, která napáchala vlastně jen škodu, hlavně na polích a voda vlivem velké prudkosti všechna utekla. 25. června navečer v 19 hodin a třicet minut přišlo velké krupobití, které bylo tak prudké a bez deště, že napáchalo za 20 minut obrovské škody, především na ovoci a zelenině. Všechna jablka a hrušky slibující bohatou úrodou byla potlučena. Tímto vlivem také později mnoho ovoce spadlo ze stromů. Nejvyšší teploty byly dosahovány v červenci. Nejteplejším dnem roku byla středa 20. července s teplotou 36 stupňů ve stínu.

Zemědělská výroba – žně

Toto horko a suché počasí urychlilo vegetaci obilí a tak 10. srpna začaly žňové práce, kdy už byl nejvyšší čas vyjet s kombajny na přežralé obilí, když naše stroje byly vypomoci na jihu Moravy. Výpomoc nám jižnější zemědělci oplatili a 15. srpna byly dožínky.

Podzim

Podzim byl teplotně normální, ale chyběly mu potřebné přeháňky, pro naši oblast tak typické.

První mráz

Suché počasí tedy pokračovalo. První mrazík uhodil koncem října a potom se zase oteplilo.

Brzká zima

Opravdově mrznout začalo 12. listopadu s ranními teplotami až -10°C . Mrzlo téměř do vánoc, kdy nastala obleva a ztratil se sníh, který na vánoce chyběl,

Vánoční oteplení

O vánočních svátcích bylo velmi teplo a slunečno – počasí připomínalo spíš konec března než vánoce. 25. prosince bylo odpoledne 15 stupňů nad nulou a toto počasí pokračovalo až do konce roku.

Zemědělské výnosy

První sklizeň roku – sena se vydařila v důsledku vlhkého a teplého počasí. Ani žně nedopadly nejhůře, i když byly suchem dost poznamenané, ale jarní vlaha a teplo vytvořily pro sklizeň dobré předpoklady. Zrno bylo vysoce kvalitní, nejbohatší úroda byla zaznamenána v bramborách. Výnosy Jednotného zemědělského družstva Horácko Opatov v hospodářství Štěměchy podle jednotlivých honů:

Frenštát	33,4 hektarů pšenice	výnos 44,4 q/ha
Mlýnská	20,7 -,,- žita ,	výnos 30,29 q/ha
Perná	33,7 -,,- oves ,	výnos 30,07 q/ha
Kopec	20 ha brambor,	výnos 157 q/ha
Smrčí	50 ha brambor,	výnos 139 q/ha
Kopec	14 ha kukuřice,	výnos 259,4 q/ha
Kopec	2 ha řepy,	výnos 282 q/ha
Davdovec	58,6 ha směska,	výnos 295,1 q/ha
Kopečky	37,6 ha směska,	výnos 155,7 q/ha
Kopečky	37,6 ha podsev jílku,	výnos 232 q/ha

Ovoce

V ovoci byla neúroda hrušek a švestek. Slabší úroda byla u jablek, které byly navíc značně poškozené jarním krupobitím. Všechno ovoce bylo velmi dobře vyztřálé a chutné, při pěkném podzimním počasí zavčas a kvalitně sklizeno. Rovněž zeleniny se i při suchém počasí urodilo dostatek.

Letní rekreace – *sucho, úbytek pitné vody*

Mimořádně suché, horké a dlouhé léto bylo velmi příznivé pro letní rekreaci, milovníci koupání a slunění si přišli na své, protože tato sezóna trvala až do konce srpna. Nepříznivý rok byl zvláště pro houbaře, kteří vlastně, až na několik dnů v červnu, kdy se ukázalo pár hřibů neměli žádný důvod jít do lesa, protože po celý rok žádné houby nerostly. Koncem léta a na podzim už byly v zemi takové praskliny, že se do nich dala vložit ruka. Poklesly hladiny všech vod, v několika domech se ztratila ze studen voda. Horší situace byla ještě v sousedním Předíně, kam se pitná i užitková voda dováží a pokud zimní srážky tento úbytek vody nenahradí, nastala by pro všechny špatná situace v zásobování vodou, kterou se současně musí šetřit.

Politický a kulturní život v obci

Rok 1983 byl mimořádně nepříznivý ve zhoršení mezinárodních vztahů. Imperialistické síly Západu se rozhodly rozmístit nové útočné atomové zbraně v sousedních západních zemích. Zvýšilo se nebezpečí vzniku hrozné války znamenající zcela jistě zkázu všeho života na zemi. Naše přátelství se Sovětským svazem však má hluboké kořeny. Jeho vojenská a hospodářská síla nám dává jistoty, že mír bude ubráněn. Následné rozmístnění obraných raketových systémů na našem území a území sousední Německé demokratické republiky přijalo obyvatelstvo s porozuměním a všeobecnou podporou. Jedinou účinnou protiváhou je stejně silná a vojensky dobře připravená země. Rovnováha sil znamená jistotu, že války chtivé síly Západu si tuto rovnováhu nedovolí porušit.

Práce složek NF

V naší obci pracují dobře všechny organizace sdružení v Národní frontě.

Kopaná

Jednou z těchto organizací je Tělovýchovná jednota okresní správy silnic, která hraje v okresním přeboru v kopané a umístěním v první polovině tabulky v podzimní části soutěže dělá radost všem příznivcům.

Zahrádkáři

Rovněž místní organizace zahrádkářů je velmi čilá. Kromě několika odborných přednášek pořádaných pro veřejnost a tématického zájezdu pro své členy už tradičně lisovala na podzim ovoce, kterého bylo proti loňskému roku sice méně, poškozené krupobitím, na druhé straně však bylo velmi dobře vyztřálé a proto získaný mošt byl kvalitní. V naší dost vysoké poloze

s průměrnou výškou 621 metrů nad mořem uzrálo i takové ovoce, jako je odrůda Jonathan milující teplé polohy.

Požárníci

Požárníci, jejímž hlavním úkolem je zabezpečovat požární bezpečnost v obci jsou příkladem i v jiné činnosti, zejména při zvelebování obce

Občanský výbor

Občanský výbor organizoval brigády na zvelebení obce, v jarní části byl proveden úklid silnice, chodníků, cest a veřejných prostranství, byla upravena zeleň, provedena výzdoba k májovým dnům. Vedle domu č. 13 byl zakryt dosud otevřený potok, který způsobil několik dopravních nehod a po dokončení bude sloužit jako chodník, tolik potřebný v této části obce pod kopcem v blízkosti samoobsluhy Jednota.

Byly započaty další akce, jako zavedení čisté pitné vody z obecní kašny do požární nádrže u školy, která by mohla sloužit jako dětské koupaliště. Tato akce bude dokončena v roce 1984. Pravidelně je organizován sběr odpadových surovin. Sběr kovového šrotu zabezpečují sportovci.

VO KSC

Vesnická organizace Komunistické strany Československa uspořádala dvakrát do roka veřejnou stranickou schůzi, na které byli občané seznámeni s plněním volebního programu ve všech integrovaných obcích a s hospodařením JZD Horácko Opatov.

Pohyb obyvatelstva

Narození

V letošním roce se narodili jenom dva občanci:

22. června – Mikulík Petr, Štětěchy 41

31. prosince Bobek Lukáš, Štětěchy 66

Úmrtí

V roce 1983 zemřeli tito občané:

Kocián Jan, Štětěchy 87, dne 7. 3. ve stáří 87 let

Pospíchal Rudolf, Dašov 33, dne 27. 7. –,- 75 let

Trnka Josef, Štětěchy 47, dne 20. 7. –,- 72 let

Norbertová Anežka, Štětěchy 56 dne 22. 8. –,- 78 let

Zadražilová Marie, Štětěchy 45, dne 17. 10. –,- 60 let

Ondráček Josef, Štětěchy 84, dne 21. 11. –,- 71 let

Úmrtí býv. kronikáře

Mezi zemřelými je Josef Trnka, který byl dlouholetým kronikářem naší obce, svoje působení ukončil v roce 1972

Pokračování z historie naší obce

Rok 1921

Významným rokem pro naši obec byl rok 1921, kdy byla provedena parcelace dvora. O 112 hektarů se přihlásilo 216 žadatelů. Byly však nasazené tak vysoké ceny, (650 Kčs za měřicí pole a 1100 Kč za měřicí louky), že chudí zájemci nemohli pole koupit a tak zůstal zbytkový statek o výměře 52 ha, který byl prodán za 180 000 Kč.

Počet obyvatel

Podle záznamů se v roce 1921 už v lednu oralo. Obec měla v té době 537 obyvatel, tj. o 10 lidí méně než v roce 1910.

Zasazení líp

V roce 1923 na počest 5. výročí vyhlášení samostatnosti byly zasazeny 3 lípy ve tvrzi. Jednu zasadila školní rada, druhou školní děti a třetí hasičský sbor.

Volby

16. září byl ve volbách zvolen starostou obce Josef Dokulil z čísla 4.

Založení „Pokroku“

V roce 1924 byl v naší obci založen vzdělávací spolek Pokrok, jehož se ujal Karel Horký a Jan Lysák.

Založení zdrav. čety

Byla také zřízena zdravotnická samaritánská četa ve složení František Bazala, František Zvěřina a porodní asistentka Terezie Hobzová

Autobus do Třebíče

V roce 1925 začal jezdit autobus ze Želetavy přes naši obec do Třebíče.

Elektrifikace obce

V únoru 1925 bylo jednáno o elektrifikaci obce. Bylo rozhodnuto k elektrifikaci přistoupit.

Postavení chudobince

Byla však nutná také jiná opatření, protože nová republika neprováděla očekávaný sociální program a tak v roce 1926 musel být postaven chudobinec. Postavil ho stavitel Neradil ze Želetavy nákladem 30. tisíc Kč.

To však neoddlilo výstavbu a rozvod elektrického proudu a osvětlení, takže 1. června 1927 bylo poprvé v naší obci rozsvíceno elektrické světlo. Náklad byl veliký – 116 tisíc Kč.

Požár

11. června 1928 o půl šesté navečer vznikl požár u Marie Šabacké, který zasáhl stavení Dokulilovo a stodolu patřící Bazalům. Nejvíce byla postižena vdova Šabacká. Hašení požáru se zúčastnily sbory z Předína, Rokytnice, Římová a motorová stříkačka z Třebíče. Dva členové místního sboru byli zraněni, Adolf Bobek měl popálený obličej a Rudolfu Foitovi byl při pumpování vody rozmačkán prst.

Velká bouře

10. září 1927 odpoledne se snesla nad Štětěchami prudká bouře s průtrží mračen Liják trval tři hodiny. Bouře vychrlila tolik vody, že v krátké době se prostranství před školou podobalo rybníku. Břehy potoka nestačily pojmout tolik vody, takže se potok rozlil a způsobil značné škody na cestě před školou. Také v některých staveních voda zle řádila, vnikala do stodol, chlévů i bytů a nejednomu hospodáři způsobila značnou škodu.

Zima 1928

Zima roku 1928 byla v celku mírná, sněhu bylo málo. Zato se vyznačovala častou a silnou jinovatkou. Mnoho ovocných stromů bylo polámáno. Také na lesních stromech natropila jinovatka nesmírné škody, takže se v lese na mnoha místech objevily paseky. Dřevěné sloupy elektrického vedení se pod touto tíhou lámaly jako třísky a mohutné železné stožáry se ohýbaly až k zemi jako slabé proutky.

1929

V roce 1929 se začal v naší obci rozvíjet stavení ruch. Byla postavena obecní váha nákladem 14. tisíc korun.

Výstavba v r. 1930

V roce 1930 bylo postaveno šest domů, do kterých se nastěhovali občané: Václav Trnka, Karel Toufar, Antonín Šilhavý, Jan Dokulil, Emil Foit a Metoděj Ondrák.

Volby v r. 1931

V roce 1931 byl zvolen starostou obce Josef Šabacký

Přestavba školy

V tomtéž roce byla provedena přestavba školy. Během prázdnin ji přestavěl stavitel Florián. Stavba si vyžádala náklad 38 tisíc korun. Při této stavbě bylo použito zákona o produktivní péči o nezaměstnané, čímž byla získána podpora 8 tisíc korun. Stav školní budovy byl touto přístavbou velmi zlepšen. Zároveň s přestavbou školy byl upraven i tok potoku a náves před hasičským skladištěm.

Výstavba silnice k Dašovu

S použitím nabouraného materiálu byla v roce 1931 započata stavba silnice k Dašovu, finančním nákladem 21 tisíc korun.

Další pokračování z historie naší obce bude zapsáno v roce 1984

Zápis projednán na radě MNV. 8. 5. 1984 Kalina

Zápis je opatřen otiskem kulatého razítka průměru 35 mm, červené barvy s nápisem „Rada místního národního výboru v Předíně“, uprostřed otisku razítka je státní znak Československé socialistické republiky.

1984

(opis – neupravováno)

Povaha roku – zima

Rok 1984 začal mírným počasím, až netypickým pro tuto část roku. Země byla beze sněhu, nemrzlo a svítilo slunce. 7. ledna začalo mírně mrznout a napadlo trochu sněhu, kterého přibylo na 10 cm až po 20. lednu. Celý leden nepřesáhly nejnižší teploty mínus 7°Celsia. Počátek února se představil opět oblevou a teplotami ž 8° nad nulou. Po druhé únorové dekádě začalo více mrznout s teplotami do mínus 12°C. Připadlo více sněhu a byly tak vytvořeny podmínky pro lyžování

Jaro

Březen se vyznačoval blížícím se jarem, na jeho konci dosahovaly teploty 5 – 10°C.

Léto

Květen byl už tradičně chladný a červen si s ním moc nezadal. Potom přišel červenec s rozmarným počasím a nízkými ranními teplotami.

Silná bouře s kroupami

12. července, půl hodiny před půlnocí přišla bouře se silným větrem a krupobitím. Tato bouře nepáchala velké škody na ovoci, především na jablkách, hruškách, švestkách, třešních, ale i na zelenině a bramborách.

Těžké škody s krupobitím

Největší škody byly napáchána na polích, hlavně na všech obilninách, u kterých bylo místy úplně vytlučeno zrno a obilí značně polehlo. Jen v našem Jednotném zemědělském družstvu Horácko bylo škody spočítány na 13. milionů korun

Časté bouře

Tento rok bylo bouřek nepočítaně až do konce srpna. Bouře s kroupami byla ještě 5. srpna, bylo však přitom více vody, takže už tolik škody nenatropila.

Pěkný konec léta

Konec srpna už však byl pěkný, slunečný a přál zemědělcům při dokončování druhé senoseče. V této době byly také započaté žně. Ukončené byly však až 21. září, protože pro neustálé přeháňky musely být žně na čtrnáct dní přerušeny.

Podzim

Podzim byl poměrně pěkný a první mrazíky přišly až 12. listopadu, do této doby vydržely kvést všechny podzimní květiny.

Zima

První sníh přišel 18. listopadu a byl předzvěstí kruté zimy, která následovala. Na vánoce panovalo hezké zimní počasí, konec roku se však vyznačoval silným mrazem více jak minus 10°Celsia se studeným a silným větrem.

Úroda

I když vzpomínaná bouře s krupami natropila mnoho škod, vyzněl zemědělský rok poměrně dobře. Urodilo se dostatek brambor, řepy, slabší úrodu zaznamenaly obilniny. Jednalo se však o krajové ztráty, protože v rámci celé republiky bylo dosaženo rekordní úrody více jak jedenáct milionů tun obilí.

Špatná kvalita ovoce

Slabší úroda a nižší kvalitou byla u ovoce, zejména to byly silně potlučené třešně, které v mnoha případech shnily na stromech. Nejhůře dopadly jablka, které bylo nutné pro špatnou kvalitu použít na ovocný mošt, nebo zkrmit králíky a podobně.

Nedostatek spodní vody

V letošním roce, kdy bylo dost dešťových srážek by se mohlo zdát, že budou doplněné oslabené spodní zásobárny pitné vody. Opak je však pravdou, protože byly jenom časté, ale nebyl dostatečně vydatné. Z těchto důvodů je třeba vodou i nadále šetřit.

Společenský, kulturní a sportovní život v obci

Aktivita a činnost Občanského výboru v obci se vyznačuje snahou udržovat vybudované zařízení, především je to celoroční údržba zeleně v parcích, údržba chodníků a vysazování další zeleně.

Jarní úklid

Stalo se už pravidlem, že si občané v rámci jarních národních směn uklidí kolem svých domů. Řada z nich se pak celoročně stará o pěkný vzhled svého okolí. Nejlépe je hodnocen park na „Jamách“ a je dáván jako příklad pro ostatní. Každoročně se brzy z jara provádí úklid chodníků, silnice a sklizené zbytky zimního posypu tvoří několik traktorových vleček.

Udělení řádu práce

S uznáním bylo občany kvitováno udělení Řádu práce pro čestného občana naší obce, hudebního skladatele Karla Horkého při příležitosti jeho pětasedmdesátých narozenin a zásluhy o rozvoj socialistické hudební kultury. Vysoké vyznamenání našemu rodákovi bylo předáno v Brně za přítomnosti tajemníka ústředního výboru Komunistické strany Československa Josefa Havlína. Přítomni byli rovněž vedoucí představitelé Jihomoravského kraje a ministr kultury ČSR Milan Klusák.

Předání pamětní plakety

Následovalo pozvání na besedu na MNV v Předíně, kde mu tajemník OV KSC Stanislav Podhrázký předal pamětní plaketu Za zásluhy o rozvoj revolučních tradic okresu Třebíč.

Sportovní události

I letos si naši fotbalisté vedli úspěšně. V jarní ukončené části skočili v okresní soutěži skupiny „D“ jako pátí. Po podzimní části jsou v novém ročníku na devátém místě a je předpoklad, že v jarní části si svoje postavení zlepší.

Okresní soutěž požárníků

Dobře si vedli i naši požárníci, kteří po několika neúspěšných ročnících okrskové soutěže požárních družstev vyhráli a postoupili do okresní soutěže. Okrsková soutěž byla uspořádána ve Štětěchách na fotbalovém hřišti "Na Vrchách" a byla pořadatelé velmi dobře připravena. Počasí se vydařilo a tak byla i pěkná návštěva.

Masopustní průvod

Velmi pěknou akcí, kterou uspořádali sportovci společně s požárníky byl masopustní průvod. Za mrazivého, ale krásně slunečného dne s pěknou vrstvou sněhu prošel průvod s více jak třiceti maskami obcí. Jako přitažlivá atrakce byla součástí průvodu pojízdná udírna, která nabízela za velkého zájmu čerstvě vyuzené uzeniny. Večer pak pokračovalo masopustní veselí merendou v kulturním domě.

Pohyb obyvatelstva

Narození

Jiří Paulas, 13. dubna, bydliště č. 15

Miroslav Herynek, 24. října, bydliště č. 15

Úmrtí

V roce 1984 zamřeli tito občané

Božena Píšová ve věku 75 let, 11. ledna, č. 17

Otakar Polenda ve věku 59 let, 17. března č. 46

Emilie Kociánová ve věku 78 let, 13. dubna, č. 87

František Zvěřina ve věku 84 let, 13. června, č. 84

Blažena Padrnosová ve věku 56 let, 17. září, č. 75

Bohuslav Horký ve věku 77 let, 29. prosince, č. 106

Vzpomínky na založení družstva v naší obci

Počátky družstva

V letošním roce, kdy vzpomínáme 35. výročí socializace zemědělství je spojeno s IX. Sjezdem KSČ v roce 1949, který schválil novou etapu socializace zemědělské výroby.

První předseda

V naší obci byl v roce 1950 založen přípravný výbor Jednotného zemědělského družstva v počtu 13 členů. Skládal se převážně z dělníků – komunistů. Prvním předsedou byl zvolen Antonín Trnka z. č. 107, který byl maloročník.

Stavba družstevní prádely

První akcí družstva a jak se později ukázalo akcí nanejvýše prospěšnou, užitečnou a příkladnou byla stavba družstevní prádely, která značně snížila dřinu vesnických žen. Názorně ukázala přednosti družstevnictví. Tento první typ JZD obhospodařoval pozemky obecního konfiskátu a vlastní o výměře 80 hektarů zemědělské půdy.

Rozpad družstva

V roce 1953 došlo k rozpadu družstva. Pozemky konfiskátu byly přiděleny středním zemědělcům.

Nové družstvo, rozorání mezí

V roce 1955 se znovu podařilo založit družstvo s 19 členy a byla provedená hospodářsko-technická úprava půdy s rozoráním mezí a úpravy polních cest v celém hospodářském katastru obce. Toto provedla mechanizační četa Strojně traktorové stanice v Třebíči. Předsedou II. typu družstva byl zvolen Josef Dokulil, střední zemědělec.

Adaptace stájí, společné ustájení

Byly adaptované stáje v bývalém konfiskátě (hospodářství vystěhovaných zemědělců Kružíka a Báni) a byl proveden první svod dobytka do společných ustájení, který byl mnohdy provázen slzami v očích hospodáře.

Těžké začátky

Od počátku založení JZD se veškeré práce prováděly ručně, úplnou samozřejmostí byla každodenní odpolední pomoc dělníků ze závodů. Řadu roků byly například všechny louky posekány ručně a to především zásluhou a pomocí dělníků, kteří po své pracovní době a návratu do svých domovů většinou z Třebíče, denně od jara do podzimu tuto namáhavou práci vykonávali. Práce v sobotu odpoledne a v neděli byla samozřejmostí. V době žní se prováděl výmlat se svozem obilí nepřetržitě i v nočních hodinách. Na tyto práce nastupovali dobrovolně členové společenských organizací, členové KSČ a ČSM, šli příkladem.

Stavba kravína

Velmi malým nákladem byl postaven kravín pro více jak sto dojnic, který slouží doposud. Při této stavbě, stejně jako vybudování potřebných studní a vodovodu byly odpracovány stovky brigádnických hodin zdarma. Jako vždy i zde působili nejlepším příkladem dělníci-komunisté.

Vstup dalších rolníků do družstva

V roce 1956 vstoupili do JZD mimo tří rolníků všichni zemědělci v obci. V obci bylo před založením družstva více jak 80 zemědělských závodů, především malých a středních.

Nový předseda

Novým předsedou byl zvolen Ladislav Svoboda, bývalý dělník a komunista.

Zakoupení prvního traktoru

V roce 1957 byl zakoupen první traktor Zetor 25. V těžkých létech založení družstva převažovala těžká fyzická práce za minimální odměnu.

Těžká práce

Velký díl dřiny ležel na ženách, které vykonávaly těžké práce na poli i ve stájích. Ručně sbíraly kámen na polích, který se v našich podmínkách tak hojně vyskytuje, při žních ručně odebíraly, vázaly a stavěly panáky, ručně nakládaly a uskladňovaly do stodol k vymlácení, které se provádělo až do zimy. Při senoseči bylo sušení i sklizeň prováděna téměř výhradně ručně. Na podzim je čekalo ruční sbírání a uskladnění brambor a řepy. Hnojení půdy bylo prováděno také jen ručním rozhazováním.

Mužů byl v družstvu vždycky nedostatek a byli proto využíváni především jako kočí a s přibývajícím mechanizací jako traktoristé.

Sloučení družstva

Samostatně hospodařilo JZD ve Štěměchách do roku 1960, kdy bylo sloučeno s JZD Předín a Hory se sídlem v Předíně a pojmenováno na JZD Horácko.

Pokračování retrospektivního zápisu z historie naší obce

Zápis z roku 1931 přináší smutnou zprávu

Smrt bleskem

Při návratu z pouti v sousedním Chlístově byla v bouři zabity bleskem Marie Sochnová, které bylo teprve 13 roků. Stalo se to na samém okraji severovýchodní části obce zvané „Královský kopeček“. Do dnešních dnů v těch místech upomíná tuto tragickou nehodu pomníček.

Požáry v obci

1. května 1932 vypukl oheň v domě č. 37 patřící Marii Kolářové. Domek úplně vyhořel a byl předzvěstí velkého požáru, který vznikl 17. května 1932 o půl desáté dopoledne ve stodole Františka Jeřábka č. 1. Za silného větru se velmi rychle rozšířil a záhy nabyl katastrofálních rozměrů. Úplně vyhořelo třináct obytných stavení a sedm stodol. Bylo zničeno mnoho ovocných stromů. Příčina požáru zůstala nevysvětlena

.Stavba nových domů

V témže roce byly postavené nové domy a to Václava Trnky č. 14, Aloise Prchala, Václava a Františka Pařízkových, Josefa Trnky, Františka Šabackého a Ladislav Fialy.

Změna kronikáře

V roce 1933 došlo ke změně kronikáře. Na velmi náročném, záslužném a krásném díle Bohumila Jonáše, který velmi pracně sepsal historii obce z různých pramenů a vyprávění nejstarších občanů pokračoval ve vedení obecní kroniky nový řídící učitel Karel Heinige, který byl správcem zdejší školy od roku 1930. Členy letopisecké komise byli zvoleni Josef Fenik a Cyril Trnka.

Stavba stého domu

V roce 1934 dosáhla naše obec 100 čísel domů. Jubilejní číslo dostal nový domek Josefa Škorpíka.

Výsadba stromů

V roce 1935 byly vysázené třešňové aleje na cestě k Dašovu a v roce 1936 bylo vysázeno 90 švestek a 10 hrušní kolem cesty ke Kozině. Záznamy v kronice z tohoto období jsou poněkud chudší. Převládají záznamy o politických třenicích, které měly velký vliv na rozvoj obce..

Vznikala už mezinárodní hrozba fašismu a druhé světové války.

Volby z r. 1938

22. května 1938 byl zvolen starostou Josef Kovář č. 73 a místostarostou Antonín Dokulil, který však ještě téhož roku zemřel a místo něho byl zvolen Josef Fenik.

Úprava rybníka

V tomto roce byl vybetonován rybník před školou a provedena úprava parku nákladem 3000 korun.

Úprava parku

Byly vysázeny další lípy v parku u školy. Počet domů vzrostl na 106. Dokončeny byly domy Karla Bobka a Bohuslav Horkého

Mobilizace

28. října byla vyhlášena mobilizace a hned při první výzvě narukovalo z naší obce 35 mužů.

Válka

V roce 1939 začala válka a s ní spojené útrapy. Z obce odešlo mnoho mladých lidí na nucené práce do Německa.

Odvlečení občanů

Do koncentračních táborů byli odvezeni manželé Růžičkovi, Ladislav Hoch, hajný Poláček z Dašova. L. Hoch, dcera manželů Růžičkových a hajný Poláček se už nevrátili. Paní Růžičková zemřela na následky utrpení brzy po válce. Při bombardování zahynul v Německu na nucených pracích František Hobza a při osvobození naší vlasti zahynul Jan Bazala z. č. 19

Vytvoření revolučního nár.výboru

Ještě koncem války byl v obci vytvořen Revoluční národní výbor, jehož předsedou byl zvolen Karel Heinige. Členy byli dále Josef Bazala, Jaroslav Bazala č. 10, František Horký č. 29, Frant. Horký č. 85, František Jeřábek mladší i starší, Václav Pařízek, Josef Trnka a František Šabacký.

První volby po válce

V roce 1946 proběhly první volby do MNV s přesvědčivým vítězstvím Komunistické strany Československa. Předsedou se stal Josef Fenik, členy Ladislav Fiala, Jan Foit, František Jeřábek, Jan Norbert, Jan Ondrák, Václav Pařízek, František Svoboda, Ladislav Svoboda, Josef Šabacký, Antonín Šilhavý, Karel Špaček, Antonín Trnka, Eduard Vídenský, Josef Vídenský.

Zakoupení motorové stříkačky, skupinový vodovod, el. přípojka na Dašov

V tomto roce byla zakoupena pro hasičský sbor nová motorová stříkačka.

V roce 1947 byl zakoupen filmový promítací přístroj za 15 tisíc Kčs a byl vybudován skupinový vodovod z „Vrchů“, který v jeho počátku budovalo 10 členů. Vybudována byla rovněž elektrická přípojka na Dašov s nákladem 220 tisíc korun.

Další retrospektivní pokračování z historie obce bude zaznamenáno v zápise kroniky r. 1985

Zápis projednán a schválen Radou MNV Předín dne: 16. 4. 1985

Celý zápis roku je uzavřen otiskem kulatého razítka modré bary o průměru 35 mm, s nápisem „Rada místního národního výboru v Předíně“ uprostřed otisku razítka je státní znak Československé socialistické republiky. Vedle otisku razítka je podpis Kalina.

1985

(opis – neupravováno)

Povaha roku

Tento rok začal s pravým zimním počasím. Zima to byla tak jak patří. Napadlo dostatek sněhu, mrzlo od počátku prosince minulého roku až do konce února, slaběji ještě do poloviny března. Největší mrazy byly zaznamenány v naší obci 12. února, kdy bylo ráno -21°Celsia , v některých částech obce až mínus 25°Celsia .

Jaro

Jaro přišlo velmi pozdě a ještě začátkem dubna přicházely sněhové přeháňky a aprílové počasí provázelo celý duben a začátek května..

Léto

Od druhé dekády května se už počasí trochu umoudřilo a tak krátké jaro vystřídalo pěkné léto s častými bouřkami, které ač nebyly dlouhé, často natropily svou prudkostí škody.

Žně

Žně byly zahájeny 19. srpna, kdy už se netrpělivě čekalo na návrat družstevních kombajnů, které tradičně vypomáhaly podle smlouvy v jižnějším JZD Mohelno. 6. září byly žně ukončeny včetně sběru a úklidu slámy.

Podzim

Pěkný podzim se solidní úrodou brambor pokračoval do konce října, kdy se objevily první mrazíky a 7. listopadu napadl první sníh, který sice neměl ještě dlouhé trvání, 13. listopadu ho však už napadlo 20 cm a přišly mrazy, které dosahovaly na tuto dobu neobvyklou sílu až mínus 10 stupňů a to v období kolem 17. listopadu. Mrzlo a sněžilo až do konce listopadu. Začátek prosince sice přinesl mírné oteplení, po 13. prosinci sníh slezl a nový napadl až po vánocích, které nebyly podle tradice bílé, ale na blátě. Nová zima nabrala na síle 29. prosince novým sněhem a mrazy.

Úroda

Úroda tohoto roku byla poměrně dobrá – urodilo se průměrné množství obilí s okopanin. Rovněž úroda ovoce byl poměrně slušná s dobrou kvalitou.

Politický a kulturní život v obci.

Největší události tohoto roku byly oslavy 40. výročí osvobození naší republiky Rudou armádou. K tomuto výročí se vázaly další akce směřující ke zlepšení pořádku v obci, zejména úklid chodníků, úprava zeleně, nové nátěry zábradlí a dalších zařízení. I když hlavní oslavy tohoto výročí proběhly v Předíně, kam naše obec patří správou Národního výboru, vzpomnělo si mnoho našich občanů, kteří pamatují památné květnové dny v roce 1945. Stojí za to zaznamenat některé vzpomínky: naše obec byla osvobozena 8. května 1945. První sovětsíí vojáci se objevili v naší obci navečer po 19 hodině. První občan, který je přivítal byl František

Sochna s čísla domu 55, (děda pisatele kroniky) kterému bylo tehdy 80 roků. Své osvoboditele vítali spontánně všichni občané. Po setmění však ještě zuřily přestřelky prchajících fašistů, při které zahynul neznámý sovětský důstojník, který je údajně pochovaný na hřbitově v Jihlavě a po jehož jméně je pátráno.

Podle vyprávění Emila Zvěřiny, kterému je nyní 59 roků a tyto události si jako devatenáctiletý dobře pamatuje, došlo k této nešťastné události na samém konci války, při krátkém zastavení rudoarmějců u jejich domu č. (*číslo není uvedeno, pozn. opisovatele*) při večeři vojáků. Za krátkou chvíli přijela v dalším sledu manželka zastřeleného sovětského důstojníka, údajně lékařka, která si ho odvezla do Předína, kde byl uložen do rakve a odvezen s dalšími padlými do Jihlavy.

Společenský život

V obci aktivně pracuje několik společenských organizací, které mimo svoji zaměřenou činnost vytváří společenský život v obci. Byl uspořádán tradiční požárnický ples, konec masopustu s tradičním masopustním průvodem masek a večerní maškarní merendou. Svazáci připravili v březnu oslavy Mezinárodního dne žen s besídkou pionýrů pro ženy. Zahrádkáři připravili pěknou Velikonoční pomlázkovou zábavu. Májové oslavy připravila Vesnická organizace Komunistické strany Československa. Prvomájové oslavy začínají ranním budíčkem a společným průvodem obcí za doprovodu hudby. Odpoledne pak je manifestace pracujících v Předíně, kde je v průvodu obcí zastoupena naše obec mnoha občany, jehož dominantu tvoří uniformovaní požárníci obou obcí, školní mládež, Svaz žen a mnoho dalších.

Sportovci vedle své hlavní činnosti – účasti v okresní soutěži kopané, která pro ně skončila pěkný, šestým místem pravidelně organizují sběr starého železa, hromadně organizují dárcovství krve společně s místní skupinou Československého červeného kříže. Tato organizace pravidelně pořádá populární lékařské přednášky, kterých se vždy účastní mnoho občanů. Zahrádkáři rovněž nejméně jednou za rok pořádají naučnou přednášku odborníků na pěstování ovoce, zeleniny a jejich ochranu před škůdci a zpracování.

Místní moštárna jako každý rok zpracuje méně kvalitní ovoce na dobrý mošt, který si do naší obce dávají zpracovávat občané i z okolních obcí.

Pohyb obyvatelstva

K 31. 12 1985 měla naše obec 350 občanů

Narození

V roce 1985 se narodilo sedm dětí:

Jméno	číslo domu	věk
Lukáš Horký		16
Marian Hamrla	-,-	114
Helena Ondráčková	-,-	78
Alena Kolková	-,-	4
Monika Čechová	-,-	67
Tomáš Paulas	-,-	15
Jitka Herynková	-,-	15

Zemřelí

Zemřelo rovněž sedm občanů

Dokulilová Věra	-,-	67	ve stáří 70 let
Trnka Ludvík	-,-	44	-,- 88 let,
Šabacká Marie	-,-	98	-,- 78 let,
Janík Otakar	-,-	9	-,- 56 let,
Dokulilová Věra	-,-	112	-,- 60 let,
Dokulil Karel	-,-	67	-,- 71 let,

Pokračování retrospektivního zápisu kroniky

Poslední zápis končil rokem 1947. V roce 1948 byla provedena rozsáhlá oprava rybníka Posměch a po jeho opravě a vyčištění byly uspořádány závody přes rybník na kolech a motorkách. V roce 1948 byl otevřen velký kamenolom s drtičkou šterku v lesu U skalky. Ve volbách do národního výboru v roce 1950 byli zvoleni: Ladislav Svoboda – předseda a dřívější členové Ladislav Fiala, Václav Pařízek, František Svoboda, Karel Špaček, Antonín Trnka a Josef Vídenský. Novými členy byli zvoleni Jan Bazala ml (z Dašova) Karel Dokulil ml., František Dvořák, Jaroslav Horký, Marie Horká, Antonín Lojda ml., Otakar Polenda a Karel Toufar. V tomto roce byl vybudován místní rozhlas s rozhlasovou ústřednou. Byla také zakoupena filmová promítačka pro potřeby školy i promítání veřejné nákladem 57 tisíc korun. V roce 1951 byla vybudována společná družstevní prádelna, která vlastně započala éru družstevnictví v naší obci. V roce 1952 byla provedena elektrifikace výletišť ve Tvrzi. V roce 1953 byla v naší obci založena místní organizace Československého červeného kříže, která měla při svém vzniku 40 členů. V roce 1954 byl zvolen předsedou MNV Václav Pařízek, který byl předsedou až do roku 1976, tj. 22 roků. Je to nejdelší období v celé historii obce. V roce 1955 projížděl naší obcí Závod míru Praha – Berlín – Varšava. Účastníky tohoto slavného závodu přivítali srdečně všichni naši občané. Za slavnostní výzdobu a přivítání stejně jako v následujícím roce došlo od pořadatelů závodu písemné uznání. V tomto roce byla provedena úprava kopce silnice z osady Veverka přes Štěměchy do Předína.

Začátek socializace vesnice se v naší obci vztahuje k roku 1956, kdy bylo založeno Jednotné zemědělské družstvo III. typu. Družstvo při svém vzniku mělo 24 členů s výměrou 137 hektarů zemědělské půdy. Předsedou družstva byl zvolen Josef Dokulil z č. 4. Ještě v témže roce byly upraveny stáje konfiskátu pro společné ustájení hovězího dobytka. V roce 1956 projížděl naší obcí znovu a naposledy Závod míru. 27. června se strhla nad naší obcí velká bouře s větrnou smrští, která nadělala velké škody na úrodě a okolních lesích. Touto bouří byla také stržena velká dřevěná rozhledna na hoře Mařence. V roce 1958 už vstoupila většina zemědělců do JZD. Ve stejném roce byla vyměněna šindelová střecha na barokní kapliče uprostřed obce. Šindely zhotovili a vyměnili občané Václav Trnka a František Svoboda. 2. prosince 1958 byla uspořádaná oslava 100. narozenin nejstaršího občana Františka Dokulila z čísla 22. Oslav se zúčastnila poslankyně Národního shromáždění Ludmila Kopecká z Třebíče a předseda ONV František Novák. V roce 1959 byl rozšířen most do Tvrze a bylo vybetonováno taneční kolo. Bylo odpracováno 1115 hodin zdarma.

JZD započalo se stavbou nového kravína. V roce 1960 došlo ke sloučení s družstvy v Předíně a na Horách se sídlem v Předíně se společným názvem „JZD Horácko“.

Bylo započato se stavbou prodejny samoobsluhy a kanalizace v dolní části obce.

Poslední retrospektivní zápis z historie naší obce bude v zápise kroniky v roce 1986.

Zápis byl schválen Radou MNV v Předíně dne: 26. května 1987

Celý zápis roku je uzavřen otiskem kulatého razítka modré bary o průměru 35 mm, s nápisem „Rada místního národního výboru v Předíně“ uprostřed otisku razítka je státní znak Československé socialistické republiky. Vedle otisku razítka je podpis Kalina.

1986

(opis – neupravováno)

Povaha roku

Zima

Začátek roku s malou vrstvou sněhu s teplotami kolem mínus 10 stupňů Celsia předznamenal dlouhou a tvrdou zimu. Jak přibývalo roku, tak přibývalo zimy. 18. ledna byla sněhová bouře se spoustou sněhu, následující den však přišla hned obleva s deštěm. Sníh napadl až v závěru měsíce a vydržel až do poloviny března. Tento rok byla velmi tvrdá, studená zima, v únoru poklesly teploty až na mínus 20° Celsia.

Jaro

Jaro přišlo až na samý konec března. Rozvinulo se však do takové krásy, jakou už pamětníci dlouho nepamatují. Bylo teplé, slunečné s denními teplotami nad dvacet stupňů Celsia. Květen se představil v nejlepší podobě s teplými a vlhkými večery. 14. a 15. května hodně napršelo a to bylo velmi potřebné pro dobrou vegetaci všech rostlin.

Léto

Teplé, pěkné jaro přešlo nepozorovaně do léta, které všechny uspokojilo pěkným a teplým počasím s občasnými dešti, nebo bouřkami. Například 15 června bylo ještě v 19 hodin 23° Celsia. Červenec i srpen byly pravými letními měsíci. 7. srpna začaly žně, které proběhly velmi dobře.

Podzim

Podzim nezklamal pověst velmi dobrého roku a vydržel téměř až do konce listopadu, kdy začal padat sníh, kterého se do vánoc nakupilo velké množství, naměřeno bylo až 70 cm uleželého sněhu. Těsně po vánocích však přišla velká obleva, která způsobila dopravní kalamitu. V naší obci 29. prosince čekalo na zprůjezdění silnice, a to hlavně pověstného kopce řada automobilů, dálkových autobusů několik hodin. Obleva přinesla však i užitek, do půdy se tak dostala potřebná voda, která zlepšila situaci v zásobování spodní vody. To jsme ještě netušili, jaká zima nás čeká, že se bude jednat o jednu z nejtvrděších zim a takovým přívalem sněhu.

Zemědělská výroba

Pro naši oblast byl rok 1986 velmi úspěšný. Urodilo se dostatek obilí a ostatní produkce jak vyplývá z následujícího přehledu:

Pšenice ozimá – Smrčí,	42 hektarů,	průměr	45,8 q/ha	
Žito ozimé – Pod kopečky	38,4 -,-	-,-	48,8 q/ha	
Ječmen jarní – Frenštát	34,4 -,-	-,-	45,6 q/ha	
	Dolní Davdovec	16,7 -,-	-,-	53 q/ha
	Široká	29,5 -,-	-,-	52 q/ha
Oves – Bezdíkov	12 -,-	-,-	37,4 q/ha	
	Kopec	36,4 -,-	-,-	39,5 q/ha
Brambory – Davdovec horní	18 ha,	průměr	314,4 q/ha	
Kukuřice na siláž – Zahumenice a Vrchy,	11,3 ha,	průměr	274 q/ha	
Jetel – Perná	78,1 ha	průměr	388,38 q/ha	
Trávy na orné půdě – Pospíchalovo	6,4 ha,	průměr	114,2 q/ha	
	Široká	13,3 ha	-,-	264,4 q/ha
	Prašivec	2,5 ha	-,-	194,4 q/ha
	Kopec	5,8 ha	-,-	142,5 q/ha

Výnosy kukuřice, jetele a trávy jsou hodnoceny v zeleném stavu.

Úroda ovoce

V letošním roce můžeme říci, že se urodilo a uzrálo takové ovoce, jaké lze srovnávat s nejproduktivnějšími ovocnářskými oblastmi. Ovoce bylo mimořádně dobré a vyzrálé, ať už se jednalo o jablka, hrušky, tak i švestky, které se při sběru na slivovicový kvas doslova lepily cukrem na ruce.

Úroda hub

Rovněž úroda hub byla bohatá a houbaři si přišli na své. Až do pozdního podzimu rostlo velké množství různých hub, které občané suší, nakládají a konzervují pro pozdější potřebu.

Politický a kulturní život v obci

Největší politickou událostí roku byly volby do všech stupňů zastupitelských sborů.

Volby

Občané podpořili svou vysokou účastí a přístupem zvolení všech kandidátů Národní fronty. Do národního výboru v Předíně byli zvoleni tito poslanci:

Devítičlenná Rada MNV:

Kalina František – předseda MNV – z Předína

Ing. Krulová Libuše – tajemník MNV – -,-

Skála Zdeněk -,-

Paulas Zdeněk -,-

Bazala Josef ze Štěměch ing. Švábenský B. z Předína

Novák Bohumil z Předín Tománková Jana z Předína

Suchna Antonín z Hor Toufar Jaromír ze Štěměch

Vídenský Pavel ze Štěměch Malá Alena z Předína

Zvěřina František z Předína

Dále poslance:

Bobková Božena ze Štěměch

Horký Zdeněk ze Štěměch

Kašpárek Ladislav z Předína

Malá Marie z Předína

Málek Lubomír z Předína

Marková Hedvika z Předín

Michálek Ivo z Předína

Obůrka Vladimír z Předína

Odrážka František z Předína

Ondráček Miloš ze Štěměch

Ondráček Zdeněk z Předína

Píša Ludvík z Předína

Pospíšilová Miluše z Předína

Prodělal Vladimír ze Štěměch

Procházková Růžena z Předína

Sedláček Miroslav z Předína

Střechová Anna z Předína

Svoboda Jiří z Předína

Za poslance do Okresního národního výboru byl zvolen Vítězslav Běhounek, traktorista JZD Horácko z Předína, starý 22 roků.

Za poslance do KNV byl zvolen ing. Herbrich Vítězslav.

Občanský výbor

Po volbách do zastupitelských orgánů byl na veřejné schůzi občanů ve Štěměchách zvolen občanský výbor v tomto složení:

Bazala Josef – předseda, dělník v Exiku
Moudrý Stanislav – tajemník, mistr v Elitexu
Šilhavý Antonín – místopředseda, dělník v IBZKG
Špaček Karel, mistr v Elitexu
Trnka Josef, mistr v OPMH
Bobek Pavel, elektromontér v JZD
Dokulil Antonín, řidič v JZD
Kovář Pavel, řidič v JZD
Svoboda František, řidič u OSS

Výstavba v obci

V tomto roce byla dokončena rozsáhlá rekonstrukce a generální oprava požární zbrojnice. Na její opravě byly odpracovány stovky dobrovolných hodin a může po svém dokončení nadále sloužit svému poslání – požární ochraně v obci. Bylo započato s výstavbou sportovního areálu u Kulturního domu. Ve výstavbě jsou dvě sportovní hřiště: tenisový a volejbalový kurt. Tato akce bude dokončena v roce 1987. Jako počátek elektrifikace fotbalového hřiště na Vrchách byly položeny dva elektrické podzemní kabely. Začátek je transformační stanice v „Hliništích“ a zavedeny jsou k fotbalovým kabinám u hřiště. Tyto budou postupně rozšířeny včetně výstavby sociálního zařízení a zavedení vody.

Práce organizací NF v obci

V obci aktivně pracuje několik společenských organizací sdružených v Národní frontě.

KSČ

Vesnická organizace KSČ organizuje dvakrát za rok veřejné stranické schůze na kterých je zejména hodnoceno plnění volebního programu.

Požárníci

Velmi dobrou činnost vykazují tradičně požárníci a sportovci. Nechybí při žádné společenské akci a brigádách na zvelebení obce. Již tradičně uspořádali velmi pěkný masopustní průvod, který se za pravého zimního počasí těšil velikému zájmu občanů.

Sportovci

Sportovci zase pravidelně provádějí sběr železného šrotu. Na podzim při pouti, která je držena na sv. Václava uspořádají poutní taneční zábavu. V neděli odpoledne se po řadu let utkají ve fotbale staří hráči – ženáci proti mladým a svobodným.

Zahrádkáři

Zahrádkáři mimo pěkné tématické přednášky o pěstování ovoce, zeleniny a květin uspořádali tématický zájezd do JZD Práče v okrese Znojmo, kde byla velmi pěkná výstavba zahrádkářských a zemědělských výpěstků. Jako každý rok lisovali pro potřebu svých členů a dalších zájemců jablka na ovocný mošt. V tomto roce ho bylo poněkud méně, protože převládalo vysoce kvalitní vyzrálé ovoce, které si i přes vysokou polohu naší obce nezdalo s chutí s ovocem s ovocnářských krajů.

Pohyb obyvatelstva

K 31. 12. 1986 měl naše obec 339 obyvatel a má tedy neustále klesající tendenci. V roce 1986 se nenarodilo ani jedno dítě oproti jiným rokům, když se řada právě mladých rodičů s malými dětmi s naší obce stěhuje a to zejména do okresního města Třebíče.

Úmrtí

Trnka Miroslav č. 69 ve stáří 59 let
Vídenská Marie č. 24 -,- 48 let
Fialová Milada č. 90 -,- 84 let
Trnka Jan č. 110 -,- 80 let

Retrospektivní zápis

Pokračování retrospektivního zápisu, který končil rokem 1961:

Při celostátním sčítání lidu měla naše obec 485 obyvatel. V tomto roce byl nahrazen dřevěný most před školou betonovým mostem a byla vyasfaltována silnice od hostince ke škole. V roce 1962 byla dokončena kanalizace až do středu obce. 3. ledna 1963 zamřel nejstarší občan nejen naší obce, ale i okolí – František Dokulil z čísla domu 22 ve věku 105 let.

V průběhu roku 1963 byl vybudován nový most u hasičské zbrojnice z armovaných betonových rour. Byly vyměněny dřevěné sloupy místního rozhlasu za sloupy kovové. V roce 1967 byl vyčištěn rybník Pod rybníčky, kde bylo odpracováno více jak 3000 hodin, byla provedena oprava budovy národního výboru a vyasfaltována cesta Za humny. V roce 1969 byl v naší obci vybudován Kulturní dům adaptací nákladem 90 tis. Kčs. O rok později byla provedena generální oprava elektrického vedení ve škole a v celé obci. Dřevěné sloupy byly vyměněny za betonové a žárovkové osvětlení za výbojkové. Oprava vedení ve škole a veřejné osvětlení stálo víc jak 77 tis. Kčs. V roce 1971 bylo přistavěno přisálí ke Kulturnímu domu za pomoci občanů, kteří odpracovali přes 5300 brigádnických hodin s finančním nákladem 180tis. Kčs a bylo vybaveno jeviště v hodnotě 20 tis. Kčs. Za tuto akci byla naše obec vyhodnocena jako Vzorná obec Jihomoravského kraje a obdržela odměnu 50 tis. Kčs. Ve volbách v roce 1976 došlo k výraznému omlazení poslanců. Průměrný věk činil 39 roků. V posledním volebním období byla vybudována další část kanalizace nákladem 93 tis. Kčs a byl vybudován chodník kolem silnice do Pešova v hodnotě 70 tis. Kčs. Byla provedena generální oprava požární nádrže v hodnotě 125 tis. Kčs, zakoupena nová rozhlasová ústředna za 20 tis. Kčs. Ve škole byla jedna třída upravena na obřadní síň, druhá na zasedací místnost MNV a poradna pro matky s dětmi. Byla vyasfaltována ulice Pešovská a upraveno hřiště na Vrchách v hodnotě 104 tis. Kčs. V roce 1978 byl dokončen chodník na konci obce ve směru do Třebíče. To už se přiblížil rok 1979 ve kterém naše obec oslavila 700 roků své existence. První písemný záznam o naší obci nese listopad 1279. Tato skutečnost byla podnětem vydání souhrnného materiálu z dávné historie obce a tak také vznikl soubor retrospektivních zápisů, který tímto zápisem končí.

Zápis byl schválen Radou MNV Předín dne: 26. května 1987

Celý zápis roku je uzavřen otiskem kulatého razítka modré bary o průměru 35 mm, s nápisem „Rada místního národního výboru v Předíně“ uprostřed otisku razítka je státní znak Československé socialistické republiky. Vedle otisku razítka je podpis Kalina.

1987

(opis – neupravováno)

Povaha roku – arktická zima

Jak bylo předesláno v zápisu o roku 1986, nastoupili jsme do další velmi chladné zimy, svým drsným charakterem oprávněně srovnávané se zimou arktickou.

Obleva s prudkým táním sněhu přešla do nových mrazů a sněhových příválů. V polovině ledna byly mrazy i pod mínus 20°Celsia. Únor byl rovněž velmi studený a bohatý na sněhové přeháňky. V březnu bylo neustále zataženo, slunce prakticky celý měsíc neproniklo přes mraky,

takže celý březen mrzlo s teplotami i pod mínus 12° Celsia a připadl další sníh, kterého se i slehlého dalo naměřit dobrých 75 cm. Až v závěru měsíce se poněkud oteplilo.

Jaro

Duben byl chladnější než jiný rok, slunečných dnů bylo velmi poskrovnu. Nejvyšší teplota v dubnu byla naměřena 24. odpoledne, kdy bylo ve stínu naměřeno 13° Celsia.

1. máj nás přivítal krásným teplým počasím, po mnoha létech bylo možno do prvomájového průvodu jít bez kabátů. Stromy odkvétaly za častého deště, včely je proto nemohly dobře opylovat, což se potom následně projevilo na špatné úrodě. Celkově však květen neuspokojil, často pršelo a bylo poměrně chladno – nejvyšší teploty 10 až 14° Celsia. Když zhodnotím květen celkově: mimo tří pěkných slunečných dnů byl chladný a deštivý.

Léto

Červen nic nenapravil, mimo posledního dne byl chladný a deštivý. 30. června bylo večer ve 21.30 hodin ještě 19° Celsia. Ani červenec nás svým chladným a deštivým počasím nenadchl, pěkných slunečných a teplých dnů bylo velmi poskrovnu. Až po 20 srpnu se udělaly pěkné dny a mohly teprve začít žně, které byly úspěšně ukončené 1. září.

Podzim

Září bylo velmi pěkné a napravilo mnohé. Přečísané počasí s denními teplotami až 30°C, ráno nikdy nebylo méně jak 10° Celsia. Pěkný podzim pokračoval. Převládaly pěkné podzimní dny bez mrazíků, takže ještě 1. listopadu kvetly podzimní květiny, včetně růží.

Zima

Prudké ochlazení přišlo až kolem 6. prosince, kdy mrzlo asi týden s teplotami až mínus 12° Celsia. Potom až do konce roku nemrzlo, ani nenapadl sníh, takže vánoce a závěr roku poznamenalo spíš podzimní počasí, které signalizovalo příchod mírné, až velmi mírné zimy, která se skutečně taková dostavila.

Zemědělská výroba

I když se tento rok jeví jako klimaticky velmi nevýhodný, úroda byla poměrně dobrá a nebyť častých bouřek, při kterých polehlo obilí, zejména žito, jednalo by se pravděpodobně o úrodu nadprůměrnou. Pro ilustraci uvádím výnosy na jednotlivých tratích naší obce:

Pšenice ozimá	–	Mlýnská – 20,7 ha, odrůda Regina, průměrný výnos 51,26 q
Žito ozimé	–	Široká – 29,49 ha, odrůda Daňkovské, průměrný výnos 40,49 q
	–	Perná – 17,4 ha, odrůda Daňkovské, průměrný výnos 34,98 q
	–	Kuchyňky – 10,03 ha, odrůda Daňkovské, průměr. výnos 36,36 q
Ječmen jarní	–	U hřiště – 1,37 ha, odrůda Krystal, průměr. výnos 45,78 q
	–	Davdovec horní – 20,58 ha, odrůda Krystal, průměr. výnos 46,03 q
	–	Zahumenice – 7,36 ha, odrůda Krystal, průměr. výnos 53,92 q
Oves	–	Davdovec dolní, 16,69 ha, odrůda Pan, průměr. výnos 51,57 q
Brambory	–	Smrčí – 30,00 ha, odrůdy Eva, Radka, průměr. výnos 223, q

Úroda ovoce, zeleniny, lesních plodin

Máme-li hodnotit povahu roku podle úrody a kvality ovoce, pak můžeme říci, že se jednalo o rok velmi nepříznivý. Úroda jablek byla tak nepatrná a ovoce tak nekvalitní, že po několika letech nebylo žádné ovoce zpracováváno v zahrádkářské moštárně. Ovoce bylo deformované a nevyvinuté. Toto způsobilo chladné a deštivé počasí v době květu, navíc napadané květostasem jabloňovým (ve stádiu ovoce pak molem jabloňovým) a značnou strupovitostí způsobujícím uvedenou deformaci a nevyvinutost. Ani ostatní ovoce, jako třešně, švestky nedosáhly obvyklé kvality a množství. Slušná úroda byla v zelenině a jahodách, které přes nepříznivé podmínky dozrály ve velkém množství, i když poněkud později jak jindy.

Překvapivě dobrá byl úroda lesních malin, které v našich lesích rostou a občané je různě zpracovávají, ať už na vynikající sirup, marmelády či zavařeniny.

Naše obec je obklopená krásnou přírodou, roste zde řada hledaných produktů přírody, jako například lískové ořechy, na podzim jsou to trnky, bezové bobule jako léčivá bylina a hlavně množství šípkových keřů s krásnými a vyzrálými šípkami, které usušené představují důležitou surovinu pro farmaceutický průmysl, v domácnostech zejména na kvalitní a vitamíny bohatý čaj. Úroda a sortiment hub byl poněkud chudší než jiné roky, skromnější sběratele však uspokojily větším výskytem nejrozšířenější sbírané houby – suchohříby.

Výstavba v obci

V roce 1987 bylo v obci uděláno mnohé i když musí být řada akcí dokončena v příštím a následujícím roce. Největší akcí bylo ukončení hrubé stavby sportovního areálu u Kulturního domu. Byla dokončena škvárová zpevněná plocha pro tenisové hřiště a hřiště na odbíjenou. Cely areál je oplocen tři metry vysokým ocelovým plotem, což bylo v závěru této stavby nejnáročnější prací. To, že je hřiště uděláno kvalitně svědčí, že v tomto deštivém roce bylo hřiště neustále suché a mohlo být na škvárové ploše (na tuto bude položen antukový povrch v roce 1988) už hrát jak tenis, tak odbíjenou, případně nohejbal.

U areálu je rovněž vybudována studna pro úpravy antukového povrchu. Sportovní areál bude součástí kulturního a sportovního centra obce, který tvoří kulturní dům, starobylá Tvrz a uvedený sportovní areál. Na Tvrzi, které zůstala obec v minulosti hodně dlužná a její zařízení pro kulturní akce začalo chátrat, bylo rovněž započato s její obnovou. Bylo do ní zavedeno nové výbojkové osvětlení, stržena neudržovaná prst', kolem prorůstala nevzhledná buřina, nahrazena povrchem z prosívky. Vyměněné byly rovněž lavice a stoly. V roce 1988 budou úpravy Tvrze dovršeny vybudováním chráněnou tribunou pro kapely a trvalým stánkem pro občerstvení, aby i nadále v letním období mohla být tato krásná část obce kulturně využívána, zvláště těsnou blízkostí Kulturního domu, kam se lze v případě nepříznivého počasí přesunout. Velmi důležitou akcí, kterou organizovali požárníci bylo vybudování nového přivaděče vody do požární nádrže, která právě v důsledku špatného stavu přivaděče nesloužila svému účelu.. Další akcí mimo úplného dokončení Sportovního areálu, dokončení obnovy Tvrze, bude dokončení přestavby sportovních kabin na fotbalovém hřišti na Vrchách, zavedení vody a elektrifikace do rozšířených kabin vznikne možnost provádění dalších akcí na hřišti, včetně požárnických cvičení a jiných sportovních – branných akcí.

Výstavba domů

V současné době jsou v obci rozestavěné čtyři rodinné domy.

Práce organizací v obci

Činnost politických a společenských organizací v obci řídí Místní výbor národní fronty ve spolupráci s Občanským výborem.

Činnost KSČ

Místní organizace Komunistické strany Československa jako vedoucí politická strany řídí a koordinuje činnost Národní fronty v obci. Dohlíží, aby činnost organizací byla řízena podle jednotného kulturně – společenského programu, který schvaluje Rada MNV v Předíně.

Organizuje májové oslavy (v naší obci tradiční budíček s hudbou) v Předíně pak odpolední májový průvod, na 9. května oslavy osvobození.

Požárníci

Tradičně dobrou činnost vyvíjí požárníci. V letošním roce mimo pravidelné prevenční akce jako jsou zejména prohlídky komínů a ostatních topných a kouřových těles uspořádali již tradiční masopustní průvod obcí, který se přes mrazivé a větrné počasí (-12°C) velice líbil, zejména pak večerní masopustní merendou, na které bylo přítomno velké množství dobře připravených masek, například celé ženské fotbalové mužstvo. Řada požárníků je duší společenského a zejména výstavbového života v obci.

Sportovci

Rovněž sportovci, jichž je stejně řada i požárníky a naopak, vyvíjí mimo svoji sportovní činnost, která v současné době prožívá určitou krizi obdobnou činností. Jejich zásluhou vyrostl překrásný sportovní areál, který nám mohou závidět mnohem větší obce. Na jejich sportovní činnost dopadá zejména proces určitého vylidňování obce, které je příznačné pro všechny vesnice v souvislosti se skupováním obyvatelstva do průmyslových center. Přesto však od roku 1969 nepřetržitě hrají závodně kopanou, v současné době ve IV. třídě okresního přeboru..

Zahrádkáři

Zahrádkáři, jako specifická organizace Národní fronty svoji činnost zaměřuje na výsadbu a ošetřování zeleně v obci a pěstování ovoce a zeleniny ve svých zahradách. Uspořádali tématický zájezd do velké školky zaměřené na pěstování zakrslých a okrasných dřevin v Borotíně u Boskovic, spojenou s návštěvou zámku v Boskovicích. Byla rovněž uspořádána přednáška o pěstování a ochraně ovoce a zeleniny. Organizace oslavila významné jubileum – 20. let své organizované činnosti v obci. Na slavnostní listopadové schůzi v obřadní síni spojené s výstavou skromné úrody a ovoce byly předány diplomy a věcné dary zasloužilým zahrádkářům, zahrádkáři již tradičně pořádají velmi zdařilé „Pomlázkové zábavy“ s velkou tombolou sestávající z darů zahrádkářů a představující většinou velmi pěkné rukodělné výrobky místních občanů.

Svazáci

Místní organizace Socialistického svazu mládeže sestává ještě z oddílu pionýrů a jisker. Každoročně připravují společně pěkné kulturní pásmo k Mezinárodnímu dni žen. Další jejich činnost je zaměřena na kulturní a sportovní činnost i když se jedná o činnost rekreačně sportovní.

Dohlížecí výbor Jednoty

V obci pracuje Dohlížecí výbor Jednoty. Jejich práce je zaměřena zejména na kontrolní činnost v obou provozovnách Jednoty: v samoobsluze smíšeného zboží a Pohostinství. Dohlížecí výbor se stará rovněž o okolí prodejny o udržování okrasných růží a květin.

Pohyb obyvatelstva

K 31. 12. 1987 měla naše obec 338 obyvatel

Narození: Trnková Klára č. 72
Růžičková Jana č. 100
Hamrla Zbyšek č. 114
Kolková Zuzana č. 4

Zemřelí: Vídenský Eduard č. 55 – 80 let
Hobza Bedřich č. 32 – 79 –,-
Špačková Hedvika č. 79 – 75 –,-
Trnka Antonín č. 107 – 83 –,-
Padrnos Josef č. 75 – 63 –,-
Horký Jaroslav č. 20 – 48 –,-
Bobek Karel č. 105 – 76 –,-

9 občanů se přistěhovalo

7 občanů se odstěhovalo.

Projednáno se schůzi Rady MNV v Předíně dne 1. března 1988

Celý zápis roku je uzavřen otiskem kulatého razítka černé bary o průměru 35 mm, s nápisem „Rada místního národního výboru v Předíně“ uprostřed otisku razítka je státní znak Československé socialistické republiky. Vedle otisku razítka je podpis Kalina.

1988

(opis – neupravováno)

Povaha roku – mírná zima

Po dvou, téměř arktických zimách, jsme vstoupili do roku 1988 beze sněhu a mrazu, naopak teploty ve dne dosahovaly až 12°Celsia nad nulou. Až po 10. lednu začalo mírně mrznout beze sněhu, ranní teploty byly kolem mínus 3° – 5°C, večer byly rovněž takové. Až 18. ledna napadlo trochu sněhu a i když několikrát trochu připadlo, tak 27. ledna bylo opět beze sněhu s teplotami přes den okolo 2°C nad nulou. Rovněž únor se ukazoval netradičně na zimní měsíc mírnou teplotou. Když se ale požárníci se sportovci chystali na uspořádání masopustního průvodu na sobotu 20. února, začal 19. února konečně padat sníh, takže tradiční masopustní průvod probíhal za desetistupňového mrazu a pětadvacetní vrstvou sněhu. Zima se snažila dohonit co zameškala a tak 14. března byla sněhová vrstva 75 cm.

Konec zimy

Poslední zimní den byl na svátek Josefů – 19. března, kdy se za slunečného, ale mrazivého počasí ještě naposledy lyžovalo na místním lyžařském vleku.

Začátek jara

Předvečer prvního jarního dne bylo mírně nad nulou a přelo a předznamenávalo pád zimy. Do konce března zmizely poslední zbytky sněhu. Měsíc duben byl měsíc v pravdě aprílovým, s proměnlivým počasím a teplotami, které se postupně zvyšovaly.

1. máj byl pěkný, teplý s mírným teplým větrem. Jako měsíc byl však netradiční, protože vůbec nepršelo, v polovině měsíce už bylo nutné zalévat zahrádky.

Začátek léta

První červen přinesl první vláhu, v následujících dnech přelo ještě několikrát, což velmi zlepšilo špatnou situaci v růstu a vegetaci všech rostlin. Tento měsíc lze hodnotit jako teplý a vlhý. První polovina července byla pěkná a teplá, v jeho polovině bylo několik chladných dní, v druhé polovině měsíce byly však ranní teploty plus 19°C, večer rovněž, odpolední teploty ve stínu dosahovaly kolem 25°C nad nulou. Začátek srpna byl ve znamení pěkného počasí vrcholícího léta, třetí den měsíce jen trochu, ale přece potřebně napršelo, malá bouřka byla 11. srpna, když před ní – 9. srpna započaly ve Štěměchách žně, které za převážně krásného počasí skončily 18. srpna.

Konec léta

Závěr II. dekády srpna byl chladný a deštivý, konec srpna už byl pěkný a teplý.

Podzim

Začátek září deštivý, od 10. září velmi pěkně, od 15. září chladněji, vydatně napršelo (naposledy v roce) 16. září. V říjnu vůbec nepršelo první polovina měsíce s ranními i večerními teplotami plus 10°C.

Brzká zima

Výrazně se ochladilo 26. 10., když ještě naposled, mimořádně bylo hezky, na státní svátek 70. výročí vzniku republiky 28. října, Už 30. října se přihlásil první sníh a jak se později ukázalo, začala krátká zima.

Mrazivé počasí

Listopad byl mrazivý, s občasnými jinovatkami, námrazami. 21. listopadu padal sníh, 23. 11. bylo ráno mínus 14° Celsia. 29. 11. už bylo beze sněhu, následující den však začal znovu padat, na Mikuláše 6. 12. už však bylo zase beze sněhu, jen však jeden den, kdy zase začal padat. Takto se to střídalo až do 20. prosince, takže Štědrý den 24. 12., bylo až do večera beze sněhu, večer však přece jenom trochu vánočně zasněžilo. Vánoční idyla a vlastně i zimní, skončila 26. prosince a do konce roku už bylo teplejší počasí, s teplotami mírně nad nulou až do konce roku.. Hodnotíme-li celý rok, tak můžeme konstatovat, že to byl pěkný rok, s teplým létem, byl však sušší.

Zemědělská výroba

Loňský rok i letošní rok byl chudší na srážky, ale úroda byla velmi dobrá.

Výnosy plodin

Tak například ozimá pšenice, která byla osetá na Frenštátě vynesla na 34,46 hektarech průměrný výnos 53,40 q/ha a byla to odrůda Regina. Žito bylo oseté na Davdovci a vyneslo 44,78 q/ha, na Kopci bylo oseto 36,38 ha a výnos byl 51,71 q/ha – v obou případech se jednalo o odrůdu Daňkovské.

Ječmen jarní byl zasetý na Smrči na 30,77 ha a vynesl rekordních 61 q/ha, na Perné to bylo 10,00 ha a výnos byl podstatně nižší – jenom 36,00 q/ha, odrůda Zenit. Brambory byly ve Štěmčích vysázené jenom na 19 hektarech, ale odrůda Kamýk vynesla hodně, 302,69 q/ha. Kukuřice byla vysetá na zelenou hmotu pro silážování a v Širokých na 30, 46 ha dala 378,06 q/ha zelené hmoty, na Perné na 17,40 ha 209,54 q/ha zelené hmoty.

Úroda ovoce a zeleniny

V jarních měsících, v době květenství ovocných stromů se zdálo, že bude malá úroda ovoce. Opak však byl pravdou. Urodilo se velmi slušné množství kvalitního ovoce, které bylo velmi vyzrálé a krásně vybarvené, nepoškozené od žádných škůdců přispělo k tomu zřejmě nejvíce suché jarní počasí které škůdcům neprospívá. Zelenina se musela hojně zalévat, odměnila se však velmi pěkným a kvalitním výnosem.

Lesní plodiny

V lese dozrálo velké množství malin, které jsou pro naše občany tradiční a dobrou surovinou pro různé zavařeniny a sirupy. Vyskytovalo se i poměrně slušné množství různých hub, v remízcích kolem obce bylo velké množství šípkových plodů, lískových ořechů a dalších.

Výstavba v obci

Rok 1988 byl rokem ve kterém se hodně udělalo, vybudovaly se, nebo dobudovaly rozestavěné akce. Byl dostavěn sportovní areál, obsahující tenisové a volejbalové, případně nohejbalové hřiště, které bylo pokryté antukou. Že se hřiště povedla, svědčí obrovský zájem jak o tenis, tak odbíjenou, nebo nohejbal.

Úprava Tvrze

Další velkou akcí, náročnou na tvrdou fyzickou práci většinou mužů v obci, bylo zvelebení Tvrze kde byl postaven krásný kamenný občerstvovací stánek s přístřeším pro kapely. Společně s nově postavenou stylově hradní branou a ochrannou zdí kolem valu, s pravou udírnou, která

bude zejména využívána při různých kulturních akcích jako vyhledávaná pochoutka různých uzenin, byla celná Tvrz upravená. Pro příští rok zbývá dokončit část ochranné zdi a nakonzervování zbytků staré zdi původní Tvrze, instalování dalších lavic a stolů a zavedení pitné vody.

Dokončení společenské místnosti

Dokončena byla i další významná akce – přebudování části bývalé budovy MNV na prostornou schůzovou místnost či klubovnu. Řada dalších akcí, jako je úprava obce, údržba její zeleně probíhala po celý rok, až do pozdních podzimních dnů. Na všech těchto akcích bylo naprosto zdarma odpracováno našimi občany 3200 hodin.

Výstavby rodinných domů

Byly dokončeny a obydleny dva rodinné domky: František Horký s novým číslem a Karel Trnka č. 123 v ulici Nová.

Rozestavěné jsou další dva domy a další dva stavebníci započali zemní přípravné práce.

Činnost politických a společ. org. KSČ, MV NF obč. výbor

Vesnická organizace KSČ a MV NF zabezpečuje a koordinuje společně s občanským výborem politický a společenský život v obci. Na veřejných schůzích jsou občané pravidelně informováni o plnění volebního programu Národní fronty.

Byl uspořádán již pravidelný prvomájový budíček a odpolední manifestace v Předíně. Na podzimní veřejné chůzi byla řada občanů, kteří odpracovali nejvíce brigádnických hodin oceněna čestným uznáním Občanského výboru ve Štéměchách

Požárníci a sportovci

Tyto dvě organizace se v tomto roce ukázaly jako neaktivnější ve všech směrech. Mimo svoji pravidelnou činnost uspořádaly 20. února masopustní průvod s večerní vydřenou masopustní merendou potvrzující pěkné tradice naší obce. Dalších jejich pěknou společnou akcí bylo uspořádání sobotní poutní taneční zábavy a nedělního výletu ve Tvrzi s dobrou dechovou hudbou z Opatova.

Nový svátek obce, puť v květnu

Nový termín poutě byl po dohodě všech společenských organizací (přesunut na) z podzimu na svátek Václava přesunut na svátek Jana v květnu a dále už tak bude tradiční v tomto nejkrásnějším měsíci roku. Hned napoprvé se slavnost naší obce velmi vydařila. Při nedělním koncertu dechové hudby ve Tvrzi bylo přítomno více jak 400 spokojených návštěvníků, kteří za krásného teplého počasí započali novou tradici pouťových oslav, spojených s atrakcemi kolotoče, střelnice, prodeje cukrové vaty a podobně. Tak i tedy napříště bude uklizená a upravená obec slavit svůj malý svátek v květnových dnech.

Požárnická soutěž

Požárníci se 28. 5. zúčastnili okrskové soutěže požárních družstev v Opatově, vyslali do této soutěže družstvo mužů a žen, které už nepostoupili do vyšší soutěže.

Zahrádkáři

Zahrádkáři uspořádali tématický zájezd na výstavu květin, exotického ptactva do Trutnova. Zájezd se konal 27. srpna a byl spojen s návštěvou blízkých lázní v Janských lázních. Na zpáteční cestě pak navštívili hrad Kuks s krásnými sochami od Matyáše Brauna. Na velikonoční neděli 3. dubna pořádali tradiční pomlázkovou zábavu.

Ve prospěch všech občanů opět lisovali ovoce na výborný mošt.

Svoji celoroční činnost završili velmi pěknou výstavou květin (aster) a ovoce a zeleniny ve dnech 15. – 16. října. Vystavené ovoce si v tomto roce svoji kvalitou a krásnou vybarveností nezdalo s ovocem s mnohem nižších poloh.

Svazáci

První akcí svazácké organizace byl besídka k MDŽ, která byla uspořádána v Kulturním domě 13. března.

Uspořádali rovněž velmi pěkný Dětský den k Mezinárodnímu dni dětí. Konal se 11. června a pro deštivé počasí musel být uspořádán v Kulturním domě.

Ostatní organizace

Ostatní společenské organizace, jako Dohlížecí výbor Jednoty, ČSČK, vyvíjejí svoji pravidelnou činnost. ČSČK si vzaly patronát nad úklidem Tvrze a okolí Kulturního domu.

Úmrtí Karela Horkého

27. listopadu zemřel náhle v Brně, zasloužilý umělec, čestný občan naší obce hudební skladatel a náš velký rodák, Karel Horký. Narodil se 4. září 1909 v chudé rodině lesního dělníka ve Štěměchách.

Hudební nadání, spolu se zájmem o hudbu, jej přivedlo jako čtrnáctiletého chlapce do vojenské hudební školy ve Znojmě, kde získal první hudební základy. Jako fagotista působil potom v lázeňském orchestru v Piešťanech, v divadle v Českých Budějovicích, v rozhlasovém orchestru v Košicích a nakonec jako sólofagotista v operním orchestru v Brně v roce 1937, kterému zůstal věrný do konce života. Svoje vzdělání si doplnil na mistrovské školy pražské konzervatoře, ve třídě profesora Jar. Kříčky absolutoriem v roce 1944. Jako učitel hudebně teoretických předmětů působil na hudební konzervatoři v Brně, později byl řadu let ředitelem této školy, přechodně přednášel také na Janáčkově akademii múzických umění.

Karel Horký byl však především umělcem tvůrčím. Z prostého fagotisty, absolventa vojenské hudební školy, se vypracoval v jednoho z nejvýznamnějších skladatelů své doby. Uvědoměle navázal na tradice moderní české hudby, vytvořil si vlastní osobitý styl a svým rozsáhlým skladatelským dílem, zasahujícím prakticky do všech hudebních žánrů, vstoupil do povědomí širší hudební veřejnosti. Základem jeho tvůrčího odkazu jsou čtyři symfonie, opera Jan Hus, Hejtman Šarovec, Jed z Elzinoru, balety Lastura a Král Ječmínek, instrumentální koncerty, především pro dechové nástroje, kantáty a komorní hudba. Vrcholem jeho díla byla opera Svítání podle románu Antonína Zápotockého Vstanou noví bojovníci, vytvořená ke znovu otevření Národního divadla. Byl velkým a úspěšným tvůrcem české hudby poválečných let. Jako pokrokově orientovaný umělec pracoval i organizačně. Patřil k zakládajícím členům Svazu českých skladatelů a koncertních umělců. Stal se místopředsedou jeho ústředního výboru a předsedou výboru krajské pobočky Svazu českých skladatelů a koncertních umělců v Brně. Byl i dlouholetým činovníkem Českého hudebního fondu. Jeho práce umělecká i organizační došla řady vyznamenání a ocenění. Obdržel cenu Osвобоzení města Brna, krajskou cenu Leoše Janáčka, propůjčeno mu bylo státní vyznamenání Za zásluhy o výstavbu, Řád práce a titul Zasloužilý umělec. Především však zůstal prostým, srdečným člověkem, vroucně milujícím svoji Českomoravskou vysočinu, svoji rodnou obec, do které se až do své smrti rád vracel. 5. prosince se s ním loučilo v židenické obřadní síni město Brno, přítomni byli i jeho rodáci z obce, kterou svou prací tak proslavil.

V Karlu Horkém odešel velký umělec a dobrý člověk

Čest jeho památce.

Pohyb obyvatelstva

V roce 1988 zemřel Jaroslav Šabacký z čísla 40 ve stáří 79 roků, Blažej Bobek z čísla 66 ve stáří 75 roků a jeho straší bratr Jaroslav Bobek z čísla 77 ve stáří 84 roků

Manželům Trnkovým z čísla 123 se narodil syn Karel a manželům Vejmelkovým z čísla 69 syn Luboš

K 31. 12. 1988 měl naše obec 333 obyvatel

Projednáno na chůzi Rady MNV dne 28. 2. 1989

Celý zápis roku je uzavřen otiskem kulatého razítka černé bary o průměru 35 mm, s nápisem „Místní národní výbor se sídlem v Předíně, pro obce Předín a Štětěchy, okr. Třebíč v Předíně“ uprostřed otisku razítka je státní znak Československé socialistické republiky. Vedle otisku razítka je podpis Kalina.

1989

(opis – neupravováno)

Povaha roku – zima

Leden, jako nejchladnější měsíc roku začal na toto období poměrně mírně. Nový rok – první den kalendářního roku se představil ranní teplotou 0°Celsia a večerní plus 1 stupeň Celsia. 3. ledna však už ranní teplota poklesla na mínus 6°, večerní rovněž. 5. ledna odpoledne se silně oteplilo a 6. ledna napadlo 10 centimetrů mokrého sněhu, který však 9. ledna, po několika dešťových přeháňkách, docela zmizel. Až v druhé polovině ledna začalo mrznout, ranní teploty dosahovaly mínus 5°C a večerní rovněž –5°Celsia. Převládalo počasí s ranními mlhami, přes den bylo většinou pěkné, slunečné počasí, teploty se upravily na mínus 2 až plus 2°C. Podobné počasí bylo v první polovině února – až 14-ho večer trochu nasněžilo, 15. února ještě připadlo, celková vrstva činila asi 5 cm. 19. února v neděli přišla obleva a sníh zmizel docela. Tímto asi hlavní zima skončila. 22. února už bylo vidět v zahrádkách rozkvetlé bledule jako první pozdrav jara. I když ještě na závěr února několikrát přišly sněhové přeháňky, nastupující jaro se nedalo zastavit.

První polovina března měla ranní teploty až plus 3 stupně, večer až plus 6 stupňů. V druhé polovině března vystoupily teploty na plus 7 stupňů ráno, večer dokonce až na plus 14 stupňů (31. března).

První dekáda dubna byla poněkud chladnější, ranní teploty kolem +3 stupňů, večerní do 7°C. Po 10. dubnu se oteplilo, ráno kolem +7°, večer kolem 10°C. Čekal nás však studený konec dubna, přesto však už 24. dubna kvetou třešně, 28. dubna dokonce mokře sněžilo a sníh přikryl květy na stromech

První dekáda května je poměrně chladnější, s ranními teplotami do plus 8 stupňů, večerními obdobně, druhá dekáda měla podobné teploty, i když přes den bylo tepleji. 12. května navečer byla první jarní bouřka s vydatným deštěm a 13 a 14. května opět velmi napršelo. Po 15. květnu bylo přes den na tuto dobu velmi teplo, odpolední teploty dosahovaly až 23 stupňů, mírně se pokazilo počasí o štětěšské pouti 21. května, kdy při krásné dechové muzice z Brtnice ve Tvrdzi, bylo několik mírných přeháňek. Zbytek května bylo pěkné počasí s odpoledními teplotami přes 20 stupňů. První dvě dekády června se naopak vyznačovaly teplotami na tuto dobu mírně podprůměrnými, s častými dešti, například 22. června byla silná bouře s kroupami, které však naštěstí nenatropily příliš škod.

Léto

2. července hodně přšelo, v další dny se velmi oteplilo, zvláště večer dosahovaly teploty neobvyklou míru až 23 stupňů (7. července). Ochlazení přišlo tehdy, kdy mělo být nejvíce teplo – 14. července. 15. července byla ve Tvrzi taneční zábava a bylo tam večer pouze 12 stupňů Celsia a s přibývajícím hodinami ještě chladněji.

Týden vydrželo chladné počasí, po 20. červenci se zase oteplilo a i když občas napršelo, bylo teplo do konce měsíce. Začátek srpna byl chladnější, od 5. srpna se však vyčáslilo a bylo polojasné, teplé počasí.

Žně

V pátek, 11. srpna, započaly sklizní jarního ječmene na Zahumenici žně. V příštím týdnu bylo opravdové letní, až tropické počasí. Přes den bylo přes 30 stupňů a večer bylo velmi teplo – až 24 stupňů. 22. srpna skončily žně a také tropické počasí. Koncem srpna a začátek září byl deštivý a chladnější, zřejmě však výhodný pro veškerou vegetaci, protože například počátkem září bylo možné vidět občany naší vesnice sušit už druhou seč trávy, čili třetí sklizeň sena

Podzim

První polovina září byla průměrná na teplo i srážky v týdnu od 18. září do 24. září bylo mimořádně teplé a krásné počasí, ráno kolem 13 – 15 stupňů, přes den přes 20 stupňů a večer ještě kolem 15 stupňů Celsia. Konec září byl chladnější

Zima

První polovina října byla chladnější, už 5. října se přihlásil první podzimní mrazík. Přes den však bylo většinou velmi pěkné. Začátek listopadu pěkný, slunečný, ještě bylo možno v lese nelézt poslední houby – suchohříby. Od 14. listopadu bylo podstatně chladněji, po 16. listopadu bylo ráno i večer mínus 6 stupňů až mínus 10. stupňů a takto mrazivo a nevlídno bylo až do konce listopadu. 22. listopadu napadl první sníh, 25. listopadu hodně nasněžilo. První dekáda prosince měla ranní teploty do mínus 6 stupňů, večerní až mínus 9 stupňů. 13. prosince opět sněžilo, vzápětí se však oteplilo, nastalo tání sněhu, 15. prosince odpoledne začalo pršet a sníh zmizel. Nastaly pěkné slunečné dny s denními teplotami až do 10 stupňů Celsia. Až ráno na Štědrý den trochu nasněžilo, přes den sníh však zmizel a i když na závěr roku přišlo ochlazení s ranními teplotami mínus 5°C sníh už nenapadal.

Zemědělská výroba

O tomto roku se dá mluvit jako o roku kdy téměř všechno vyjde

Zelenina, ovoce

Urodilo se zemědělcům, urodilo se i v zahrádkách. Bylo dost ovoce i zeleniny, houby začaly sice růst až na konci srpna, ale rostly prakticky až do příchodu zimy.

Úroda obilí

Jednotné zemědělské družstvo Horácko dosáhlo velmi pěkné úrody. V naší obci byla úroda zvláště štědrá. Průměrný výnos žita dosáhl téměř 5 tun z hektaru, pšenice rovněž. Úroda ječmene přesáhla více jak 5 tun z hektaru.

Úroda brambor.

Opravdu rekordní výnos dosáhla úroda brambor. Na hektaru polí Frenštát až 400 q z hektaru, rovněž Horní a Dolní Davdovec byl štědrý a dosahoval až 350 q z hektaru.

Lesní plodiny

Jak jsem předeslal, i do lesa bylo na co chodit. Vždyť kromě oblíbeného sběru různých druhů hub, se urodilo i dostatek lesních malin, vhodných na domácí zpracování na marmelády či chutné domácí sirupy.

Výstavba v obci

Po náročném roce 1988, kdy bylo v obci hodně uděláno, zbývalo dokončení Tvrze, což se podařilo v plném rozsahu, včetně nakonzervování zbytků původní zdi středověké vodní tvrze. Zvelebená Tvrz společně s překrásnými tenisovými kurty a sousedním Kulturním domem tvoří významný společensko – sportovní trojúhelník v zájemně se doplňujícím potřebným zázemím.

Soukromá výstavby

Rozestavěno je několik soukromých rodinných domů. Jedná se o manžele Věru a Luboše Horkých, manžele Mašláňovy a manžele Herynkovy. Další mladí manželé se ke stavbě svého domu připravují. Manželé Toufarovi dokončili výstavbu svého domu s číslem 124.

Činnost politických a společ. org., požárníci

Nejvýznamnějším jubileem oslavili požárníci. Od založení hasičského sboru ve Štěměchách uplynulo plných 90 roků

2. června vrcholily oslavy slavnostní schůzí v požárnické klubovně.
- 3.

Slavnostní schůze

Za přítomnosti předsedy okresního výboru SPO v Třebíči, byly po slavnostním projevu, předneseném předsedou sboru, Pavlem Bobkem, předány medaile a diplomy zaslužilým členům tohoto velmi prospěšného hnutí. Nejstarší z nich byl pan František Trnka z čísla 62, kterému bylo 81 roků a od svého mládí až doposud je členem požárnické organizace. Bylo vzpomenuo dalších zakládajících členů a skromných začátků, ve kterých tyto dobrovolná organizace vznikla.

Požárnické cvičení

Na tyto oslavy navazovalo okresní požárnické cvičení se soutěží. Uskutečnilo se 3. 6. na hřišti na Vrchách. Naši obec reprezentovaly dvě družstva mužů, z nichž jedno tuto soutěž vyhrálo a jedno družstvo žen, které však v soutěži konkurenci nemělo.

Sportovci

Organizovaný sport představuje v naší obci pouze fotbal. Naše mužstvo sice stále fotbal hraje – konkrétně okresní soutěž IV. třídy, nedosahuje však bývalé výkonnosti a v letošním roce se umístilo na předposledním místě ve své skupině.

Masopustní průvod

Většího úspěchu dosáhli při společné organizaci s požárníky již tradičního masopustního průvodu a večerní masopustní merendy s vysokou účastí masek. Rovněž pořádání poutní zábavy se dá hodnotit jako již tradičně prospěšnou společenskou činnost sportovců

Organizace mládeže

Po dlouhých letech došlo v naší obci k rozpadu svazácké organizace pro nezájem mladých lidí pracovat ve společné organizaci. K pádu této organizace přispěla zřejmě i neutěšená finanční situace a několik neúspěšných pokusů uspořádat taneční zábavu s malou účastí a značným finančním propadem.

Neorganizovaný sport

Potěšitelně však působí zájem mládeže o sport, zejména o odbíjenou a tenis. Pro tyto sporty jsou vytvořené velmi dobré podmínky na antuce sportovního areálu u Tvrze.

Zahrádkáři

Vyvrcholením zahrádkářského roku bývá výstava ovoce a zeleniny. V tomto roce se však neuskutečnila. Většina zahrádkářů dosáhla velmi dobré a kvalitní úrody. Přebytek úrody jablek byl opět zužitkován na jablečný mošt v zahrádkářské lisovně.

ČSČK

Tato dobročinná organizace, kromě již tradiční účasti na čestném dárcovství krve, provádí i osvětovou činnost, například v závěru roku uspořádali velmi pěknou přednášku obvodního lékaře Mudr. Jiřího Píši na téma: "Choroby ve stáří", a jeho ženy, dětské lékařky, na téma: Zdravá výživa dítěte.

Ostatní podniky v obci

V naší obci má místo pobočné středisko Okresní správy silnic v Třebíči. Součástí střediska jsou garáže s potřebnou technikou pro údržbu silnic, zejména zimního provozu, kde se tři střídající směny snaží udržet v našich tvrdých podmínkách sjízdnost všech okolních silnic. Součástí střediska je i písmomalářská dílna na výrobu silničních značek.

Prodejny

Prodejna smíšeného zboží Jednota dosahuje ročního obratu ve výši více jak milion korun, pohostinství Jednota kolem půl milionu korun.

Oslava pouti

V minulém roce jsem uvedl, že byla zavedena nová tradice štěměšské pouti na počest svatého Jana, slavícího svůj svátek v nejkrásnějším měsíci roku – máji. Místní kaplička (románského slohu) je tomuto světcovi vysvěcena. Odpolední část pouti je tedy zahajována Mši svatou u této kapličky.

Májové pobožnosti

Místní věřící konají v této kapličce tradičně májové podvečerní pobožnosti s občasnými podvečerními mšemi.

Závěr roku – politické události

Rok 1989 byl významný závažnou politickou událostí: 17. listopadu po studentské manifestaci k výročí zavraždění Jana Opletala v roce 1939 v Praze, došlo ke střetu s pořádkovými silami na Národní třídě v Praze.

Studentské demonstrace

Po brutálním zákroku pořádkových sil, se zvedla vlna odporu, vedená Občanským fórem, proti stávajícímu vedení státu.

Zrušení vedoucí úlohy KSČ

29. listopadu byla Federálním shromážděním zrušena vedoucí úloha KSČ. Občanské fórum stanovilo další podmínky: odstoupení vlády, volba nového presidenta, svobodné volby. Jednání s Občanským fórem, jenž zastupoval spisovatel a dramatik Václav Havel, se za federální vládu zúčastnil její předseda Ladislav Adamec a ministr Marián Čalfa.

Nová vláda

Obrovské manifestace občanů a stovky studentů všech vysokých škol na podporu požadavků studentů a Občanského fóra, se zúčastnily statisíce občanů. Byla sestavena nová vláda s předsedou Ladislavem Adamcem a polovičním zastoupením komunistů. Pro odpor občanů

podporovanými novými manifestacemi, však její premiér rezignoval a byla ustavena nová vláda vedená Marianem Čalfou, s paritním zastoupením všech stran a hnutí.

Odstoupení prezidenta

Nedlouho poté podal demisi prezident republiky Gustáv Husák.

Nový předseda parlamentu

V reorganizovaném parlamentu se jeho předsedou stal reformní politik z let 1968 – 1969 Alexandr Dubček.

Volby prezidenta

Byly vypsány nové prezidentské volby na 29. prosince. Všechny zúčastněné strany se shodly na jediném kandidátovi: Václavu Havlovi, který byl 29. prosince, za řízení (slavnostní schůze) Alexandra Dubčeka, veřejným hlasováním jednomyslně zvolen prezidentem Československé republiky.

Změna společenského zřízení

V naší obci v době této poměrně klidné revoluce nebyly žádné rušivé momenty. Mezi lidmi se třibily různé názory, řada občanů přivítala demokratizační změny a vládu více stran, další se obávají sociálních otřesů, které s tímto mohou být spojené. To, že na vládě se bude v budoucnu podílet více politických stran, je jistě prospěšné. Určité obavy z možných dopadů, se změnou společenského systému socialistického vlastnictví na systém tržního hospodářství, vyhlášeného novou vládou jsou pochopitelné.

Závěr roku

Závěr roku je tedy spojen s obavou do budoucnosti, ale s vírou že všechno dobře dopadne. V příštím roce nás čekají dvoje volby do Federálního shromáždění a komunální do místních samosprávných orgánů.

Pohyb obyvatelstva

Narození v r. 1989

Dostál Tomáš, Štěměchy č. 105

Tománek Luboš, Štěměchy č. 117

Kovář Pavel, Štěměchy č. 73

Zemřelí v r. 1989

Ondráčková Marie, věk 74 let, Štěměchy č. 84

Kovářová Marie, věk 94 let, Štěměchy č. 73

Šabatková Růžena, věk 86 let, Štěměchy č. 79

Ondráček Miroslav, věk 68 let, Štěměchy č. 78

Ondráček Ladislav, věk 66 let, Štěměchy č. 109

Dokulil Bohumil, věk 75 let, Štěměchy č. 93

Bazala Josef, věk 63 let, Štěměchy č. 31

Vídenská Anežka, věk 83 let, Štěměchy č. 55

Trnková Marie, věk 45 let, Štěměchy č. 47

Přestěhování

V roce 1989 se 4 občané odstěhovali a 13 se přistěhovalo

Počet obyvatel

Počet obyvatel k 31. 12. 1989 činil 336

Celý zápis roku je uzavřen otiskem kulatého razítka černé bary o průměru 35 mm, s nápisem „Místní národní výbor se sídlem v Předíně pro obce Předín a Štětěchy, okres Třebíč“ uprostřed otisku razítka je státní znak Československé socialistické republiky. Vedle otisku razítka je podpis Kalina a datum 10. 4. 1990.

1990

(opis – neupravováno)

Povaha roku – zima

V první dekádě roku 1991 mrzlo od mínus 5°C do –10°C. Druhá dekáda byla o něco mírnější a třetí dekádu ledna se teploty někdy pohybovaly nad nulou. Celý leden byl jiný než jiné roky zejména tím, že vůbec nepadal sníh. Únor se podobal lednu tím, že až jedenáctého konečně napadlo 3 cm sněhu, 15 a 16. února už bylo asi 25 cm sněhu a mohl se konečně využívat štětěšský lyžařský vlek. Od 16. února se však zase začíná oteplovat, nastaly velmi pěkné slunečné dny, 26. února navečer dost přšelo. Březen nás pozdravil sněhovou vánicí s vichřicí a opět trochu přituhlo. První dekáda se však vyznačovala ranními teplotami kolem nuly, navečer byly 3 – 7° nad nulou. 11. března bylo zvláště velmi pěkně, navečer bylo ještě +10°C. I druhá dekáda byla podobná, do 22. března bylo poměrně teplo, navečer až 12°C.

Jaro

Ochladilo se 24. 3. a nepříjemné počasí trvalo až do konce měsíce. První i druhá dekáda dubna poměrně chladnější, nejvyšší teploty večer do +5°C, po 17. dubnu tepleji. Měsíc květen začal velmi pěkně, ranní teploty kolem 10°C, večerní 12°C, po 15. květnu i více. 24 a 25. 5. pěkně napršelo.

Léto

První polovina června chladnější, pěkné teplé počasí až od 17. 6., 19. 6. bylo odpoledne ve stínu +23°C. 21. 6. bylo v noci několik bouřek. Poslední dekáda se rovněž vyznačovala pěkným teplým počasím s občasnými bouřkami. Červenec začal ranní bouřkou, která se změnila v silné přeháňky. Odpoledne se však už vyčásilo.

Nové státním svátky

Česká národní rada a Federální shromáždění schválilo nové svátky. 5. 7. státní svátek ČSFR – příchod slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje, 6. 7. státní svátek České republiky na památku upálení Mistra Jana Husa. V letošním roce tak vznikly souvislé sváteční dny 5 – 6. 7. a volné dny 7. 7. sobota a 8. 7. neděle. V tyto dny bylo polojasno až oblačno. Zbytek července byl teplotně normální, spíš se dá říci, že bylo většinou pěkně a teplo, s občasnými mírnými bouřkami a přeháňkami. Srpen jako celek velmi teplý, 3. 8. začaly ve Štětěchách žně sečením ječmene. 6. 8. po delší době více napršelo. Teploty kulminovaly kolem 13 – 15 srpna, přes den dosahovaly teploty kolem 30°C ve stínu, 21. srpna navečer se zvedl velký vítr, který přinesl ochlazení a přeháňky. Po 23. srpnu už bylo zase velmi pěkně a teplo. Toto skončilo 1. září, kdy se citelně ochladilo a ráno přšelo.

Podzim

Až do 18. 9. bylo dosti chladné počasí. Po té se oteplilo a bylo krásné babí léto až do konce září. Říjen jako podzimní měsíc se projevil z té lepší stránky až do 18. 10. bylo velmi pěkně, přes

den teplo, od 10. 10. do 18. 10. to byly téměř letní dny. Závěr měsíce už byl chladnější, nevybočil však z normálu.

Zima

První dekáda listopadu se dá říci, že byla normální, citelně chladněji bylo po 10. 11., už i s ranními mrazíky, druhá dekáda tedy normální, v závěru měsíce, bylo to právě 29. 11. napadl první poprašek sněhu. 1. prosince napadly 3 cm sněhu a večer bylo mínus 7°C. Začínají pravidelné mrazivé dny s teplotami od mínus 5 až mínus 8°C. Druhá dekáda prosince byla trochu mírnější, 16. 12. napadlo 5 cm nového sněhu, 22. 12. však přišla obleva. Na Štědrý den byl mrazivý silný vítr a mínus 7°C. 25. 12. se vytvořila velká námraza a byla nepříjemná zima. 27. 12. přišla obleva, den nato opět přituhlo, ale nová obleva 30. 12. i na Silvestra ukončila starý rok netypickým počasím beze sněhu.

Celkově se dá hodnotit rok jako úrodný, dobrý. Zemědělcům vždy včas alespoň trochu napršelo, nikdy ne tolik, aby byly alespoň částečně doplňovány zásoby spodních vod, následným poklesem spodních vod, to znamená i velkým poklesem vody ve studních.

Nedostatek vody

V některých případech to znamenalo úplné vysazení vodovodů. V naší obci to nejvíce postihlo skupinový vodovod Vrchy – Humna a nepomohlo, ani urychlené vybudování další studny a voda musela být dovážena.

Zemědělská výroba

Výnosy zemědělských plodin

Pšenice ozimá – Mlýnská	20,70ha – průměrný výnos	58,127 q/ha
– Pod kopečky	12,04 ha –	výnos 68,19 q/ha
– Fenštát	34,46 –,-	výnos 62,34 q/ha
Žito ozimé – Bezdíkov a Perná	29,41	výnos 48,49 q/ha
Ječmen jarní – Horní a Dolní Davdovec	37,12	výnos 75,18 q/ha
Širká	30,46 ha	-,-, 73,18 q/ha
Kopec	31,76 ha	-,-, 55,67 q/ha
Kuchyňky	10,03 ha	-,-, 58,93 q/ha
Brambory – Smrčí	50,02 ha	-,-, 138 q/ha

Pro pěstování brambor nepříznivý rok, v srpnu a červenci bez srážek

Ovoce zelenina

Zeleniny se urodilo dostatek a to zejména tam kde byla možnost zalévat. V naší obci se velmi rozšířilo pěstování zeleniny ve sklenících a tak řada rodin si dokáže vypěstovat vlastní kvalitní rajčata, papriky, okurky. Velmi pěkné výsledky přinesly všechny peckoviny, třešněmi počínaje a švestkami konče. Poněkud slabší byla úroda jablek. Jen kdo mohl zavčas zavlažovat, ten se dočkal dobré úrody s mimořádnou kvalitou ovoce s jinak vhodných klimatických podmínek léta.

Lesní plodiny

Nedostatečné srážky způsobily nedostatečnou úrodu hub všeho druhu. Těch bylo opravdu podstatně méně. Než je alespoň průměr. Bylo však dostatek malin, v blízkých Jižních Čechách se urodilo hodně borůvek, takže milovníci tohoto sběru si přišli alespoň částečně na své.

Výstavba v obci

Jelikož se jednalo o rok kdy, se naše obec vracela z integrace s Předínem pod vlastní správu, to znamená, že se jednalo o rok přechodný, s nevyjasněnou koncepcí, a bez volebního programu byly konány jenom údržbové akce a zejména úklidové práce.

Soukromá výstavba

Svůj rodinný domek dokončují manželé Horkých, manželé Mašláňovi a Herynkovi. Stavbu započali manželé Milan a Šárka Vídenských, Pavel a Jana Vídenských, Martin a Iveta Krpálkovi.

Společenské organizace

Pravidelné činnosti vyvíjejí zejména požárníci, sportovci a zahrádkáři. Požárníci se zúčastnili okrskového cvičení v Předíně, nepodařilo se jim však postoupit do dalšího soutěžního kola. Sportovci pokračují v horších výkonech způsobených nedostatečnou vlastní hráčskou základnou a snaží se zachovat závodní kopanou pro naši obec, v současné době se bohužel pohybují na konci tabulky IV. třídy okresního přeboru.

Poměrně širokou základnu tvoří neorganizovaný sport v podobě rekreačního tenisu a odbíjené na překrásných kurtech u Tvrze. Pro nedostatek finančních prostředků nebyl sportovci uspořádán masopustní průvod.

ČSČK uspořádal jednu zdravotnickou přednášku, kterou vedl obvodní lékař MUDr. Jiří Píša a byla zaměřena pro mladé manžele a zdravou výživu.

Zahrádkáři již tradičně zpracovávali přebytky ovoce ve vlastní lisovně v kvalitní ovocný mošt.

Oslava poutí

Oslava letošní pouti připadla na 20. května. Začala vlastně už uprostřed předcházejícího týdne příjezdem zábavních podniků, dále sobotní před poutní zábavou konanou sportovci v kulturním domě a nedělním odpoledním posezením při velmi dobré dechovce z Brtnice ve Tvrzi, kde sice přišly dvě malé májové přeháňky, ale brzy se vyčáslilo. Od 14 hodin byla sloužená mše u kapličky.

Volby

V letošním roce se konaly dvě mimořádně politické akce. Byly to červnové volby do České národní rady a Federálního shromáždění a podzimní komunální volby do obecních zastupitelstev. Pro volby do České národní rady a Federálního shromáždění byly týden předem předány všem občanům starších 18 ti let kandidátské lístky s kterých si svobodně mohli vybrat své kandidáty a své strany a hnutí. Vysoká účast svědčila o zájmu občanů o to, jak bude vypadat budoucí stát.

V naší obci se na prvním místě umístili kandidáti Československé strany lidové, na druhém místě to byli kandidáti Komunistické strany Československa malým rozdílem 5 hlasů od prvního místa, dále s velkým rozdílem hlasů se umístili už jen malé části ostatních stran a hnutí.

V podzimních komunálních volbách byl stanoven pevný termín na registraci kandidátů pro volbu obecního zastupitelstva ve Štěměchách konaných 24. listopadu 1990

Jednalo se celkem o čtyři skupiny, které byly volební komisí vylosovány v tomto pořadí a těchto počtech:

1) Nezávislí kandidáti	celkem	7 kandidátů
2) Komunistická strana	-,,-	1 kandidát
3) Československá strana lidová	-,,-	9 kandidátů
4) Koalice členů ZD a ČSSZ	-,,-	2 kandidáti

Výsledky voleb

Právoplatně byly zvoleni tyto poslanci:

Nezávislí kandidáti:

Stanislav Moudrý, 39 roků mistr, Štěměchy č. 118, získal 115 hlasů

Marie Báňová, 36 roků, stav, tech. Štěměchy 102, získala 127 hlasů

Jiří Chromý,	37 roků elektromech.	-,-	86	-,-	108	-,-
Československá strana lidová:						
Petr Bobek	42 roků, technik	Štěměchy	66	získal	127	hlasů
Karel Bobek	56 roků soustruž,	-,-	92	-,-	117	-,-
Pavel Kovář	28 roků traktorista	-,-	93	-,-	134	-,-
Milada Píšová	39 roků,ošetř,doj.	-,-	19	-,-	109	-,-
Jaromír Toufar	37 roků,ošetř,doj.	-,-	57	-,-	85	-,-
Frant. Horký	42 roků vrtmistr	-,-	16	-,-	98	-,-
Koalice členů ZD a ČSSZ						
Pavel Bobek	42 roků elektrikář,	Štěměchy č. 68	získal	161	hlasů	
Josef Binka	43 roků, opravář,	Štěměchy č. 12	-,-	133	-,-	

Na svém prvním zasedání byl starostou zvolen Pavel Bobek s místostarostou Marie Báňová.

Pohyb obyvatelstva

Narození

V roce 1990 se narodili pouze dva chlapci.

Horký Lubomír, Štěměchy č. 71

Vídenský Pavel, Štěměchy č. 19

Zemřeli

Zemřeli tito občané:

Ondráčková Marie,, věk 63 roků, Štěměchy č. 78

Ondráček Rudolf, věk 76 roků, Štěměchy č. 72

Špaček František, -,- 81 roků, -,- č. 79

Dvořák František, věk 69 roků, Štěměchy č. 7

Strnadová Marie, věk 60 roků, Štěměchy č. 98

Počet obyvatel

Počet obyvatel činí k 31. 12. 1990 333 obyvatel.

Schváleno obec. zastup.

Opatřeno otiskem kulatého razítka modré barvy s nápisem „Obec Štěměchy“ se státním znakem České republiky uprostřed otisku razítka. Vedla otisku razítka je datum 27. 5. 1991 a podpis Bobek

1991

(opis – neupravováno)

Povaha roku

Nový rok pokračoval na tuto dobu teplým počasím, teploty se pohybovaly od nuly až do výše 7° Celsia.

Zima

V druhé polovině ledna však již přituhlo a mrazy od -4°C do -10°C . Únor se představil ještě silnějšími mrazy: 1 – 3. 2. bylo ráno shodně -15°C .

Největší mráz

Nejsilnější mráz byl 6. února, to ráno bylo -18°C .

Možnost lyžování začala od 14. února, kdy napadlo asi 10 cm sněhu a za dva dny připadlo ještě dalších 15 cm. Kolem 20. února se výrazně oteplilo – na svátek sv. Matěje 24. 2. bylo ráno dokonce 4°C nad nulou a sníh se téměř ztratil. Výrazně se ochladilo 28. února. První dekáda března byla ale zase teplejší s teplotami kolem nuly, ta se postupně zvyšovala a po 15. březnu bylo už možno započít první jarní práce, jako je úklid chodníků, pohrabání zahrádky a pod.

Jaro

Zima se ještě ale nechtěla vzdát své vlády – 29. března napadlo asi 5 cm sněhu a tak první velikonoční svátek byl ještě se sněhem. Pondělí velikonoční se však už ukázalo v plné kráse se slunečným. První polovina dubna proběhla dost jarně: ráno teploty od 3°C a večer do 5°C . Druhá polovina dubna byla dost chladná, ráno většinou nula, večer 0 až 5°C . Po 29. dubnu už přišlo větší oteplení s večerními teplotami kolem 10°C nad nulou. 4. května ráno ležel sníh s citelným ochlazením. Celý květen byl poměrně chladný, nejvyšší teploty ráno do 7° večer kolem 10°C . V červnu ranní teploty kolem 10° , večerní nejvýše do 15° . 13. června přišla první bouřka, která přinesla i krupobití s ledovými kroupami velkými až 1 cm.

Léto

Druhá polovina června byla teplejší, v závěru měsíce byly 2 – 3 dny chladnější, Červenec byl teplotně spíš nadnormální. Tropické teploty byly v době od 5. – 8. července. 9. července byla bouře a hodně pršelo. Velká vedra pokračovala v době od 15. – 24. července. 25. 7. – 27. 7. byly mírné přeháňky.

Žně

29. 7. započaly žně posečením ječmene na Zahumenici a na Kopci. Srpen byl teplotně normální, stejně tak i v září, spíš ještě tepleji.

Podzim

Podzimní ochlazení až po 17. říjnu, v jeho závěru byly už ranní i večerní mrazíky do -4°C . 1. listopadu bylo ráno -6°C a na Vše svaté to na předínském hřbitově už pěkně klouzalo. Po 4. listopadu bylo tepleji až do konce měsíce a byly jen sporadické mrazíky.

Zima

5. prosince mrzlo a padal sníh, napadlo 15. cm sněhu dál připadával, 7. 12. ho už bylo asi 25 cm. Od 9. 12. začalo silně mrznout, 9. – 10. 12. bylo až mínus 15°C . 21. 12. připadl mokřý sníh

a zároveň začala vánoční obleva, na Štědrý den odpoledne však zase začalo mrznout a napadlo 8 cm nového sněhu. Na sv. Štěpána znovu padal sníh, aby následující den už přišla opět obleva. Mírně přimrzlo až poslední den v roce.

Úroda

Výnosy obilovin i brambor byly velmi pěkné. U obilí se pohybovaly od 15 q do 60 q z hektaru, u brambor to bylo průměrně 225 q z hektaru. Z ovoce se průměrně urodilo jablek a hrušek, poněkud menší byla úroda peckovin, zejména třešní, které byly navíc nekvalitní. Dobrá byla úroda lesních malin, z důvodu menších srážek byla slabší úroda hub.

Výstavba

V obci nebyly prováděny větší akce, činnost obecního zastupitelstva se soustředila spíš na údržbu zařízení již vybudovaných. V obci je rozestavěno několik rodinných domků. Svůj rodinný domek dokončili manželé Věra a Lubomír Horkých. Na svůj dům dostali popisné číslo 126. Rovněž manželé Herynkovi dokončili svůj dům a dostali číslo 127.

Společenská činnost.

Společenské organizace zřejmě prožívají svou krizi, která je způsobena poklesem zájmů občanů o společenský život v obci. Fotbalisté, kteří hrají IV. třídu okresní soutěže v kopané skončili ve své skupině na posledním místě. Největší společenskou událostí byla asi květnová pouť s pěknou lidovou veselicí ve Tvrzi, ke které již tradičně vyhrávala krojovaná dechovka s Brtnice

Pohyb obyvatelstva

9. 10. 1991 se narodil Jan Vídenský z čísla 17

V letošním roce z našich občanů nikdo nezemřel.

Počet obyvatel činí k 31. 12. 1991 325 osob.

(

1992

(opis – neupravováno)

S mírným počasím začal nový rok 1992. Ranní mírné mrazíky jakoby předznamenaly další průběh roku.

Zima

Až po 20. lednu se silně ochladilo s nejvyššími teplotami -11°C . Závěr měsíce byl s teplotami kolem nuly. Rovněž tak únor byl teplotně nadnormální, nižší teplota byla jen jednou (19.2.) a to -8°C . V únoru několikrát napadl sníh, udržel se však až v závěru února. Mokrý a deštivý zima však přece jen zlepšila špatnou vláhovou bilanci. Březen střídavý, 14. 3. napadla silnější vrstva mokrého sněhu, sněhové přeháňky pak přetrvávaly až do konce března.

Jaro

Mírné oteplení v dubnu, výraznější až po 10. 4., 17. 4. však opět padal sníh. První vlaštovky se objevily 21. dubna a již definitivně ukončily vládu zimy. Květen do 10. ještě poněkud chladnější, potom již normální.

Léto

Pořádná vlaha přišla 7. června, přeháňky trvaly 3 dny. Druhá polovina června nadnormálně teplá. Červenec a srpen byl v letošním roce zvláště teplý (naposledy napršelo 2. 7.) s tropickými teplotami, mimořádně teplými večery, zvláště vhodnými k posezení v přírodě.

Žně

Žně započaly mimořádně brzo – již 16. 7. byl posečen ječmen Mezi meze. Druhá polovina července se vyznačovala skutečně mimořádně teplem – ve stínu bylo běžně 30°C, ve večerních hodinách bylo často ještě přes 20°C. V srpnu to všechno pokračovalo. Po posečení chudší otavy se běžně do dvou dnů podařilo seno sklídit. Například ještě 30. srpna bylo večer 24°C. Září bylo ještě pěkné, ale například 18. září byl na loukách pode vsí první mrazík.

Podzim

Říjen byl proti jiným letům chladnější, 18. října napadl první sníh a byla nula stupňů. Po tomto datu již někdy ráno mírný mrazík, (beze sněhu). 22. a 25. října však mokřý sníh znovu napadl. Na začátek listopadu se oteplilo: 7. 11. bylo dokonce +13°C a krásně svítily slunce. 12. listopadu se jenom o jeden den opozdil sv. Martin, dovezl sníh s deštěm a 14. 11. trochu připadlo.

Zima

Po 18. 11. přišlo opět ochlazení, 19. 11. dokonce se sněhovou vánicí. 22. 11. napadlo opět asi 8 cm sněhu, přes den však přišla obleva a udržela se jen část sněhu. 28. 11. napadl ráno poprašek a přes den se ztratil. 1. 12. byla mlha, 6. 12. na sv. Mikuláše napadlo asi 5 cm sněhu a mírně mrzne. 12. 12. – 13. 12. sněhové přeháňky, 14. 12. už mírná obleva. 18. 12. mlha, škaredě, namrzání. Jinovatka na stromech, nade vsí a na Vrchách velmi silná, drží přes nový rok 1993. 23. 12. začalo silněji mrznout, ráno a večer kolem -10°C až do konce roku. Země je pokrytá zledovatělým sněhem síly 5 – 10 cm, místy s navátým sněhem i více.

Úroda

Letošní abnormální sucho a vysoké teploty poznamenaly výsledky sklizně. Utrpěly zejména píceňiny, kukuřice na siláž. Nižší byly i výnosy obilovin, ne však tak jak se předpokládalo – v našich podmínkách vesměs přesáhly výnosy obilovin 45 q/ha a výpadek byl nahrazen jejich vysokou kvalitou. Výnos brambor byl rovněž nižší, přesáhl však 200 q/ha.

Ovoce-zelenina

Tam, kde byla možnost zalívání se urodilo dost a kvalitně. Jablek bylo o málo méně, avšak dosahovaly výborné kvality. Urodilo se dostatek třešní, višní, vůbec však nebyly švestky.

Lesní plody

Jejich úrodu rovněž poznamenalo sucho. Úroda malin byla průměrná, houbaři si však nepřišli vůbec na své, kromě krátké sezóny začátkem léta potom už houby nerostly.

Výstavba v obci

V obci nebyly prováděny žádné větší akce. Je rozestavěno několik soukromých rodinných domků. Svůj rodinný domek dostavěli a přestěhovali se do něj manželé Mašláňovi a dostali popisné číslo 129.

Společenský život

Stagnace činnosti společenských organizací zřejmě pokračuje. Fotbalisté pro výrazné neúspěchy a nedostatek hráčů nedokončili soutěž a vystoupili z ní. Výraznější sportovní činnost

je vyvíjena na tenisovém a volejbalovém kurtu, kde se po celé léto schází řada občanů ke sportovně-rekreační činnosti.

Svoji činnost se rozhodla ukončit organizace Československého červené kříže.

Volby

5. – 6. června byly v celé republice volby do ústavodárných shromáždění:

Do České národní rady a do Federálního shromáždění.

Na prvním místě v počtu odevzdaných hlasů se v naší obci umístila KDU-ČSL, na druhém místě byl Levý blok, na třetím místě SPR-Republikaánská strana. Vítězná strana ODS se umístila na 5. místě.

Pohyb obyvatelstva

V roce 1992 se narodili:

Narození

Pavel Svobody – narozen 22. 2. 1992, číslo domu 117

Patra Vídenská – narozena 5. 3. 1992, -,- 55

Aneta Kovářová – narozena 18. 9. 1992 -,- 73

Úmrtí

V tomto roce zemřeli tito občané:

Otakar Pokorný – zemřel 24. 5. 1992, číslo domu 23

František Trnka – zemřel 17. 7. 1992, -,- 62

Počet obyvatel

K 31. 12. 1992 má naše obec 323 obyvatel

1993

(opis – neupravováno)

Povaha roku

Zima

Do Tří králů mrzlo jen praštělo.

Nejnižší teplota byla 4. ledna a to mínus 16°C. 7. ledna začalo pršet, čímž vznikla nebezpečná klouzačka na místních komunikacích. Jínovatka, která se postupně vytvořila rychle spadla. Až do 25. ledna se teploty pohybovaly nad nulou, občas dokonce přšelo. 26. ledna začalo znovu mrznout a padat sníh a 29. ledna už ho bylo asi 25 cm. 30. ledna bylo ráno mínus 16°C. Mrzlo celý únor a 10. března bylo ještě mínus 10°C,. V polovině tohoto měsíce se mírně oteplilo, 25. 3. se ochladilo s ranními teplotami –3 až –5°C.

Jaro

Celý duben byly ranní teploty jen mírně nad nulou, až 26. 4. bylo už tepleji (+10°C). Květen – ranní teploty do nejvyšších +10°C. 13. 5. bylo odpoledne už dost teplo a to +22°C. 15. 5. večer před poutí přišla bouře, pěkně napršelo, v neděli o poutní zábavě ve Tvrzi bylo velmi pěkně a teplo. 21. května byla večer silná bouře. 2. polovina května byl teplá, v jeho závěru se kosila a sušila sena.

Léto

Červen byl teplotně normální, dost často slušně napršelo, obzvláště hodně to bylo 21. června. Červenec začal velmi teplým počasím, občas napršelo, ale tak teplé dny a zejména teplými večery jako loňský rok už nebyly.

Žně

Žně započaly 3. srpna sečením velkého lánu řepky ve Smrčí.

Nejtepleji ve dne

V této době byly dosaženy nejvyšší denní teploty, např. 4. 8. bylo odpoledne 32°C ve stínu.

Nejtepleji v noci – Oslava tramské osady „Klondyke“

Nejteplejší noc a to zcela mimořádně byla ze soboty 14. 8. na neděli 15. 8.

Tento den slavila tramská osada „Klondyke“ ve Štěměchách své 26. výročí založení osadním ohněm v krásném prostředí „Pod rybníčky“ s velkou návštěvou trampů i pozvaných. Spřátelené osady se představily vesměs velmi pěkným programem, ve kterém dominovaly kytary a zpěv. 14. 8. večer ve 21 hodin bylo ještě 20 stupňů tepla. Poslední dekáda srpna už byla chladnější. Září bylo teplotně celkem normální, srážkově rovněž. Ranní teploty do 10° – večerní do 15°C. První přízemní mrazík přišel 30. září.

Podzim – velká úroda hub

V říjnu bylo přes den poměrně teplo, často napršelo a tak jsme byli svědky mimořádné úrody hub, zejména suchohřibů. První mrazíky se znovu objevily až 27. 10. Začátek listopadu byl dušičkově syrový, s mlhou.

První sníh

První sníh (3 cm) napadl den po sv. Martinu 12. 11. a mimo silnici držel. 17. 11. už silně mrzlo, 19. listopadu bylo ráno -10°, 22. 11. už bylo 25 cm sněhu a mrzlo až do 2. 12., kdy odpoledne přišla obleva s táním sněhu.

Zima

Ke všeobecné spokojenosti voda vsakovala do jen mírně zamrzlé země a sníh téměř zmizel. Trochu ho napadlo až 13. 12. teploty byly až téměř do vánoc několik stupňů nad nulou. Na Štědrý den bylo mírně mrazivo, 25. 12. napadlo trochu sněhu, na druhý svátek vánoční rovněž mírně mrzlo. V následujících dnech trochu sněžilo, na Silvestra drobně přšelo, sněhu už zůstaly jen zbytky.

Zemědělská výroba

Letošní žně byly výnosem průměrné. V našem katastru nebylo oseto příliš obilovin. Velmi pěkná byla úroda luštěnin, (hrách) ale doslova rekordní výnosy přinesly brambory.

Úroda ovoce

Úroda ovoce byla průměrná v dobré kvalitě včetně švestek. Znovu musím zdůraznit mimořádnou úrodu hub, které rostly celé léto, až do velmi pozdního podzimu a nelézt 10 kg hub nebylo žádným uměním. Tak např. 21. října našli lesní dělníci Jan Trnka a Ivan Šebesta obrovskou bedlu jedlou. Byla krásně vzrostlá, zdravá a průměr její střechy byl 43 cm.

Výstavba v obci

V letošním roce dokončili stavbu svých rodinných domků bratři Vídenskovi – Milan se ženou Šárkou dostali číslo popisné 130, Pavel s manželkou Janou dostali číslo popisné 130. Dále dokončili svůj dům manželé Svobodovi s číslem a manželé Kovářovi s číslem 132.

Pohyb obyvatel

Narozená

V letošním roce se narodili:

Trnka Jiří – 22. 4.

Svobodová Lucie – 20. 6.

Strnad Lukáš – 10. 9.

Trnková Monika – 28. 10.

Zemřelí

V letošním roce nás opustili tito občané:

23. 1. Ludmila Kasáčková ve stáří 75 roků

28. 1. Eduard Bazala -,- 84 roků

24. 3. Anežka Bobková -,- 73 roků

5. 8. Antonín Horký -,- 73 roků

14. 10. Božena Bobková -,- 82 roků

6. 12. Antonín Šilhavý -,- 86 roků

Počet obyvatel

K 31. 12. 1993 žilo v naší obci 327 obyvatel

1994

(opis – neupravováno)

Povah roku

Začátek roku

1. ledna byly ráno 2 stupně nad nulou a přšelo. Večer (už) se ochladilo a druhý den v roce už mrzlo a bylo mínus 5°C. Večer padal mrznoucí déšť. První polovina (roku) ledna byla střídavě do mínus 3°C až do +4°C nad 0°. Od 17. 1. do 22. 1. už mrzlo jen do mínus 8°C. Poslední lednový týden bylo kolem nuly, rovněž v únoru, až do 11. 2. bylo takto, potom začalo docela pěkně mrznout až do 21. 2. nejvíce bylo 15. února a to mínus 13°Celsia.

Předjaří

První březnový týden bylo ráno do plus 5°C, večer rovněž, druhý týden už to bylo až do +9°C, druhá polovina března byla chladnější, i když odpolední teploty od 22. 3. dosahovaly od plus 31°C do mínus 7 – 10°C.

Jaro

První aprílový den bylo pěkně, ráno +6°C, 2. 4. se ochladilo a ranní mrazíky trvaly až do 20. 4. Potom už se přece jen začalo trochu oteplovat, od 25. 4. už bylo přes den docela hezky s teplotami odpoledne 15 – 18°C. Na 1. máje byla ráno silná bouřka s ochlazením, oteplení přišlo až 7. 5.

15. května v neděli na naši pouť bylo velmi krásně, teplo, pouť ve Tvrzi s tradiční Vysočankou se vydařila. Druhá polovina května s ranními teplotami od 7° do 10 – 12°C, večer kolem 15°C. 30. května ochlazení, 31. 5. někde přízemní mrazíky.

Léto

1. 6. už opět oteplení, postupně až na večerních 18°C, 27. 6. už bylo tropické teplo, (v 21⁰⁰ hodin bylo ještě 24°Celsia) to trvalo do konce června a týden v červenci, kdy konečně napršelo a trochu se ochladilo.

2.

Začátek žní

Od 13. 7. už jsou zase velmi teplé dny, 15. 7. dokonce už započaly žně sečením ječmene na Davdovci. 15. 7. byla slabá bouře, 16. 7. bylo bouřek několik, sice slabých na hrom, ale velmi pěkně napršelo. Drobné přeháňky trvaly až do 19. července, kdy hodně napršelo. 21. července se vyčáslilo a nastalo velmi teplé, až tropické počasí, které trvalo až do 10. srpna. Odpolední teploty dosahovaly pře 30°Celsia. Druhá polovina srpna s ranními teplotami 9 – 15°C, odpoledne ještě kolem 25°C, večer 12 – 17°C, několikrát také ještě večer přes 20°C.

Babí léto

Září – ráno 9 – 17°C, několikrát také ještě večer 18 – 20°C, v druhé polovina ráno 4 – 8°C.

Podzim

Říjen – do 4. 10. ráno až 10°C, večer až 16°C.

První mráz

5. října první podzimní mrazík (-1°C), potom 2 – 5°C.

První sníh

7. října padal celý den první sníh, napadlo ho asi 8 cm, byl velmi těžký, většinou zahrádkářů zapadly pozdější odrůdy jablek, která byla ještě hojně na stromech. Byl to zvláštní pohled – stromy plné listů, červená jablka obalená sněhem. Nic se jim nestalo, po nastalé oblevě však už každý chvátal s otrháním. 18 a 19. 10. bylo mínus 4°C, přes den větrno a studeno. Od 24. 1. oteplení, ráno až +5°C. 31. 10. ráno i večer +10°C. Na dušičky 1. 11. ráno +7°. Až do 22. 11. poměrně teplo, 23. 11. ráno mínus 2°, potom zase ještě poměrně pěkně. Silněji mrzne od 1. 12. od -4°C až -7°C beze sněhu.

Začátek zimy

20. 12. se vytvořila námraza, všechno krásně zbělelo, 21. 12. napadlo trochu sněhu, který postupně připadal až do 23. 12. a byla tak vytvořená krásná vánoční kulisa s pravou zimou. Vánoce

Bylo už 15 cm sněhu. Na Štědrý den bylo jasno a mrazivo, ráno i večer bylo mínus 6°Celsia. Oba další vánoční svátky byly mlhavé a sychravé. 27. 12. přišla obleva, přšelo a 28. 12. sníh zmizel až do konce roku byla teplota mírně nad nulou, trochu i přšelo a tak skončil rok 1994.

Zemědělská výroba

Příliš horké a suché léto poznamenalo veškerou úrodu. Nejhůře dopadly brambory, protože nedostaly včas potřebnou vláhu, která snížila jejich množství i velikost. Vysoká vedra poznamenala i jejich kvalitu. Obilí, zvláště ozimé nedopadlo nejhůře. Teplem a suchem byly poznamenané druhé seče píce, některé se ani nesklízely. Slušná byla sklizeň bobulovin, jako je rybíz a angrešt. Dobrá byla i úroda třešní. Velmi dobře a to nad očekávání dopadla sklizeň švestek, které byly navíc velmi vyzrálé, prostě velmi vhodné pro vypálení na slivovici, která má v našem kraji dobrý zvuk. Na podzim už přece jen trochu napršelo a tak se zase urodila spousta hub. Když už jsem u lesních plodin, nesmím zapomenout i na lesní maliny, které byly sice trochu menší, ale zato sladké jako med.

Činnost politických a společenských organizací

Z politických organizací vyvíjí činnost pouze Křesťansko-demokratická unie – Československá strana lidová, která také nominovala své kandidáty do komunálních voleb. Ze společenských organizací zůstala v obci pouze organizace Českých hasičů, Českých zahrádkářů a Tělovýchovná jednota, oddíl kopané soutěžící ve IV. stříde okresního přeboru v kopané.

Podnikání v obci

V naší obci jsou dvě pletárny na výrobu punčochového zboží. Jedna má název NABO a má pronajatou pravou dolní část bývalé školy a firma ROSO, majitel p. Miloš Jeřábek ve svém objektu (bývalý dům p. Bazaly č.) Restauraci má pronajatou p. Šafránek z Rokytnice nad Rokytnou od paní Blaženy Pokorné. Funguje rovněž prodejna Jednoty, svoji činnost však ukončila soukromá prodejna smíšeného zboží manželů Šilhavých nazvaná DUHA. Její uzavření občané litují. Pan Josef Bazala, číslo 36 má pronajatou klubovnu hasičů, kde prodává láhvové pivo a limonády.

Komunální volby

18. – 19.11. proběhly v celé České republice volby do místních a městských zastupitelstev. V naší obci na dvou kandidátkách kandidovalo celkem 12 občanů do 9 tičleného obecního zastupitelstva. Šest kandidátů postavila KDU-ČSL strana lidová, šest kandidátů postavila sdružení nezávislých kandidátů. Z první kandidátky bylo zvoleno pět poslanců:

Marie Báňová, 40 let, pracuje jako technik a je bezpartijní.

Milada Pišová, 43 let, členka ZD a je bezpartijní,

Karel Trnka, 39 let, podnikatel a je bezpartijní,

Petr Bobek, 46 let, mistr v Tusculum, člen KDU-ČSL.

Z druhé kandidátky byli zvoleni:

Pavel Kovář, 32 let, člen ZD, bezpartijní

Jaromír Toufar, 41 let, člen ZD, bezpartijní

Josef Binka, 47 let, člen ZD, bezpartijní

Jana Dokulilová, 46 let, učitelka, členka KSČM

V následujícím první veřejném zasedání nového zastupitelstva byli zvoleni neuvolnění hlavní funkcionáři obce:

Starostkou byla zvolena paní Marie Báňová,

Místostarostou byl zvolen pan Petr Bobek.

Starostka přednesla předběžný volební program, který sestává zejména z údržby a opravy komunikací v obci, údržba obecního majetku a obnovení společenského života v obci.

Výstavba v obci

Nejdůležitější akcí letošního roku byla rekonstrukce a posílení elektrické sítě v obci. Protože se silně zhoršilo životní prostředí naší obce a to zejména širokým zavedením ústředního vytápění s použitím nekvalitního uhlí s vysokým obsahem síry a dalších škodlivin, roste zájem tuto situaci změnit zavedením čistšího způsobu vytápění. Zavedení zemního plynu do naší obce je v nedohlednu, proto jako nejlepší se jeví způsob vytápění elektrickou energií.

Rekonstrukce elektrické sítě

Rozvody elektrické sítě v obci už jsou však nedostatečné a bylo nutné je posílit. Tato akce však představovala investici v ceně víc jak 2 miliony korun, včetně rozšíření veřejného osvětlení v ulici Nová a královská. Převážnou část financovaly Jihomoravské energetické závody, akciová společnost z Třebíče, toto představovalo částku asi 1,7 milionu Kč, zbytek zaplatil Obecní úřad ve Štěměchách. Předcházela tomu však řada jednání představitelů obce na různých úřadech a v neposlední řadě to bylo jednání s 35 vlastníky dotčenými pracemi na jejich

pozemku při této rozsáhlé akci. Všechno nakonec dopadlo dobře, rekonstrukce byla skončena kolaudací těsně před vánocemi, takže už v závěru roku někteří obyvatelé topili čistou elektrickou energií. Řada dalších požádala o povolení, které do konce roku obdrželi a mohou si svoji rekonstrukci vytápění udělat v roce následujícím.

Telefonizace

V letošním roce měla být dokončena rozsáhlá akce podporující možnost telefonizace v obci. Je zapojena nová telefonní automatizovaná ústředna v Předíně, která podstatně zlepšila slyšitelnost. Pro určité problémy s financováním je dokončení před závěrem. Ukončení je očekáváno v I. pololetí roku 1995 a mělo by být definitivně bezproblémové zavedení telefonu všem zájemcům.

Oprava cest

Letos byly zpevněny a pokryty asfaltem dvě ulice: Slepá a ulice u Kuželny nákladem 200 tisíc korun.

Kanalizace

Dále byly položeny armované kanalizační roury v potoce s rybníka Pešovský v části na Záhunkách v délce 45 metrů s cílem dokončení parkové úpravy v roce 1995.

Oprava vodního rozvodu ve škole

Byla provedena generální oprava rozvodu vody a odpadní vody v budově Obecního zastupitelstva (bývalá škola) v hodnotě 80 tisíc korun. Oprava a výměna reproduktorů místního rozhlasu stála 60 tisíc korun.

Demografické údaje

Nejstarší občanskou naší obce je paní Emilie Böhmová narozená v roce 1900, nejstarším občanem je pan Václav Pařízek, narozen v roce 1907

V letošním roce se narodili:

Anežka Dokulilová 13. června,

Václav Trnka, 5. srpna,

Tomáš Novák 3. prosince

V letošním roce zemřeli tito spoluobčané:

Zemřelí

9. února – Hedvika Šabacká ve stáří 83 let,

7. července – František Sochna, ve stáří 75 let,

27. 8. – Anděla Polendová, ve stáří 65 let,

18. ledna – Ludmila Trnková, ve stáří 84 let,

8. listopadu – František Šilhavý, ve stáří 72 let,

9. listopadu – Vilém Paulas, ve stáří 79 let,

27. listopadu – Stanislav Horký, ve stáří 68 let,

Sále ještě zemřeli bývalí občané, žijící poslední léta v Třebíči.:

paní Marie Ondráková, ve stáří 82 roků,

paní Marie Trnková, ve stáří 93 roků.

Počet obyvatel

Počet obyvatel obce činil k 31. 12. 1994 325 lidí

**Tímto zápisem ukončil po 21 létech
svoji kronikářskou činnost Karel Špaček,
narozen v roce 1941, bydliště Štěměchy č. 13.**

1995

(opis – neupravováno)

Začátek roku

Začátek roku 1995 nás přistihl chladným mrazivým počasím. Mrazy se pohybovaly nad -10°C . Po prvních dnech mrazy ještě zesílily a pohybovaly se mezi -14°C až do -16°C . Na zemi ležela dost velká vrstva sněhu. Ke konci měsíce ledna a skoro celý únor se počasí velmi zlepšilo.

Jaro

Byly krásné slunné dny a teploty přes den se pohybovaly nad nulou, sníh se úplně ztratil. Avšak začátek března přinesl rozčarování. Po takto pěkném počasí uhodily opět mrazy a sněžilo. Teploty se pohybovaly od -3°C do -7°C . a sněžilo až do začátku května. V druhé polovině května se náhle velmi oteplilo, teploty vystoupily až kolem 20°C . Toto krásné slunné počasí a velká tepla vydržela až do poloviny června.

Léto

Druhá polovina června skoro celá propršela. Celý červenec bylo krásně, velká vedra běžně se pohybovaly teploty přes 30°C . Asi 7 dní v měsíci dosáhly 34°C . Takové krásné počasí s tropickými vedry bylo ještě v srpnu. Dětem se tento rok nádherně vydařily prázdniny a samozřejmě i dospělým dovolené. Takto pěkné počasí vydržela až do poloviny září.

Podzim

V druhé polovině měsíce se prudce ochladilo. Přesně v noci z posledního září na prvního října napadl sníh. Napadlo ho ale hned na poprvé tolik že zůstal ležet celých 5 dní než roztál. Byl to šok pro přírodu i pro podívání, když do krásně rozkvetlých zahradách napadlo tolik sněhu. Říjen byl měsíc celkem chladný, často foukal mrazivý vítr a věstil, že přijde brzo zima. Ke konci měsíce denně mrazy, ale ještě kolem 0°C – -2°C . 10. listopadu uhodil mráz -12°C , zamrzlo a až do konce roku již ani na jeden den nerozmrzlo. Od poloviny listopadu začaly mlhy každodenně.

Zima

Do konce roku ani jeden den nevyšlo sluníčko. Následkem toho se začala tvořit jinovatka. Námraza narůstala každým dnem do nebývalých rozměrů. Následkem velké námrazy se trhalo el. vedení a často byla přerušena dodávka el. energie, a to několikrát za den na několik hodin. Začaly se lámat stromy jak v lese na zahradách. Na podívání byly vánoce tohoto roku velice krásné, jako z pohádky. Všude sníh a spousty jinovatky, dokreslovaly pravou vánoční atmosféru. Méně spokojené byly hospodyňky, když při pečení cukroví byla často vypadlá elektrika.

Kultura

21. ledna uspořádala firma NABO ve Štěměšském kulturním domě ples. K tanci a poslechu hrála kapela „Fontána“, která je velmi oblíbená. Na ples přišlo hodně lidí a velice se ples líbil. Po pěkně vydařeném plese fa NABO uspořádala ještě 16. 4. pěknou pomlázkovou zábavu. Každá žena která na zábavu přišla, dostala jako pozornost silonkové ponožky k tanci opět hrála „Fontána“.

Pout'

V sobotu před poutí uspořádali místní sportovci pout'ovou zábavu. Na zábavě bylo jak již tradičně hodně lidí a zábava se velice líbila. Kapela hrála z Telče a má název „Klasy“. V neděli odpoledne byla ve Tvrzi již tradiční pout'ová veselice k poslechu hrála známá kapela

„Vysočanka“ z Brtnice. Veselici pořádali členové Obecního zastupitelstva. Ve tvrzi se douzovaly buřty, bylo kvalitní občerstvení a pěkná tombola. Hlavní výhra bylo sele. Před tvrzí, u kul. domu stály kolotoče a střelnice.

Potlach

Začátkem srpna – 6. 8. byl u Dašova opět pořádán trampský „Potlach“. Tato akce je ve vesnici velmi populární. Tuto oblíbenou akci jako každoročně uspořádá a zajistí pan Oldřich Hamerník Št, rodák (bytem Želetava). Dnes mu již pomáhají jeho synové Jan a Milan, kteří zdědily lásku k trampingu a hře na kytaru.

Dětský den

Koncem června byl ve tvrzi, pro naše nejmenší i ty trochu větší, uspořádán dětský den. O program a zábavu se starala hlavně pani Jana Dokulilová členka O. zastupitelstva. Vydařilo se počasí a všichni byli spokojeni. Tato akce se velmi líbila i dospělým a doufáme že se bude příští roky opakovat.

Čekárna

V tomto roce byla vybudována mini – čekárna, na autobusové zastávce. Tato čekárna je postavená hlavně pro děti, které zde čekají na autobus při cestě do školy. Tento přístřešek byl postavený hlavně pro větší bezpečnost dětí i dospělých, aby se v poslední chvíli nepřebíhalo z protější strany kde je postavená velká čekárna.

Eurotel

V listopadu tohoto roku prodala obec Štěměchy firmě Eurotel pozemek na vrchách u „Chaty“ v rozměru 500 m². Pozemek byl prodán za cenu 65.000 Kč. Firma Eurotel zde hodlá postavit – základní stanici veřejné radiotelefonní sítě Eurotel. Tento zesilovač zajistí lepší pokrytí signálu pro mobilní telefony.

Telecom

Letošního roku bylo rozhodnuto že příští rok započnou výkopové práce a položení tel. kabelu v celé naší obci. Měli by být uspokojeni všichni zájemci o telefon.

Úroda

V letošním roce byla pěkná úroda všeho. Na polích se dobře urodilo obilí ale hlavně se urodilo hodně brambor. K dobré úrodě ještě nahrálo pěkné počasí na sklizeň. Jablek se letos urodilo hodně a poněvadž bylo krásné léto a ještě začátek podzimu bylo ovoce pěkné dozrálé. Špatně se sklízely švestky to už počalo počasí přitvrzovat (začalo). V letošním roce se také dařilo bramborám. Kdo letos vyrazil na houby ten se vrátil s plným košíkem. Hojně se letos urodilo angreštu a rybízu. Rok byl velice dobrý i na sklizeň ořechů.

Jubilantka

V letošním roce oslavila pani Emilie Böhmová, nejstarší občanka obce, krásné životní jubileum 95 roků. K četným gratulantům se připojil i Obecní úřad..

Letos se narodili:

16. 1. Nikola Ondráčková č. 78

24. 4. Sochnová Kristýna č. 2

22. 5. Novák Adam č.105

16. 5. Vídenský Martin č. 57

Zemřeli:

2. 3. Hamerníková Hedvika č. 21 ve stáří 83 let

2. 9. Strnad Lubomír č. 98 -,- 35 let
9. 10. Kovářová Františka č. 3 -,- 80 let

Kle dni 31. 12. 1995 bylo 336 obyvatel Štětěch.

(opis neupravováno)

1996

Zima

Do nového roku vstoupila příroda obalená silnou vrstvou námrazy již z minulého roku. Nadále byla stále velká mlha, mrzlo námraza se stále zvětšovala. V lesích nastaly velké polomy, velké lesní kalamity. V některých místech se stromy lámaly plošně. Ale nejen v lese vznikaly obrovské škody, ale i v zahradách a sadech docházelo k velkým škodám. Lámaly se také sloupy telefonní, dráty el. vedení i dráty telefonní byly neustále přetrhané. Sněhu bylo tohoto roku tolik, že kolem silnic se jezdilo jak v mantinelech. Nebylo ho již kam odhrnovat, proto musely nastoupit buldozery s radlicí a odhrnovat sníh do polí, aby se na silnici mohlo opět prohrnovat. Letošní zima potěšila děti a hlavně všechny lyžaře, Celý leden a únor se teploty pohybovaly od -7° – -10°C . Ještě celý březen je velké množství sněhu a stále mrazy. Zima budila dojem že se letos vůbec nehodlá vzdát vlády.

Jaro

Ještě začátkem dubna sněží a o teploty se udržuje pod nulou. 15. dubna je -6°C . Teprve ve druhé polovině měsíce je teplota konečně nad 0°C , ne však více jak $+8^{\circ}\text{C}$. Dlouho očekávané pěkné počasí se nám stále vyhýbá. Ani měsíc květen nebylo pěkné počasí. Často prší a teploty se pohybují kolem 8°C . Ke konci měsíce se teploty zvedly ale jenom na 12°C .

Léto

V červnu jsem se také nedočkaly pěkného slunného počasí. Teploty jen $10 - 13^{\circ}\text{C}$ a stále přepřehá. Toto nepěkné počasí bohužel se nezměnilo ani příchodem měsíce července. Stále prší a celý den který by vůbec nesprchlo je vzácností. Díky tomuto nevlídnému počasí se letos sena sušila velice špatně. Po bohaté zálivce narostlo hodně trávy a se sušením to bylo hroší. Ne málo občanů muselo seno nakonec vyhodit místo suché – shnilé. Ani měsíc srpen si nevedl lépe. Léto jakby dělalo, že teplo a sluníčko jsme si vybrali loni. Za celé léto bylo jen 8 dní kdy svítilo slunce a teploty vystoupily nad 20°C . Toto špatné počasí má ale bohužel velice špatný vliv na úrodu. Jahody nebyly skoro žádné, všechno na zahrádkách zhnulo. Ani cibule a česnek nedopadly dobře.

Podzim

Nejhůře ale dopadlo obilí. Dozrávalo velice pomalu, ale ještě horší je to z jeho sklizní. Pro velké mokro kombajny nemohou do polí a obilí začíná černat – plesnivět. Ani září není lepší sychravo a prší. Sběr brambor je velice obtížný – bram. kombajn tahají dva traktory kvůli mokru. Brambory jsou velice špatné kvality. Takto špatné počasí nepamatují ani pamětníci. Ani starší občané nepamatují že by byly posbírané brambory a nebylo sklizeno obilí. Ani ovoce na stromech nedopadlo nejlépe. Narostlo ho sice hodně, ale nemohlo uzrát. Jablka ještě trochu, ale švestky ve velkých žvancích plesnivěly nedozrálé na stromě. Stejně tak dopadl rybíz.

Zima

Tento rok jsme neužili ani švestkových knedlíků ani se nepálila slivovice. Začátkem listopadu již první mrazíky. První sníh napadl 14. listopadu a již nerostal do konce roku. Až do vánoc je stále mlha a tvoří se opět velká námraza. Všichni doufají že se příroda umoudří a nedopadne to se stromama jako z jara. Přesto ale vznikají velké polomy a často nejde el. proud. Celý prosinec se teploty pohybují od -5 – -10°C. Na vánoce mrzne, sněží a všude je najíněno. Celý rok 1996 co se počasí týče se dá zhodnotit jako rok velice špatný.

Knihovna

Od tohoto roku se o místní knihovnu stará pan Bedřich Böhm. Dlouhá léta byl Pražským občanem ale na důchod se opět vrátil do rodné vesnice.. Při inventarizaci knih bylo doloženo, že v knihovně je 2.493 ks knih a 611 časopisů. V tomto roce byly zakoupeny nové knihy a časopisy v celkové hodnotě 3.000,-Kč.

Kultura

20. ledna fa NABO uspořádala ples, který se velice líbil. Pro pěknou pohodu hrála skupina "Klasy". 18. května byla v kulturním domě pouťová zábava. Pořádající byli hasiči. V neděli odpoledne musela být pouťová veselice přemístěna ze Tvrze do kulturáku, kvůli špatnému počasí. Zábavu pořádali členové OZ. Ani tradiční „potlach“ v srpnu se nevydařil kvůli počasí.

Telefony

Začátkem května se v naší obci započalo s výkopovými pracemi a položením kabelu do výkopu. Tyto výkopové práce provádělo 5 Ukrajinských dělníků a jeden bagrista Čech. Dělníci byli ubytováni v maríngotkách, které byly postaveny „V sejtí“ u obec. úřadu. Tyto práce trvaly do konce října. Telefonní přípojka byla zavedena ku každému domu. Kopání bylo velice ztíženo špatným počasím. Současně byla vybudována a připojena veřejná telefonní budka, na kartu, u prodejny Jednota. Tuto telefonní stanici uvítalo moc občanů.

Kulturák

V letošním roce se udělal velký kus práce na generální opravě kul. domu. Byla opravena zatékající střecha, vyměněny byly rozvody vody a kanalizace, nové obklady, dlažby, nové asanační omítky, nově vymalováno, nové nátěry, nové dřevěné obložení na zdi. Nový barový pult, nový koberec na pódium, nová šatna a hlavně odborné vysušení obvod. zdí. Byly pořízeny nové ubrusy, záclony, závěsy. Všechno nádherně doplňují krásné umělé květiny. Celková oprava stála 542.000,-Kč z toho 240.000,- st. dotace a 302.000,- z vl. zdrojů. Není jenom náš názor že je náš kul. dům nejhezčí v celém okolí.

Volby

V dnech 31. 5. 96 a 1. 6. 96 se konaly volby do Poslanecké sněmovny ČR,. Celkem v seznamu voličů bylo 257 voličů, z toho volilo 224 voličů tj. 87,1%.

Členové volební komis byli:

Petr Bobek, Emil Zvěřina, St. Augustin, Pavel Bobek, Milena Pišová, zap. Eva Trnková

Výsledky voleb:

1. ČSSD	–	66 hlasů	6. DUCHODCI	12 hlasů
2. KDÚ-ČSL	–	40 hlasů	7. Dem. Ú	6 hlasů
3. KSČM	–	34 hlasů	8. ODA a MVS	5 hlasů
4. SPR-RSČ	–	31 hlasů	9. NEZAV. L. BLOK	4 hlasy
5. ODS	–	16 hlasů	10. HS MS	1 hlas

Tento rok ještě proběhly volby do senátu parlamentu ČR. Za Třebíčský okres byli dva kandidáti MVDR PAVEL HEŘMAN a ING. PETR HORT

V prvním kole voleb nezískal žádný z kandidátů víc než 50% ze všech platných odevzdaných hlasů, proto se konalo ve dnech 22 a 23- 11. 96. druhé kolo voleb do senátu par. ČR. Ve druhém kole zvítězil PAVEL HEŘMAN.

Autobusy

ČSAD Třebíč bylo zprivatizováno na nový podnik pod názvem TRADO. Nyní je potřeba aby obec TRADO dotovaly neboť tvrdí že nemohou pokrýt výdaje na osob. autobusovou dopravu. Není tato změna šťastná pro malé vesnice. Bylo zrušeno dost aut. spojů. Např. v sobotu a v neděli nejde žádný autobus do Třebíče ani z Třebíče. Z odpolední směny jezdí pouze ob. týden. Vždy v sudý týden. Naše obec přispěla částkou 47.000,-Kč.

Další výdaje

Na pomoc základní školy v Předíně a Mateřské školy v Předíně přispěla naše obec částkou 29.000,-Kč. Též na údržbu lesů vydala naše obec nemalou částku a to 96.500,-Kč.

Tento rok se narodili:

24. 1. Trnková Alena 89

19. 5. Novák Miroslav 98 – umístěn do kojeneckého ústavu v Jihlavě

19. 5. Nováková Jana 98 – umístěna do kojeneckého ústavu v Jihlavě

Zemřeli:

11. 3. Pařízek Václav č. ve věku 89 let

15. 4. Nechvátal Jaromír č. 108 ve věku 76 let

25. 6. Šilhavá Marie č. 94 ve věku 91 let

2. 7. Böhmová Emilie č. 72 ve věku 96 let

31. 12. 1996 bylo ve Štěměchách 333 obyvatel.

1997

(opis – neupravováno)

Rok 1997 započal větrným mrazivým počasím. 1. ledna bylo -12°C , a všude hodně sněhu a velká námraza. Celý leden byly velké mrazy nad -18°C v některých dnech třeba 25. 1. bylo dokonce -27° . Tyto velké mrazy napáchaly hodně škod. V únoru se mrazy trochu zmírnily jen kolem -10°C , ale sníh připadl a bylo ho všude moc.

Jaro

V březnu se konečně počasí začalo umoudřovat a hlásil se příchod jara. Duben byl velice pěkný měsíc teploty se udržovaly nad 10°C . V květnu nečekaně uhodila velká tepla, v první polovině se teploty pohybovaly do 20°C ve druhé polovině měsíce byla vedra již nad 25°C . Tento nástup pěkného jara s vysokými teplotami nám dával pocit že se nám příroda snažila vynahradit co nám loni zůstala dlužná.

Léto

Červen byl již celý ve znamení léta, teploty byly plně letní. Od 1. července do 6. července začalo velmi vydatně pršet. Přímo u nás se nic zlého nestalo ale na severní a střední Moravě přišly katastrofální záplavy o kterých se zmíním ještě zvlášť, protože tato katastrofa byla zcela vyjímečná v dějinách národa. Celé léto bylo velice krásné teploty se skoro stále držely nad 20°C. Dětem následně vyšly prázdniny, dospělým dovolené. V druhé polovině července a v srpnu bylo 22 dní kdy teploty překročily 30°C a daly se tedy počítat mezi dny s tropickými teplotami. Ve dnech 29. 7. byla teplota 33°C a 3. 8. dokonce 34,5°C.

Podzim

Začátkem září až do druhé poloviny měsíce se teploty pohybovaly od 18 – 24°C. Tak pomalu přicházel podzim a počasí bylo velice příjemné. Na všechny podzimní sklizňové práce bylo pěkné počasí. Ani na Martina nebylo špatné počasí bylo 16°C a kdepak po sněhu ani památka. Až počátkem prosince se na několik dní ukázal trochu sníh a mráz -4°C.

Zima

Sníh po pár dnech roztál, teploty se vyšplhaly na 0 a bylo moc pěkné slunné počasí. Takové vánoce jako letos jsem ještě nezažila. Po všechny tři dny Vánočních svátků byla teplota +12°C, slunečno, bezvětří. Jak bylo letos krásně na Vánoce nebývá mnohdy ani na Velikonoce. Místo sáňkování a bruslení se chodilo po procházkách s rozepnutým kabátem, protože bylo velké teplo. Stejně tak dopadl i konec roku. Začínali jsme se strachovat že zima vůbec nepřijde. Nám dospělým tento stav velice vyhovoval. Silnice suché, topit stačilo až k večeru – prostě paráda. Všichni dospělí jsme se shodovali, že by zima mohla být taková stále.

Úroda

Tento rok, poněvadž bylo velice pěkné počasí, byla i moc pěkná úroda všeho. Nejvíce se letos urodilo jahod. Letos se jahody doslova sbíraly po kyblích. Jak bylo slunné počasí, krásně dozrávaly a vůbec nehnily. Bohatá byla úroda všechny zeleniny i rybízu. Jablek se urodilo také dost a navíc byla krásně dozralá. Úroda švestek byla nadprůměrná, a také byly dobře uzralé, z čehož plyne, že příští rok bude hodně slivovice. Stejně hodně narostlo brambor a také v dobré kvalitě.

Záplavy

Této katastrofální události je nutno věnovat pozornost. Přímo naší vesnice se nedotkla ale byla to tak vyjímečná situace se kterou žila celá obec. Na severní Moravě v Beskydech ve dnech 1 – 6. července začalo tak vydatně pršet, až spadlo tolik vody, jako jindy za 3 měsíce. Toto množství vody z Beskyd, Jeseníku a vlastně odevšad se spojilo a velká vlna se valila Moravou. První vesnici kterou napadla byla obec Troubky. Tato divoká voda se valila nejméně ve 3 m výšce a všechno bořila. Jen v této vesnici doslova smetla z povrchu země 330 domů. Při této nezvyklé katastrofě se mluvilo o 100 – 150 leté vodě. Nikde v kronikách není zmínka o tak rozsáhlých záplavách jako 97. Toto neobvyklé množství vody vytvořilo vlastně obrovskou vlnu která stále pokračovala a ničila všechno s čím se potkala. Bylo zaplaveno 32 okresů, kolik vesnic a měst se nedá ani spočítat. Tato přírodní katastrofa vyburcovala celý národ k pomoci. Doslova přes noc zůstaly 100 tisíce lidí bez střechy nad hlavou. Toto utrpení těchto lidí se snažil zmírnit snad každý občan v republice i u nás v obci. Byly uspořádány velké sbírky humanitární pomoci i sbírky s finanční pomoci. I v naší obci byla uspořádána sbírka peněz na zmírnění utrpení po záplavách. Od občanů bylo vybráno 8.000,-Kč. K těmto penězům ještě obecní úřad přidal 10.000,-Kč z obecního rozpočtu. Mimo tuto sbírku v obci přispívali občané ještě na sbírky v zaměstnání. Mnoho našich občanů svou humanitární pomoc odevzdalo

v Třebíči. Každý si jistě umí spočítat k jak velkým materiálním škodám došlo. Nejsmutnější ale bylo že došlo i ke ztrátě na lidských životech. Celkem přišlo o život 14 lidí z toho z Troubek 9.

Kabiny

V tomto roce se postavily na vrchách nové kabiny pro sportovce. Celkem hodnota stavby byla 800.000,-Kč. Státní dotace činila 240.000,- Tyto kabiny byly zkolaudovány 29. prosince.

Eurotel

26. 11. 97 byla zkolaudovaná stavba zesilovače Eurotel na vrchách. Výška stožáru je 55,4 m. Konstrukce je ukotvena na železob. čtverci o rozměrech $10^{15} \times 10^{15}$ m. Celých 500 m² plochy je obeháno drátěným plotem.

DUHA

V začátku září otevřeli manželé Šilhavovi vinárnu DUHA. Tato restaurace se nachází v prostorách bývalé prodejny. Vinárna je velice pěkně vybavená. Všichni návštěvníci tohoto zařízení se vyjadřují pochvalně.

Kultura

Paní Jitka Böhmová vede každé úterý a čtvrtek rehabilitační cvičení. Na toto cvičení chodí asi 15 žen a jsou velmi spokojeny. 16. ledna uspořádali hasiči tradiční ples. K tanci a poslechu hrála hudba Delicie Vladislav. V březnu byla v kul. domě 2x pořádána diskotéka naší mládeže. 4 dubna byla pomlázková zábava – velice vydařená. 18. srpna – tradičně již u Dašova potlach. Tento rok byl jubilejní 30. K tomuto výročí šerif osady Klondajk Jery – Old. Hamerník, vyrobil malé dřevěné placky, připomínající tento den. Rozdával je skoro všem zúčastněným a velice se líbily. 13. 12. – Myslivecká společnost Rokytnice, kde jsou jejími členy i občané ze Štětěch, pořádala v našem KD. – Poslední leč. Tato akce měla veliký úspěch, cizím účastníkům se velice líbil pěkně opravený KD. Zmluvily si tyto prostory na příští rok.

Výdaje

Na zachování autobusových linek, přispěl OÚ tento rok „Tradu“ 87.000,-Kč

Výdaje na lesy – 71,500,-Kč

na školu – 63,500,-Kč

Příjem za dřevo – 440.000,-Kč

V roce 1997 se narodili:

Karolína Petřů č. 91 8. 4.

Petra Trnková č. 116 7. 7.

Jan Svoboda č. 103 15. 7.

Jakub Vídenský č. 55 5. 9.

Matěj Šabacký č. 15 15. 9.

Jan Sochna č. 2 31. 10.

Zemřeli:

3. 3. Nová Marie č. 59 ve věku 87 let

27. 7. Bazala Karel č. 36 ve věku 85 let

11. 7. Trnka Vladimír č. 44 ve věku 72 let

Ke dni 31. 12. 97 žilo ve Štětěchách 339 obyvatel.

1998

(opis – neupravováno)

Počasí: Začátek roku nás přivítal krásným slunečním počasím, teploty i v noci na 0°C. Přes den se teploty pohybovaly na 10°C. Nikdo by nehádal že je Nový rok a svátek Tří králů. Poslední týden v lednu napadl trochu sněh a teploty se pohybovaly kolem -7°C. Celý únor bylo krásné počasí. Všichni dospělí si takové počasí nemohli vynachválit. Dne 20. února byla denní teplota +16°C a byl překonán stoletý teplotní rekord. 4. března byl překonán dokonce stopadesátiletý rekord a to teplotou přes den +20°C. Kočičky tento rok kvetly již začátkem ledna, sněženky a bledule v ½ února. Na začátku března začalo mrznout asi -7°C. Po tak pěkném počasí to bylo velice nepříjemné. V letošním zimním období si děti moc málo užily sáňkování a lyžování. Mimo asi 14 dní nebyl vůbec sníh. Nám dospělým se tato zima velice líbila. Silnice byly hlavně suché nemuselo se ani moc topit.

Jaro: V druhé polovině března se ochladilo, ale i přes to letos jarní práce započaly velmi brzo. Na velikonoce 12 a 13 dubna, mělo již mnoho lidí nadělané záhony, a zasázené brambory. – i zemědělské družstvo. I když na Velikonoce byly zahrádky obdělány nic to nezměnilo na pranostice „zelené Vánoce bílé Velikonoce“. Velikonoce nebyly doslova bílé ale velice nepříjemné. Bílá sobota propršela a foukal vítr. Teplota jen +3°C. V neděli nepršelo ale jinak beze změn. Na pomlázku trochu lépe +12°C. Do konce dubna nic moc. Nástupem května se počasí velice zlepšilo. Rychle nastoupila vedra. Dne 10. 5. byla teplota již 28°C Všechno viditelně kvetlo. Na naší pouť se počasí jako nechvál hodně pokazilo. Teploty jen +3 – +5°C, přišlo a foukal studený vítr. Začátkem června uhodila velká vedra – pravé počasí na sečení sena. O víkendu 5, 6, 7. června byly rekordní teploty a to 31, 33 a 34°C. Na některých místech republiky až 36°C. Byl překonán teplotní rekord z roku 1803. Toto krásné počasí vydrželo až do konce června. Začátkem prázdnin ale bylo ošklivo, studeno a hodně přšelo. Druhá polovina července velká vedra a skončilo to velkou bouřkou a velkým přívalem vod. V okrese Rychnov nad Kněžnou byly opět velké záplavy. Bylo zaplaveno 33 obcí, 20 domů úplně zničeno dokonce 4 mrtví. Tato tropická vedra vydržela až do 20. srpna. – to úplně nečekaně a přes noc z veder teplota klesla na 16°C – +9°C. Toto vydrželo až do konce měsíce. Září ještě trochu horší, mlhy, prší. Ještě celý říjen beze změn. Velmi obtížně se sklízí brambory – stále prší. Začátkem listopadu se ochladilo teploty klesly -10°C. V druhé polovině měsíce napadlo mnoho sněhu. Byla to úplná sněhová kalamita. Trvala celých 14 dní. Foukal silný vítr a hodně se zavíjelo. Silnice byly nesjízdné, autobusy jezdily s velkým zpožděním. Po tomto nastala obleva a do rána sněh slezl. Vypadalo to že vánoce budou zelené, ale nakonec sice napadl sníh ale byla mlha a tak se všechno krásně nejinilo a krásně se třpytilo. Do konce roku napadl jenom poprašek. Na Silvestra byla teplota -7°C a foukal studený vítr.

Kultura: Dne 28. února uspořádal Sbor dobrovolných hasičů ples. Ples byl velice vydařený. Na zahájení byla zatančena Moravská beseda, kterou tančilo 8 párů mladých lidí. Besedu s nimi nacvičil pan Vl. Fiala a jeho manželka Vlasta. K tanci na plese hrála kapela Fontána, účast občanů byla velká.

30. duben : se konala slav. stavění Máje u kolotoče. Ke stavění vyhrával místní rozhlas a hasiči se postarali o občerstvení – uzená klobása a pivo.

17. 5. Pout': V sobotu v předvečer pouti se pořádala poutní zábava – pořadatelé byli opět hasiči. Hrála hudba Delicia . Byla opravdu velká účast občanů. V neděli 17. 5. pan Fiala a pan Moudrý (zeť) uspořádali v budově OÚ – v obř. místnosti výstavu svých kovářských prací. Výstavu shlédlo mnoho lidí a velice se všem líbila. Přijelo se podívat i mnoho lidí přes polních. Mezi hosty byli také „Horácké noviny“. V novinách potom moc pochvalný článek. Tato výstavka se konala k 70. narozeninám p. Fialy. Odpoledne sehráli naši fotbalisté několik utkání. Nejprve žáci, potom dospělí, ale hřeb odpoledne bylo utkání našich „starých pánů“ proti „starým pánům“ z Heraltic – výsledek 3:3. Odpoledne ještě v kul. domě vyhrávala muzika a zajištěno bylo občerstvení. Zde byla velice nízká účast.

Ve Tvrzi 8. 8. pořádali hasiči tan. zábavu. I přesto že bylo velice teplé počasí byla velice malá účast – což pořadatele velice mrzelo.

Potlach 22. 8. jak již tradičně tak i letos se na Dašově pořádal trampský „Potlach“. K ohni se sešlo dost lidí, ale bylo špatné počasí – poprchalo a tak vydrželo jen málo lidí až do konce. Toto opět organizoval Olda Hamerník a jeho synové – Jan a Milan

Poslední leč 18. 12. se konala v kul. domě „Poslední leč“ myslivců se sdružení Rokytnice. Byl zajištěn svoz i z okolních vesnic. Na občerstvení byl výborný srnčí guláš a pečený divočák. Muzika se moc vydařila a již se plánuje na další rok opět ve Štěměchách. Všem se líbí krásné prostředí v našem kul. domě.

Slavnostní spuštění plynu

Dne 30. 10. 1998 byl v 10⁴⁰ hod. v domě nejstarší občanky Štěměch, u paní Julie Kasáčkové č. 11, která se dožila v plném zdraví 91 let, slavnostně podpálen plyn. Tohoto slavnostního aktu se zúčastnilo mimo mnoha místních občanů, asi 30 pozvaných hostů. *(následují podpisy pozn. opisovatele)*

Báňová Marie

Bobek Petr

Picka Frant.

JMP a.s. záv. Jihlava

Podpis nečitelný

JMP a.s. rozvodna Třebíč

Podpis nečitelný

PNP a.s. Brno

Pelán

fa pelán

Podpis nečitelný

ObÚ dále nečitelné

Kalina

Ob Ú Předín

Podpis nečitelný

Podpis nečitelný

starosta OÚ Lesná

Kovářníková Jana

OÚ Lesná

Plynofikace

Minulý rok bylo rozhodnuto i plynofikaci obce. Po vyřízení všech velmi složitých administrativních povolení a řízení bylo přistoupeno realizaci. V konkursním řízení byla vybrána firma „Pelán“. Původně se firma zavázala že práce budou zkolaudovány dne 28. 8. Jenže práce v Předíně se značně zkomplikovaly a tím pádem se u nás započalo podstatně déle. – 28. 7.. Byla to velká škoda poněvadž ke konci výkopových prací přšlo dost vydatně a výkopy byly plné vody a bahna. Kdyby se započalo jak se mělo bylo by se moc zbytečné práce ušetřilo. V naší obci byly výkopové práce obtížnější, protože se současně s pl. vedením pokládalo i vodovodní potrubí pro obecní vodovod. Práce byly také ztíženy tím že bylo nutno zbourat tarasy a zmenšit předzahrádky po celé délce ulice od pana Fr. Horkého až do zatáčky ke Kasáčkovým. Taktéž se zboural taras u Šilhavů v zatáčce. Zde s toho důvodu, aby bylo více místa na procházení. Je třeba všem těmto občanům poděkovat, že pochopily situaci a bez potíží obec. úřadu vyšli vstříc. Práce postupovaly velice rychle. Zbourání všech tarasů a nové postavení trvalo necelých 14 dní. Celá tato akce je největší v dějinách obce a troufám si říct že

jen tak nebude. Mám na mysli celou plynofikaci a pokládání vod. potrubí. Zde je nutno vzdát hold paní starostce p. Báňové, která toto všechno zařídila, řídila a celou dobu řešit musela spoustu překážek a komplikací, které se během prací vyskytly. Věnovala této akci obrovskou dávku obětavosti a především svého volného času. Její práce byla příkladná. Všichni občané si toto ale uvědomují a má za to jejich vděk a obdiv.

Výkopové práce prováděla fa. Pelán, která zaměstnávala ukrajinské pracovníky. V naší obci jich pracovalo 20. Byli ubytováni ve škole a obřadní místnosti. Polovina z těchto pracovníků měla střed. vzdělání někteří i vysokoškolské. Pracovali velmi poctivě denně 12 hod. a to i v sobotu a neděli.

Celková hodnota této plynofikace je:

Příjmy a výdaje obce:	4 114.000,-
Státní dotace:	907.000,-
Obecní peníze:	2 200.000,-
Úvěr obce:	1 007.000,-
Dotace do TRADO:	
Za rok 1998 činily příspěvky na dopravu:	115.614,-
Příspěvky do ZŠ v Předíně:	84.400,-
Příjmy z. ob. lesa :	267.000,-
Náklady na les :	127.000,-
Oprava kapličky dotace :	120.000,-
obecní peníze :	130.000,-
Projekt. Dokumentace vodovodu :	120.300,-

V roce 1998 se konaly volby do poslanecké sněmovny. Uskutečnily se ve dnech 19 a 20. června.

V naší obci se voleb zúčastnilo 199 voličů což bylo 77.7% ze všech voličů.

Výsledky voleb do pos. sněmovny

- 1) ČSSD – 74 hlasů
- 2) KSČSM – 41 hlasů
- 3) KDU-ČSL – 32 hlasů
- 4) ODS – 14 hlasů
- 5) Důchodci – 12 hlasů
- 6) SPR-RSČ – 10 hlasů
- 7) UNIE SVOBODY – 7 hlasů
- 8) DEM.UNIE – 6 hlasů
- 9) NEZÁVISLÍ – 1 hlas
- 10) MOR. DEM. ST. – 1 hlas

KOMUNÁLNÍ VOLBY se konaly dne 13 a 14 listopadu.

Volilo se 9 členů obec. zastupitelstva z 12 kandidátů . Zvoleni byli:

Marie Báňová	102 č.p.
Petr Bobek	66
Karel Trnka	123
Milada Píšová	17
St. Augustín	133
Ant. Šilhavý	119
Vlasta Moudrá	118
Miloš Ondráček	120
Ant,. Dokulil	64

Tito zvolení kandidáti zvolili za starostu obce: Marii Báňovou a zas. starosty Petra Bobka.

V roce 1998 se narodil 4 občanci:

Ladislav Novák	98	2. 9. 98
Patrik Dvořáček	66	10. 10. 98
Petra Ondráčková	78	20. 12. 98
Šárka Šloufová	109	27. 12. 98

Zemřeli:

1. 1. 98	Jaroslav Bobek	10 ve věku	85 let
18. 3. 98	Josef Hamrla	114 -,-	62 let
27. 9. 98	Miroslav Špaček	107 -,-	56 let
29. 9. 98	Anežka Bazalová	36 -,-	85 let

V roce 1998 se uskutečnily 2 sňatky.

Veškerý průměr obyvatelstva: 40 let

Počet obyvatel k 31. 12. 98 je : 323

Kaplička:

Dne 14. 7. 98 započaly práce ne celkové opravě. Byl dán nový krov, nové šindele, nové okování u křížku. Byly otlučeny omítky nahrazeny novými asanačními, na zem byla dána dlažba, nové okno a masivní dveře a vitrína na vystavení parte. Na okno ozdobná mříž. Nejvíce práce odvedl p. Emil Zvěřina, který složil 3 stránkový dopis o obci a době a byl vložen do kopule. Bylo instalováno el. zvonění. Slavnostní zvonění se konalo 26. 8. v 19. hod. Mnozí přihlížející plakali: Krásně se opravila i Boží muka nahoře u rybníka.

1999

(opis – neupravováno)

Počasí: První dny nového roku 1999 nás přivítaly pěkným, mírným zimním počasím. Tato mírná zima potrvála celý leden. Zato únor se ukázala v plné síle. Během dvou dní po které nepřetržitě sněžilo napadlo tolik sněhu že nastala úplná kalamita, úplný kolaps dopravy. Silničáři vůbec nestačili návaly sněhu odklízet. Všude kolem silnice byly vysoké mantinely ze sněhu. Situace se tak vyhrotila, že přednosta okresního výboru vyhlásil pro celý okres stav ohrožení. Až do odvolání nikdo neměl vyjždět, protože téměř všechny komunikace byly neprůjezdné. Jen stěží se dařilo alespoň udržet hlavní tahy silnic. Naše obec má tu výhodu, že leží na hlavní silnici, proto jsme nebyli odříznuti od světa jak některé vesnice. Na pomoc proti přivalům sněhu byla povolána i armády. Tato situace se líbila dětem. Několik dní se nedostaly do školy a na zimní radovánky měli ideální podmínky. Tyto nejhorší podmínky trvaly 4 dny, ale ještě dalších 14 dní než se všechno dostalo do úplného normálu. Po tomto ošklivém zimním počasí nastoupilo jaro velice rychle. Teploty stouply velice rychle a nastalo veliké tání. Nástup teplého počasí byl tak rychlý že vlastně nastalo, alespoň podle teplot, léto. Poslední dobou býváme ošizeni o jarní počasí. Jaro bylo pěkné, mírné a všechny práce s jarem spojené se dělaly pěkně v klidu. Tento klid byl ale přerušen dne 8. 6., kdy se kolem poledne zatáhlo hrůznostrašně. Po poledni začalo pršet. Lilo tak intenzivně, že během 20 min. se dostalo do vsi z okolních polí a z Pešova tolik vody, že prostranství před jednotou bylo plné vody. Zrovna šli

lidé od ½ 1 autobusu a již nemohli projít. Vody bylo nad kolena. Síla vody strhla celý mostek, který je na příjezdové cestě k panu Pavlu Bobkovi a Luboše Horkého. Nebyl to jenom nějaký chatrný mostek, ale velký betonový přejezd. Oprava této komunikace stála hodně peněz OÚ.

Léto: bylo pěkné teplé s vysokými teplotami. Bylo hodně dní kdy teploty přesahovaly přes 30°C. Pršelo málo takže sena se sušila dobře. Úroda jahod byla velká. Malin i rybízu také, takže jsme mohli darů přírody dosytnosti užít.

Podzim také nevybočoval z normálu a proti jiným rokům. Brambory se posbíraly pěkně suché, ovoce bylo průměrně a v dobré kvalitě.

Zima přišla pomaloučku pěkně jsme si zvykali na příchod nižších teplot. Před vánocemi napadlo i dost sněhu, takže byly krásné bílé, plné pohody. Toto pěkné zimní počasí vydrželo až do Silvestra. V tento den o půlnoci se hodně našich občanů začíná scházet dole u kolotoče. Hlavně rodin s menšími dětmi. Nakoupí si hodně zábavné pyrotechniky. Otcové od rodin potom tyto rakety, prskavky a petardy odstřelují a všichni, hlavně děti to sledují s velkým zájmem.

Kultura: V lednu přesně 17. byl uspořádán ples. Jako již tradičně i letos ples hasičský, a jako vždy, byla velká návštěvnost. V dubnu se konala zábava pomlázková. Zábava pomlázková nebyla již zdaleka tak hojně navštívena. Toto si vynahradili pořadatelé pouťové zábavy, která byla i letos moc pěkná a za velké účasti místních občanů. Pořadatelé byli opět členové hasičského sboru. V poslední době se místní hasiči velice angažují do všech aktivit v obci. Tento rok byl pro členy hasičů slavnostní. Slavilo se totiž 100. výročí založení sboru. Tyto oslavy byly pojaty velkolepě. Dne 4. 6. byla v kulturním domě slavnostní schůze pro členy DH a jejich manželky. Jako hosté byli pozváni hasiči z okresu i sousedních vesnic. Zasloužili členové byli vyznamenáni. Poté všichni dostali dobré občerstvení. Byla to dobrá svíčková s knedlíkem, kterou vařil pan Mirek Beneš. Po té následovala taneční zábava. Toto byly oslavy místní a za týden teprve oslavy veřejné. Na vrchách byla uspořádána hasičská soutěž na kterou přijelo 15 sborů. Na hřišti byly předvedeny také ukázky různé hasičské techniky, kterou obdivovaly hlavně menší děti – kluci. Jenže nejprve se všichni sešli dole u OÚ odtud vyšel slavnostní průvod celou obcí až na hřiště na Vrchy. Průvodu se zúčastnila i dvě družstva krásných „Mažorettek“ z Třebíče. Byly to děvčata ve věku 5 – 9 let a 10 – 14 let. Měly krásné pestré kostýmy pěkně oživily jak průvod tak program na hřišti.

Volejbal V tomto roce jsme jako obec Štětěchy uspořádali 0 ročník volejbalového turnaje na hřišti u kulturního domu. Soutěže se zúčastnilo 8 družstev. Tento turnaj jsme pojmenovali Volejbalový turnaj o Štětěšského kačera. Také vítězové jako hlavní cenu dostali upečenou a nazdobenou kachnu. Hrál se ve dvou skupinách a to jako amatéři a profesionálové. Podmínkou je aby družstva byla smíšená. Štětěchy měli postavené dvě družstva. Soutěž se velice vydařila a velice líbila. Jako občerstvení byla a podávaná grilovaná kuřata. S kuřatama přijelo grilovací auto. Koupit si mohli samozřejmě i diváci. Někteří to řešili tak, že prostě nevařili – sledovali soutěž, a oběd si koupili. Všichni sportovci byli velice nadšeni a slíbili účast i v příštím roce kdy se uvažuje, že by soutěž byla dvoudenní.

Senioři V listopadu se pořádal zábavný den pro naše důchodce. Tuto oslavu jsme uspořádali spolu s občany s Předína. Oslava se konala v kul. domě v Předíně, kam naši důchodci byli odvezeni autobusem. Byla objednána estráda pro pobavení a kapela která po skončení programu hrála k tanci a poslechu. Jako občerstvení dostali naši senioři teplý párek, pití a členky obec. zastupitelstva z Předína a ze Štětěch napekli něco sladkého na zub. Akce se velice líbila a spokojenost byla velká.

Den dětí Ještě jsem zapomněla vzpomenout den dětí který se konal první neděli o prázdninách. Pozván byl pěvecký dětská sbor s Třebíče i celá organizace soutěží byla pořádána Třebíčskou vedoucí. Naše děti měly pěkné kostýmy které jim ušily šikovné maminky a babičky. Jako ceny a výhry v dětských soutěžích byly sladkosti. Naše děti byly nadšeny. Pěkný den se líbil i dospělým.

Výstavba v obci V tomto roce se opravdu nádherně „vyšperkoval“ kulturní dům. Ve vnitř byl celý opravený a pěkný ale letos se „vymakal“ jeho vzhled. Bylo třeba opravit střechu nad přístavbou ze předu. Naše paní starostka to vyřešila tak, že nechala střechu strhnout a udělat vlastně novou a nad vchodem po celé délce k. domu nádhernou terasu. Ze strany jsou postaveny schody které na terasu vedou. Je z ní nádherný pohled právě na spor. areál. Toto ocenili právě diváci a právě sportovci kteří zrovna nehráli, při konání volejbalové soutěže. Tento rok se také uskutečnila plynofikace KD. Odpadlo dlouhodobé vytápění a čouření kamen. Je to úplná paráda nyní si při nějaké kul. akci přitopit. Navíc přibýly i další místa pro návštěvníky. Nyní je v KD daleko větší čisto. Současně s kulturním domem proběhla plynofikace obecního úřadu. Zde byly odstraněny staré akumulční kamna a nahrazena pl. topidly. Tento způsob vytápění je o mnoho levnější a účinnější.

Chodníky Poněvadž se při plynofikaci obce rozkopaly vlastně všechny chodníky, začíná se znovu obec dávat do pořádku. Je to ale velice nákladná záležitost, proto se začíná tam kde je největší pohyb obyvatelstva, Byl opraven chodník po celé délce silnice do kopce, kde vlastně chodí všichni naši spoluobčané kteří bydlí v horní části obce. Na chodníky byla položena zámková dlažba. Taktéž bylo krásně upraveno prostranství před prodejnou Jednota. Na tomto místě vlastně vždy, ještě před kopáním, byly vyjety koleje a stála v nich voda. Nyní je tato část obce moc pěkná.

Hospodaření obce Jen trochu pro přehled a cenu některých akcí:

Plynofikace OÚ	–	200.000,-	– (120.000,- dotace)
Plynofikace KD	–	200.000,-	– (obecní peníze)
Oprava chodníků	–	200.000,-	– (120.000, dotace)
Příspěvek do školy	–	41.636,-	
Úprava vod. toků	–	91.000,-	
Příspěvek na dopravu	–	118.000,-	
Oprava veř. Osvětlení	–	49.000,-	
Prodej akci získala obec	–	+1 856.000,-	
Příjem z lesů	–	+296.000,-	
Za nové vysazení	–	68.000,-	
Dar nemocnici TR	–	7.000,-	

Noví občanci:

V roce 1999 se narodilo 5 dětí:

Patrik Chmelař 4. 10.

Sára Kazdová 6. 6.

Vojtěch Kovář 13. 8.

Rostislav Řepa 14. 8.

Tomáš Trnka 8. 10.

Zemřely dvě spoluobčanky

31. 8. Emilie Báňová ve věku

6. 10. Božena Dokulilová ve věku

Ke dni 31. 12. 1999 měla naše obec

2000

(opis – neupravováno)

Nové tisíciletí Už je to tady ! My všichni kteří jsme se toho dožili máme to štěstí, že se nejen mění poslední číslice v letopočtu, ale i předposlední kde se mění desetiletí, ale také třetí číslice od zadu kdy se mění století ale my jsme dočkali i tohoto že se mění první číslice – která znamená tisíciletí. Kolik vody uteče, kolik generací se bude muset narodit a také zemřít aby se naši potomci dočkali toho, že se bude měnit století, netroufáme ani pomyslet na ty, které budou vítat jako my nové tisíciletí. V naší obci jsme jej přivítali jak již několik let o půlnoci u kolotoče při vystřelování raket. Letos ale oslavy se zúčastnilo více lidí a také se vystřílelo více raket. Ale euforie, která všechny lidi nadchla pomalu opadá, začínáme si na nový letopočet zvykat a musíme prostě konstatovat – že život jde dál, a ne jinak tomu je i v naší obci.

Předjaří. I to počasí jakoby si bylo vědomo že i tak slavný rok nesmí zlobit a musí se ukázat v tom lepším světle. Během ledna byla zima pěkná, mírná a trochu sněhu pro děti také nadělila. Všichni čekali co zase letos provede únor. Ale i ten byl velice pěkný bylo v něm spoustu pěkných slunných dní. V pěkném, klidném počasí jsme vpluli do měsíce března. V březnu bylo velice pěkně. Teploty dosahovaly 10 – 18°C nad 0. Všichni ale nechtěli věřit že už je to jaro, že příroda nám ještě ukáže. Ale neukázala. Ti občané obzvlášť pilní a snaživí měli koncem března už hotové zahrádky. Bylo tak pěkné počasí, že do půl dubna měli všichni hotové zahrádky a zasázené brambory. Ale nejen lidi na zahrádkách ale i zemědělci v družstvu ve velké. Tento rok byla příroda dobrých 20 dní dopředu. V květnu byly teploty které se běžně očekávají o prázdninách. Počátkem května byly již v plném proudu senoseče. Tento rok se urodilo moc jahod. Všichni se shodovali na tom že taková úroda nebyla několik let. Stejně hodně se urodilo malin a letních jablek. Byl to bohatý rok na všechno. Hodně brambor, zeleniny ale strašně moc jablek. V létě bylo velké teplo. Ti kteří se rádi koupou užili letos vody dosytosti. Dovolená vyšla letos snad všem dospělým ale hlavně dětem prázdniny. Ani podzim se nenechal zahanbit. Byly nádherné slunné dny. Všechna práce na zahradě se dělala za pěkného počasí. Dokonce se stávalo že někde znovu začaly kvést stromy. Ne tak moc jako na jaře ale sem tam. Květiny trvalky, kvetly znovu a ještě v listopadu bylo možno nalézt na zemi ale i na zahradce znovu červené jahody, maliny okna byla plná květin v truhlících. První mrazíky a první sníh přišli až těsně před vánocema. To ale jenom tak, aby ten rok byl celý krásný a jak se patří. Do vánoc se ani moc netopilo, jen přitápělo jak to bývá na podzim. Toto velice ocenili dospělí.

Kultura: Jako každý rok, tak i letos se u nás kulturní sezóna začíná hasičským plesem, který se snad vždy vydaří a je hojně navštěvován. Další akcí byla až pouťová zábava. Letos se pomlázková nekonala, protože se již několik let nevydařila. V červnu se konala hasičská soutěž nazvaná „Memoriál Fr. Trnky“. Tento je pojmenován po místním občanovi, který byl oddaný hasič a zemřel v mladém věku. Tato soutěž bude se konat každoročně.

Volejbal Letos na přelomu července srpna se konal 1. ročník volejbalového turnaje o Štěměšského kačera. Této rok se turnaj pojal jako dvoudenní. Přihlásilo se 16 družstev. Celý týden před turnajem pršelo, ale na víkend se počasí umoudřilo a bylo pěkně. Nebylo sice moc velké teplo, ale nepršelo. Sportovci byli nejen z blízkého okolí, ale z celého kraje. Všem se ve Štěměchách moc líbilo, nejen K.D., terasa ale především naše pěkně opravená a upravená tvrz. Byli mile překvapeni nejen krásným prostředím, ale i tím, jak je o ně perfektně postaráno. Pan Kružík vyšel pořadatelům vstříc a dovolil na celém jeho dvoře parkovat. Dále půjčil k používání kolnu která sousedí s KD, kde se udila cigára a peklo na grilu naložené sele. To byla obzvlášť lákavá atrakce pro všechny. Opět bylo pozváno auto s grilovanými kuřaty na oběd, byl k večeři guláš a druhý den řízek a salát. To nikdo z hostů nečekal a byl překvapen.

V noci se nespalo ve stanech jak bylo původně zamýšleno, ale volejbalisté spali na Obec. úřadě v obřadní místnosti. Na zemi ve spacácích. Výherci dostali opět mimo jiné krásně upečenou kachnu. Akce se velice vydařila a líbila, ale bylo to současně moc náročné na zajištění celého chodu soutěže. Je nutno poděkovat všem členům OZ, i se členy svých rodin, zajistili hladký průběh celé akce. Aby těch starostí bylo dost pořadatelé ještě večer pořádali pro sportovce i pro místní občany kantry-bál. Taktéž moc vydařený. Ještě se musím zmínit k akci jako je stavění a kácení máje. Pomalu ale jistě se přestalo chodit za ves k ohni a daleko více se to lidem líbí pěkně uprostřed obce, je připraveno občerstvení, hraje hudba, kdo chce si i zatančí.

Den důchodců. Jako loni tak i letos jsme pro dříve narozené občany uspořádali pěkné nedělní posezení s programem, hudbou a tancem a dobrým občerstvením. Letos jako loni se toto konalo v Předíně. Tentokrát se ale všichni domluvili že příští rok se bude den seniorů konat ve Štěměchách. Ještě nutno připomenout krásného procítěného promluvení, naší paní starostky p. Báňové která má vkus a cit pro takové záležitosti.

Hospodaření v obci:

V letošním roce se opravila a velice krásně upravila budova obecního úřadu. Vyměnily se okna, na místo starých se dala nová plastová okna, vnitřní omítky, podlahy. Z venku se nastříkala nová pěkná fasáda.

Oprava obec. úřadu a fasády	–	238.900,-
dotace		200.000,-
Terasa K. D. hrazeno OÚ		730.000,-
Záchytný dešťový žlab u ul.		
Pešovská a kanaliz. sběrač u OÚ		160.000,-
Příspěvek na dopravu		118.000,-
Příspěvek na školu v Předíně		42.000,-
Vzhled a zeleň v obci		98.000,-
Na toto dotace		50.000,-

Noví občánci:

Bobková Veronika	5. 1.
Ondráček Filip	21. 3.
Maslová Brigita	22. 9.
Kazdová Marika	6. 10.

Zemřel pan Karel Šebesta 1. 3. věk:

31. 12. 2000 bylo v naší obci celkem obyvatel:

2001

(opis – neupravováno)

Počasí: Začátek roku byl mírný, mrazy jen průměrné, a sněhu jen tak pomálu. Zato únor se ukázal v plné síle. Několik dní trvalo dokonce sněhová kalamita. Jaro se ale přesto své vlády ujalo poměrně brzo a tak se brzo pracovalo na zahradách i polích. Když plně kvetly stromy počasí se zhoršilo a také to mělo špatný vliv na sklizeň ovoce. Sena se ale sklízela v pěkném počasí. Začátek léta a prázdnin se vydařil. Koncem srpna ale počalo pršet. Toto období častých

dešťů trvalo prakticky až do zámru. Velice to ztížilo hlavně podzimní práce ale především sběr brambor. Zima přišla již počátkem listopadu. Koncem listopadu se přihlásila již první sněhová kalamita. Začátek prosince byl mírnější ale konec roku se opět vyřádil. Bylo nesjízdné, zavíjelo se byl velký vítr a také velké mrazy. V tomto extrémně špatném počasí potkala rodinu Šebestovu rodinná tragédie. Pani Šebestová Ludmila ráno 30. 12. odešla z domu a nevědělo se kam. Obecním rozhlasem byli občané obce požádáni o pomoc při hledání. Této záchrané akce se zúčastnilo hodně lidí. Rozdělili se na několik skupin a brzo byla paní Šebestová nalezena. Bohužel nebyla již živá. Vzala si dobrovolně život. Nalezena byla na Vrchách u chaty. Tato tragédie byla sice rodinná, ale chci připomenout, že lidská solidarita a spoluúčast všech občanů byla veliká. Jsem ráda, že se nepotvrdilo to co se dnes traduje, že cizí neštěstí nikoho nezajímá. Alespoň u nás v obci se to nepotvrdilo – a to je moc dobře.

Kultura: Kulturní život naší obce se již tradičně zahajuje plesem hasičů, který též tradičně bývá velice pěkný. Byla bohatá tombola a bohaté občerstvení. Pomlázková se opět nekonala. Nevím čím to je, že na ples jde každý rád a na pomlázkovou se nikomu nechce. Zato velice vydařená akce bylo stavění máje a pálení čarodějnic. Počasí bylo teplé a tak se před pož. zbrojnicí vydrželo sedět, pít a zpívat až do ranních hodin. 12. 5. byla moc pěkná poutní zábava. Tato bývá též hojně navštěvovaná. V červnu se opět konala hasičská soutěž – memoriál Fr. Trnky. Počasí ale tomuto nepřálo a vytrvale přšelo. Přesto se soutěže zúčastnilo 14 družstev. Trofej zůstala v obci – naši vyhráli. Největší a zároveň nejnáročnější akce byl opět „Kačer“, ve dnech 4 a 5. srpna. Opět velká účast – 22 družstev. V těchto dnech panovala ale tropická vedra až 34°C. Počasí se projevilo na spotřebě tekutin. Jen piva se vytočilo 28 sudů. Obrovská byla spotřeba limonády. Večer v sobotu byla opět uspořádána pro účastníky taneční kántry zábava . bylo zajištěno bohaté občerstvení a celkové pohodlí pro všechny. Na zajištění všech těchto prací pracovalo mnoho lidí snad ¼ obce. Je potřeba všem řádně poděkovat. Další krásná akce v obci bylo sázení „stromu republiky“. Konalo se 26.10. před obecním úřadem. Strom byl slavnostně zasazen a k tomuto zazpívali „štěměstí umělci“. U této příležitosti měla projev naše paní starostka p. Bářnová. Vyzdvihla zejména pěkné vztahy mezi spoluobčany, poděkovala všem, kteří se nějak zúčastňují všech akcí a brigád. Připomněla všechno co se nám v obci zadařilo a mluvila tak krásně a procítěně že kde koho dojala až k slzám. Členky OZ a nebo ženy zastupitelů napekly pravé české koláče, které byly nabízeny účastníkům akce. Poté si všichni občané společně zapívali několik lidových písní. Poněvadž se nikomu nechtělo domů, ale počasí bylo moc ošklivé, všichni se přemístili do hospody kde se v zábavě pokračovalo. Koncem listopadu byla v K. D. poslední leč. 10. 11. se v našem K. D. pořádal „Den důchodců“. Tentokrát byli důchodci z Předína přivezeni k nám. Celý program nastudoval a uváděl p. St. Augustin. Je třeba činnost p. Augustina vyzdvihnout a ocenit. Je to člověk velice chytrý, inteligentní se smyslem pro humor. Je velice obětavý a pozorný. Pracuje jako učitel ve ZŠ v Předíně. Jsme rádi že učí naše děti. Myslím, že se zde Předínští i naši senioři cítili velice dobře. Ukázali jsem že jsou v naší obci šikovní a schopní lidi a umíme se dobře bavit. 23. 12. se před OÚ uspořádalo zpívání u jesliček. Sešlo se hodně občanů a společně si zazpívali vánoční koledy – paní starostka všem popřála pěkné vánoce. Toto se velice líbilo a myslím že by mohl vzniknout nový pěkný zvyk v obci – zpívání u jesliček. 30. 12. se konal sraz občanů s našeho Mikroregionu na hoře „Mařence“. Taktéž bychom chtěli tuto akci každoročně opakovat. 31. 12. se silvestr slavil v K. D. a opět u kolotoče.

)

2002

(opis – neupravováno)

Počasi: Poněvadž konec minulého roku byl hodně špatný až krutý, musel zákonitě tak začít i rok letošní. Toto se udrželo až do poloviny ledna. Letos zima jaro ustoupila jen velmi pomalu a nerada. Jaro bylo docela opožděné a ne moc teplé. Taktéž doba sen nebyla teplá – často přšelo. Všechno je letos takové nijaké málo tepla, málo slunce, ale dost deště. Jahody většinou pohnily a to je bráno jako měřítko počasí. Často prší – dlouho nebyl tak mokrá rok. Čas léta a prázdnin byl hrozný – ani teplo ani slunce. Toto je celostátní. Situace se ale vyhrotila po 12 srpnu. Po několika dnech přívalových dešťů na Šumavě začaly záplavy v Jižních Čechách. Deště neustávaly a vody přibývalo. Záplavy které následovaly se označují za vůbec největší v dějinách naší země. Záplavy na Moravě před 5 lety, které se zdály obrovské byly nic proti tomu co se dělo letos. Zatopeno bylo všechno kolem Vltavy od pramene až po opuštění republiky. Čechy si prožili peklo. Tato voda je považována za 500-letou. Nebyla ušetřena ani Praha a její metro. Spousta kulturních památek byla zničena. Vznikly nevyčísitelné materiální škody. Při povodních bylo usmrceno asi 14 lidí. Mnoho vesnic a celé oblasti ve městech byly totálně zničeny. Byla to národní katastrofa. U nás nebyly povodně, ale hodně vody stálo všude. My na vysočině nemáme tak atraktivní prostředí jak mají kolem řek, kde jsou turistické oblasti, ale máme – snad malou pravděpodobnost záplav. Takže můžeme trochu poopravit slova básníka: „ Jsou možná hezčí kraje mají hezčí třept, však...I když u nás přímo nebyly záplavy všude v polích, loukách stála voda až tam taky zamrzla. Brambory nebylo možno kvůli blátu někde vůbec posbírat a zůstaly na poli což se nepamatuje. Alespoň jedno pozitivum tento rok měl – byla velká nadúroda jablek. Švestky se téměř neurodily a to už druhý rok po sobě. Do konce roku byla zima již mírná ani sníh skoro nepadal.

Kultura: Nevím jestli se mi podaří začít něčím jiným než has. plesem. Asi už ne. 9. března chodily po vsi maškary. Počasí se vydařilo a tak byli všichni spokojeni. Masek bylo hodně, byly vtipné, bohaté občerstvení putovalo za maskami po vsi. Bylo to fajn. Na čarodějnice se opět stavěla mája na návsi. Opět se v prostoru před pož. zbrojnicí, sedělo, čepovalo pivo, opékaly párky, hrálo, zpívalo a i tančilo. Lidí se zúčastnilo více než loni. 11. května se pořádala pouťová zábava a druhý den v neděli byla zábava ve tvrzi. Počasí bylo docela pěkné. U OÚ byly kolotoče, takže si pouť užily hlavně děti. V červnu se opět konal memoriál Fr. Trnky. Ve dnech 13. a 14. července se opět uskutečnil „Kačer“. Vše co bylo v minulých letech do puntíku i letos. Velká účast, velká starostlivost všech kteří hladký průběh turnaje zajišťují. Opět všechny pochválit a všem poděkovat.

se v Předíně konal „Den důchodců“. Tato akce se těší velké oblibě a zúčastňuje se stále více seniorů. 5. prosince chodili po vsi „Mikuláši“. Chodily dvě party. Jedni mladší a jedni dospělí. Měly krásné půjčené kostýmy a všude s nimi bylo veselo. 22. 12. se opět konaly zpěvy u jesliček. Byla sice nepříjemná zima, ale lidí se sešlo hodně. Konec roku již tradičně zakončujeme u kolotoče.

Komunální volby: Ve dnech se konaly v naší obci volby. Z celk. počtu 250 voličů se zúčastnilo 169. Neplatných hlasů bylo 8. Do OZ byli zvoleni

Ant. Dokulil	–	142 hlasů	
St. Moudrý	–	136 -,-	
Ant. Šilhavý	–	128 -,-	
Karel Trnka	–	127 -,-	Náhradníci:
Michal Šilhavý	–	104 -,-	Mir. Trnka 95 hlasů
Petr Bobek st.	–	95 -,-	Mir. Dvořáček 83 -,-
Olga Petřů	–	74 -,-	Tom. Trnka 63 -,-

Petr Bobek ml.	–	71	–,-	
Jindř. Horká	–	68	–,-	Toto jsou členové nového obecního zastupitelstva.

Do dalšího volebního období se rozhodla již nekandidovat paní starostka p. Báňová. Poněvadž byla ve vedení obce celých 12 roků a odvedla obrovský kus práce, domnívám se že si zaslouží být čestně zapsána v povědomí obyvatelů. První 4 roky byla zvolena jako místostarostka a dalších 8 let jako starostka. Přivedla obec bravurně přes období plynofikace. Svou obrovskou odbornou znalostí a nesmírnou obětavostí dosáhla vše do zdárného konce. Mnoho lidí bylo zklamáno z toho že již nekandiduje. Je pravdou že na mnoha místech byli voliči podpláceni aby starosty volili a u nás tomu bylo naopak. Všichni chodili a paní Báňovou přemlouvali, aby šla do voleb že jí budou volit. Ale poněvadž se paní Báňové rodina stále rozrůstá a také na sobě již cítila únavu z toho že vlastně 12 roků měla 2 zaměstnání, při rodině, rozhodla se do toho již nejít. Při předávacím ceremonálu ji mnoho občanů za její obětavou práci upřímně poděkovalo. Proto za všechny občany: Paní starostko díky za vaší práci a obětavost.

2003

(opis – neupravováno)

Počasí: Tento rok začínal pěkným, mírným počasím. Sněhu bylo po málu, mrazy jenom do – 5°C. Mnoho dní bylo dokonce nad nulou. Dospělí si takové počasí nemohli vynachválit. Ani sníh nepadal. Když už tak to byla jenom taková malá sněhová přeháňka. Tím pádem bylo brzo jaro a s ním teplé počasí. Práce na polích a zahradách byla vykonána s velkým předstihem. Léto nastoupilo pokud se teploty týká velice brzo. Tento rok se vyznačoval tropickým létem. Jenom během prázdnin bylo více než 40 dní s tropickou teplotou – to znamená nad +30°C. Urodilo se mnoho jahod, třešní a letní zeleniny. Podzim byl také pěkný, slunný, suchý. Lidé měli dost času zazimovat zahrady a vše potřebné. Navzdory tomu, že byl na počasí tak pěkný rok, byla velice slabá úroda jablek. Švestek bylo tak průměrně. Tento rok byla velká nadúroda brambor. Byly velice brzo sklizeny, pěkně za sucha. Zima začala pomalu a mírně, bez sněhu, vánic, prostě ideální.

Kultura: Jako jiné roky i letos se kulturní akce v obci začínají „Hasičským plesem“. Ten letošní se konal 8. února. Bylo na něm hodně lidí a byl velice vydařený – jako jiné roky. Přesně za měsíc, 8. března se konal Masopust. Všechny masky se nejdříve představily před OÚ a pak se vydaly průvodem obcí. Počasí bylo nádherné. Nejlepší maskou byla hodnocena maska teroristy Usáma bin Ládina (Milan Vídenský). Průvod byl ukončen v K. D. – velmi bujaře. 30. dubna se jako již delší dobu v dětském parku před OÚ postavila „Mája“. Opět velmi vydařená akce. Zábavu i občerstvení perfektně zajistili hasiči. V květnu na sv. Jana Nepomuckého – o pouti se konala pouťová zábava. Přijeli do obce též kolotočáři, k nemalé radosti všech dětí. V červnu se ve Tvrzi konala oslava svátku dětí. Členové OZ. měli pro děti připravené zajímavé soutěže a také pěkné odměny. V červnu se opět konala hasičská soutěž Memoriál Fr. Trnky. V polovině prázdnin mezi červencem a srpnem se již tradičně konala volejbalová soutěž „Štěměšský kačer“. Zúčastnilo se 26 družstev. Nezbývá než pochválit všechny organizátory – členy OZ, hasiče, sportovce a všechny, kteří se o hladký průběh celé akce starali. V listopadu se pro naše seniory pořádal v Předíně sraz důchodců. Tato akce je velmi pozitivně hodnocena staršími občany. V prosinci 23. 12. se uskutečnilo zpívání u Betléma. Program nacvičily všechny děti z obce. Ze zpíváním jim pomohli i dospělí. Toto zpívání je velice pěkné – takové pohlázení po duši. 30. prosince se opět konal „Pochod na Mařenku“. Tohoto pochodu se účastní čím dál více lidí.

Referendum do EU: Ve dnech 13. – 14. června se konalo referendum o vstupu do E. U. Z celkového počtu voličů 255 přišlo volit 154. pro vstup bylo 108 – proti 44 voličů.

Výstavba v obci: V tomto roce se dostavělo dětské hřiště u has. nádrže. Práce provádí firma Colas. Je zde pingpongový stůl (venkovní) a upravený prostor na basketbal. Kolem zpevněných ploch je okrasná zeleň

V tomto roce začala v naší obci pracovat skupina šikovných mladých lidí – Olga Petřů, Michal Šilhavý a St. Augustin, kteří začali vydávat „Štěměšský zpravodaj“. Zpravodaj vychází 2x ročně a velice se líbí. Nezbyvá než si přát, aby tento zpravodaj vycházel stále, a aby členové rady měli stále tak dobré nápady, postřehy i smysl pro humor.

(Toto je poslední, neúplný zápis v druhém dílu KRONIKY obce Štěměch, pozn. opisovatele)